පාලි භාෂාව

මූලික පිරිවෙණ

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

2 වැනි ශ්‍රේණිය

(2019 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ)

පිරිවෙන් ශාඛාව
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකාව

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය
සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව
භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : **www.nie.lk**
විද්‍යුත් ලිපිනය : **info@nie.lk**

වෙබ් අඩවිය : **pirivena.sch.lk**
විද්‍යුත් ලිපිනය : **pirivena@moe.gov.lk**

පාලි භාෂාව

මූලික පිරිවෙණ

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

2 වැනි ශ්‍රේණිය

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2019

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

© පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

ISBN

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකාව
වෙබ් අඩවිය : pirivena.sch.lk
විද්‍යුත් ලිපිනය : pirivena@moe.gov.lk

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය
සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව
භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව
වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk
විද්‍යුත් තැපැල : info@nie.lk

පිරිවෙන් තුළ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සවිබල ගන්වමු.

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් ශාඛාවේ මූලිකත්වයෙන් සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ තාක්ෂණික සහයෝගයෙන් මූලික පිරිවෙන් 1-5 ශ්‍රේණි සඳහා ප්‍රථම වතාවට ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම සම්බන්ධ ව අධ්‍යාපන විෂය භාර අමාත්‍යවරයා වශයෙන් සතුටට පත්වෙමි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි පෙළපොත් සහ විෂය නිර්දේශ මෙන් ම ගුරු මාර්ගෝපදේශවලින් ද සැලසෙනුයේ ඉතා වැදගත් පිටුබලයකි. මෑත කාලීන ව මෙරට අධ්‍යාපන පද්ධතියෙහි ගුණාත්මක සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම වෙනුවෙන් සංවර්ධනාත්මක තීන්දු තීරණ රැසක් ක්‍රියාවට නංවා ඇති අතර, පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනයට ද එහි දී විශේෂ අවධානය යොමු කර ඇති බව සතුටින් දන්වනු කැමැත්තෙමි.

ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් ගෙන ඇති මෑත කාලීන ක්‍රියාමාර්ග අතරට එක්වන තවත් සුවිශේෂ පියවරක් ලෙස මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරිමේ වැඩපිළිවෙළ හැඳින්විය හැකි අතර, මූලික පිරිවෙන් අධ්‍යාපන විෂය නිර්දේශයට ඇතුළත් ව ඇති සෑම විෂයයක් ම ආවරණය කරමින් සකස් කර ඇති ගුරු මාර්ගෝපදේශ සියල්ල පිරිවෙන් සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් කාර්ය සාධනය ඉහළ නංවා ලීම උදෙසා සැබෑ මෙහෙවරක් වනු ඇති බව ද මගේ විශ්වාසය යි.

මෙම සද්කාර්යය වෙනුවෙන් දායක වූ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අධ්‍යක්ෂතුමා සහ නිලධාරීන් ප්‍රමුඛ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයට ද, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමිය සහ නිලධාරීන් ප්‍රමුඛ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයට ද, කෘතවේදී ස්තුතිය පිරිනමමි.

අකිල විරාජ් කාරියවසම්

අධ්‍යාපන අමාත්‍ය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාගේ පණිවිඩය

ශ්‍රී ලංකාවේ සම්භාව්‍ය අධ්‍යාපන සම්ප්‍රදායය සුරකිමින් ත්‍රිවිධ ශාසනයේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් ථේරවාදී භික්ෂු සමාජයේ මනා පැවැත්මට උර දිය හැකි ධර්මධර හා විනයධර භික්ෂු පිරිසක් හා ලාංකේය අනන්‍යතාව ආරක්‍ෂා කර ගනිමින් අනාගත අභියෝගයන්ට මුහුණ දිය හැකි ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයකින් හෙබි පුරවැසියන් පිරිසක් බිහි කර ගැනීම පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ අපේක්ෂිත ය. අනාගත ලෝක ප්‍රජාවේ යහපැවැත්ම සඳහා වූ ආදර්ශවත් පුරවැසියන් පිරිසක් බිහි කිරීමේ වගකීමෙන් අපට මිදිය නොහැකි ය.

කාලීන ව වෙනස් වන ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ තාක්ෂණික ක්‍රමශිල්පයන් හා විවිධ කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් පිරිවෙන් ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව බලාත්මක කළ යුතු ය. මානව හා භෞතික සම්පත් මනාව උපයෝජනය කර ගැනීමටත් විෂයමාලාව හා පන්ති කාමර කළමනාකරණය ඇතුළු කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය වගකීමෙන් හා වගවීමෙන් යුක්ත ව හසුරුවාලීම ගුරු භූමිකාවට ආදර්ශයකි.

කාලීන අවශ්‍යතාවන්ට ගැළැපෙන පරිදි විශ්වීය පුරවැසියකු නිර්මාණය කිරීමේ අභියෝගයට ශක්තිමත් ව මුහුණ දීමට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය, ඔබට මහඟු පිටිවහලක් වනු ඇත. ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවේ විවිධත්වය හඳුනා ගෙන වඩාත් උචිත ක්‍රමශිල්පයන් යොදා ගනිමින් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ජාතික අධ්‍යාපන අරමුණු, පරමාර්ථ හා සුවිශේෂ ව පිරිවෙන් අභිමතාර්ථ සාධනයට සියලුම පිරිවෙන් ගුරු ප්‍රජාව කටයුතු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

එම්. එන්. රණසිංහ

ලේකම්

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් ශාඛාව මගින් සම්පාදනය කර තිබූ විෂය නිර්දේශයේ අන්තර්ගතය සංශෝධනය කිරීමෙන් පසු අදාළ නිපුණතා සාක්ෂාත් වන පරිදි පාඩම් සැලසුම් කිරීම සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අභිනවයෙන් පිහිටුවන ලද පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය මගින් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය සම්පාදනය කර ඇත.

පාසල් පද්ධතියේ ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ගුරු මාර්ගෝපදේශ, පිරිවෙන් ගුරුවරුන්ට ද ලබා දී ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය උසස් මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා සැලසුම් කිරීම අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය ගත් යහපත් තීරණයකි. ඒ වෙනුවෙන් අපගේ ස්තුතිය හිමි වන අතර ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කිරීම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයට පැවරීමෙන් එම තීරණය යථාර්ථයක් බවට පත් විය.

සාම්ප්‍රදායික ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියට පමණක් සීමා නො වී නව ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශ පිළිබඳ යොමු වීමට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ අන්තර්ගත උපදෙස් පිරිවෙන් ගුරුවරුන්ට උපකාර වනු ඇත. ඒ අනුව නව ප්‍රවේශ හා ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද පිළිබඳ ගවේෂණය කර තම පාඩම් සැලසුම් කර ගැනීමෙන් ඉහළ ගුණාත්මක ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියක නිරත වීමට ගුරුවරයාට හැකියාව ලැබේ.

මෙහි අන්තර්ගතය ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. එනම් විෂය නිර්දේශය සහ එහි නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට උපකාර වන ක්‍රියාකාරකම් සන්තතිය යි. එක් එක් නිපුණතාවට අදාළ නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන ආකාරයට ඉගෙනුම් පල සාක්ෂාත් වන පරිදි ඒ සඳහා වෙන් කර ඇති කාලය ද සැලකිල්ලට ගෙන ක්‍රියාකාරකම් සමූහය නිර්මාණය කර ඇත. තව ද ක්‍රියාකාරකම් පදනම් කර ගෙන නව ක්‍රියාකාරකම් නිර්මාණය කර ගැනීමට ද මෙමගින් අවකාශය ලැබෙනු ඇත.

ඉතා කෙටි කාලයකින් මූලික පිරිවෙන් විෂයමාලවෙහි සියලු විෂයයන් සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීමට ශාස්ත්‍රීය නායකත්වය දුන් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකයටත් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ විෂය විශේෂඥයන්ට මෙන් ම බාහිර සම්පත් දායකයන්ටත් මාගේ ස්තුතිය පිරිනැමේ.

ආචාර්ය ටී. ඒ. ආර්. ජේ. ගුණසේකර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පෙරවදන

පිරිවෙන ශ්‍රී ලාංකීය අධ්‍යාපනයේ කේන්ද්‍රස්ථානයකි. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ශ්‍රී ලංකා ධරණි තලය තුළ ස්ථාපිත කළ උතුම් සම්බුද්ධ ශාසනය යුග යුග පසු කර නොයෙක් බාධා හමුවේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍යපරම්පරාව වෙත අච්ඡින්න ව දායාද කරමින් ධර්මඥානයෙන් පිරිපුන් යතිවර පරපුරක් හා දෑ හිතකාමී ජන සමාජයක් පිරිවෙන මඟින් නිර්මාණය කිරීමට භික්ෂූන් වහන්සේලා සමත් වූහ.

අතීතයේ පටන් ම කාලීන අවශ්‍යතා සපුරාලමින් හා සාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතාව ආරක්ෂා කර ගනිමින් ගිහි පැවිදි සමාජයේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් පිරිවෙන මඟින් සිදුවූ මෙහෙය අනුපමේය ය. සම්භාව්‍ය අධ්‍යාපනය ආරක්ෂා කර ගනිමින් පාරම්පරික ශාසනික ක්‍රමවේද හා නූතන අධ්‍යාපන රටා මනාව සම්මිශ්‍රණය කර වර්තමානයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය ලබන ශිෂ්‍ය භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ සහ ගිහි සිසුන්ගේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන අද වන විට නිපුණතා පාදක වන විෂයමාලාවක් ඔස්සේ අවශ්‍ය දැනුම ලබා දීම සඳහා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව දරන ප්‍රයත්නය අතිශයින් අගය කරමු. එයට ශක්තියක් වෙමින් සියලු ම විෂය සඳහා නව විෂය නිර්දේශ මුද්‍රණය කරවීම හා මූලික පිරිවෙන සඳහා පෙළපොත් 54ක් වාර්ෂික ව මුද්‍රණය කර ලබා දීම මඟින් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව ද අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා ඇත.

නිපුණතා පාදක වන විෂයමාලාව සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සැකසීම පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් පළමු වරට සිදු වන උසස් ක්‍රියාදාමයකි. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය හා පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව එක් ව සම්පාදනය කළ මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් මුද්‍රණය කර ඔබ අතට පත් කිරීමට ලැබීම සතුටට කරුණකි. මෙම කාර්යය සඳහා දායකත්වය සැපයූ උපදේශක, සංස්කාරක, ලේඛක මණ්ඩල සාමාජික සියලු දෙනාට ද අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ට ද මගේ ස්තුතිය පිරිනමමි. පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ ඉදිරි දියුණුව ද පතමි.

ඩබ්ලිව්. එම්. ජයන්ත වික්‍රමනායක
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
ඉසුරුපාය
බත්තරමුල්ල
2019.04.10

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය

නූතන ලාංකීය පිරිවෙන් ක්ෂේත්‍රයෙහි මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ බිහිවීම ඓතිහාසික අවස්ථාවක් බව මම පළමු ව සඳහන් කරමි. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයත්, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අංශයත් සුසංයෝග වී මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය වීම ඊට හේතුව යි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා විෂය නිර්දේශ, ගුරු මාර්ගෝපදේශ, ගුරු පුහුණු, අධ්‍යාපන කළමනාකරුවන් පුහුණු කිරීම සහ අධ්‍යාපන පර්යේෂණ සිදු කිරීමේ ව්‍යවස්ථාපිත බලය ඇති එක ම ආයතනය 1985 අංක 28 දරන පනතින් ස්ථාපිත වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය යි.එහෙත් මේ වන විට වසර 2325ක ඉතිහාසයක් ඇති මහා විහාරයීය අධ්‍යාපන සම්ප්‍රදායේ කේන්ද්‍රස්ථානය වූ 'පිරිවෙණ'ට ව්‍යවහාර වර්ෂ 2017 තෙක් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සෘජු දායකත්වයක් නො තිබිණි.

පිරිවෙන් අංශයක්/දෙපාර්තමේන්තුවක් නොමැති ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයක් තිබිය හැකි දැයි නිතර අප පෙළන ලද කරුණකි. මෙයට විසඳුමක් ලබා ගැනීම සඳහා අපට දායක වීමට හැකි වූයේ වර්තමාන අතිගරු ජනාධිපතිතුමන්, ගුරු අධ්‍යාපන ඇමතිතුමන්, 2018 වර්ෂයේ කටයුතු කළ අධ්‍යාපන ලේකම්තුමන්, එවකට පිරිවෙන් අධ්‍යක්ෂ ස්වාමීන්ද්‍රයාණන්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමිය සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ආයතන සභාවේ පූර්ණ අනුග්‍රහය හා ආශිර්වාදය ලැබීමෙනි.

ඒ අනුව අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2017 ජනවාරි මස 31 දින රැස්වූ ජාතික බෞද්ධ බුද්ධි බල මණ්ඩලයේ තීරණය පරිදි සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ආයතන සභාවේ 2017-03-16 දිනැති 412'5'12 IM No.5157 තීරණය පරිදි ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨයේ සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ව පිරිවෙන් ඒකකය ස්ථාපිත විය.

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පිරිවෙන් ගුරු මාර්ගෝපදේශ, පිරිවෙන් ගුරු පුහුණුව සිදු කිරීමේ කාර්යවලට දායක වීමට ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයට සෘජු ව හැකි විය. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය සතු ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද පිළිබඳ පළපුරුදු බව, පර්යේෂණ, අත්දැකීම්, තාක්ෂණික ප්‍රාගුණ්‍යය සුසංයෝග කර ගනිමින් පිරිවෙන් පංති කාමරයෙහි අවදිමත් බවක් ඇති කිරීමට ලද මෙම අවස්ථාව මහාර්ඝ භාග්‍යයකි. අප්‍රමාණ සතුටකි.

පිරිවෙන්වල ගුරු භවතුන් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ පරිශීලනයෙන් තම පංති කාමරය තුළ ශිෂ්‍ය මිත්‍රභාවයෙන් හා ප්‍රබෝධාත්මක ව කටයුතු කරමින් ඉහළ සාධනයක් කරා පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය නංවා ලීමට උත්සුක වන ලෙස ගෞරවයෙන් ආයාචනා කරමි. මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනයට දායක වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ, පිරිවෙන් ඒකක ප්‍රධාන සහ සියලු විද්වතුනට ගෞරවය පිරිනමමි.

ආචාර්ය පූජ්‍ය මාඹුල්ගොඩ සුමනරතන හිමි
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂගේ පණිවිඩය

මහින්දාගමනයෙන් පසු ලක්දිව ශාසන ප්‍රතිෂ්ඨාපන කාර්යයේ දී මහා අරිට්ඨ තෙරුන් විසින් මහා මහින්ද තෙරුන් මුලසුන තබා ථූපාරාම විහාරයේ ධර්ම මණ්ඩපයේ දී මත්තාභය තෙරුන් ප්‍රමුඛ 500ක් සංඝයා වහන්සේට විනය ඉගැන්වීමේ රාජ්‍ය මහෝත්සවයෙන් ලක්දිව පාරිවේණික අධ්‍යාපනය ආරම්භ කෙරිණ. එවක් පටන් විවිධ අවධීන්හි උන්නතියට හා අවනතියට ලක්වෙමින් ලක්වැසි ගිහි පැවිදි සුවහස් සංඛ්‍යාත ප්‍රජාවට පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයෙන් වූ සේවාව මහාර්ඝ ය. පිරිවෙණ මගින් සාරධර්ම අධ්‍යාපනය කේන්ද්‍ර කර ගත් සමය හා සමයාන්තර ඥාණයත්, සම්භාව්‍ය හා නූතන භාෂාවනුත්, ශිල්ප කලා ඥාණයත්, ජ්‍යෝතිර්විද්‍යා වාස්තුවිද්‍යා ඥාණයත්, ආදි ඥාන සම්භාරයත්, කාලීන අධ්‍යාපනය අනුව පුද්ගල පෞරුෂයට අවශ්‍ය සියලු සාධකයනුත් සම්පාදිත කෙරේ.

21 වන සියවසේ අධ්‍යපන ක්ෂේත්‍රය නිපුණතා පාදක ක්‍රමයට නැඹුරු විය. පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයට නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපන ක්‍රමය ආගන්තුක නොවුණ ද පිළිගත් ක්‍රමශිල්ප ඔස්සේ පිරිවෙණට අවශ්‍ය විෂය නිර්දේශ හා පෙළපොත් සම්පාදනය කෙරිණ. එමගින් ශිෂ්‍ය නිපුණතා මට්ටම අනුක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන ශිෂ්‍ය මිතුරු පාඨමාලාවක් පිරිවෙන්වලට ඉදිරිපත් කෙරිණි.

ගුරුභවතුන්ට අවශ්‍ය පාඩම් සැලසුම් කිරීම සහ මිනුම් ඇගයුම් ක්‍රම හා තක්සේරුකරණය සඳහා අවශ්‍ය ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කරදීම පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඉතිහාසයේ පළමු වරට සිදුකරන්නට ලැබීම පිළිබඳ අනතිමානී ආනන්දයක් ලබමි. පංතිකාමරය තුළ වඩාත් ඵලදායී ගුරුවරයකු වීමට ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ එන උපදෙස්, ගුණාත්මක යෙදවුම් හා ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගැනීම ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. පාරිවේණික ගිහි පැවිදි සිසුන්ට අවශ්‍ය මනා ඉගෙනුම් පරිසරයක් නිර්මාණය කර ගැනීමට ඔබට මේ ගුරු මාර්ගෝපදේශය මහෝපකාරී වනු ඇතැයි සිතමි.

මේ මහඟු කාර්යය යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමේ දී සහය වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයටත්, පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාවේ කාර්ය මණ්ඩලයටත්, උපදේශකත්වය, සම්බන්ධීකරණය, විෂය නියාමනය හා විවිධ අයුරින් සම්පත් දායකත්වය සැපයූ සියලු පාර්ශ්වයන්ටත්, මාගේ කෘතඥතාව පිරිනමමි.

විජිත වෙලගෙදර
අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (පිරිවෙන්)
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

විෂයමාලා කමිටුව හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදේශකත්වය හා අනුමැතිය : ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය හා පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව

මෙහෙයවීම : ආචාර්ය ටී. ඒ. ආර්. ජේ. ගුණසේකර, අධ්‍යක්‍ෂ ජනරාල්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විජිත වෙලගෙදර මයා, අධ්‍යාපන අධ්‍යක්‍ෂ
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

අධීක්‍ෂණය : ආචාර්ය පූජ්‍ය මාඹුල්ගොඩ සුමනරතන හිමි
පීඨාධිපති, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
භාෂා මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

එම්. ආර්. ඩබ්ලිව්. මද්දුම මයා
අධ්‍යක්‍ෂ, සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

සම්බන්ධීකරණය : පූජ්‍ය කුකුරම්පොළ ඤාණවිමල හිමි
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, ඒකක ප්‍රධාන
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පූජ්‍ය කෙහෙල්වල විපස්සි හිමි
සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්‍ෂ
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

විෂය නියාමනය : පූජ්‍ය තෙරිපැහැ මේධංකර හිමි
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, අංශාධිපති
සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

කේ. ඒ. සුමිත් ධර්මශ්‍රී මයා
සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්‍ෂ (පාලි භාෂාව)
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

විෂය විශේෂඥ උපදේශනය : පූජ්‍ය මහාචාර්ය මකුරුප්පේ ධම්මානන්ද හිමි
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ලේඛක මණ්ඩලය : පූජ්‍ය තෙරිපැහැ මේධංකර හිමි
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, අංශාධිපති
සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඩී. එම්. එස්. දිසානායක මයා
පරිවෙණාචාර්ය, විද්‍යාධාර මහ පිරිවෙණ
කලාකරඹෑව

පූජ්‍ය බෝදාගම සුමනජෝති හිමි
පරිවෙණාචාර්ය, විද්‍යෝදය පිරිවෙණ
මාලිගාකන්ද, කොළඹ

පූජ්‍ය වල්පොළ පියරතන හිමි
පරිවෙණාචාර්ය, විද්‍යෝදය පිරිවෙණ
මාලිගාකන්ද, කොළඹ

ඩී. ජේ. එරන් ශ්‍රීලාල් මයා
පරිවෙණාචාර්ය, සුභද්‍රාරාම පිරිවෙන් විද්‍යායතනය
ගංගොඩවිල, නුගේගොඩ

භාෂා හා විෂය කරුණු සංස්කරණය : පූජ්‍ය මහාචාර්ය මකුරුප්පේ ධම්මානන්ද හිමි
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

පූජ්‍ය මුවපැටිකේවෙල පඤ්ඤාලෝක හිමි
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

සෝදුපත් කියැවීම : පූජ්‍ය හඳුන්ගමුවේ සද්ධාතිස්ස හිමි
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

පරිගණක වදන් සැකැසීම : නදී අමා ජයසේකර මිය
ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යාපනඥ, විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පිටකවර නිර්මාණය :

ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය සඳහා උපදෙස්

පාලි භාෂාව වූකලී ලෝකයේ අතිවමත්කාරජනක මධුර මනෝහර භාෂාවන්ගෙන් එකකි. එයින් රචිත ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය ඇතුළු අටුවා ටීකා හා ප්‍රකරණ සාහිත්‍යාගත කෘති දාර්ශනික හා සාහිත්‍යමය වශයෙන් ලෝකයේ කිසිදු සාහිත්‍යයක දක්නට නොමැති වටිනාකමකින් යුක්ත ය. මෙබඳු භාෂාවක් හා සාහිත්‍යයක් රැක ගැනීම හා පෝෂණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලාංකේය ථේරවාද සම්ප්‍රදායකට ලෝකයෙන් හිමි වන්නේ වර්ණනා විෂයාතික්‍රාන්ත වූ ගරුත්වයක් බව අපි දනිමු. මිනිසකු විසින් ලැබිය හැකි නිරාමිෂ ආස්වාදය හා බුද්ධත්වය දක්වා වූ උත්තරීතර ආධ්‍යාත්මික පරිපෘෂ්ටියත්, තදනුබද්ධ භාවිකත්වය හා බුද්ධිමය සංවර්ධනයත්, ලබා ගත හැකි විශිෂ්ට සාහිත්‍යයක් ශ්‍රී ලාංකික අප සතු වන බව මැනවින් හඳුනා ගත් බටහිර උගතුන් පවා එකී ගරුත්වය හා කෘතඥතාව ශ්‍රී ලංකාව වෙත පුද කොට ඇත. එපමණක් නො ව එම සවිඥ්ඥාණිකත්වය මුළු මහත් ලෝකයට ම ලබා දීම ජීවිත කාලයක කළ හැකි උත්කෘෂ්ට කර්තව්‍යයක් බව හඳුනා ගත් ඔවුන් එය යුරෝපා රටවලට හඳුන්වා දීමට ක්‍රියා කළ බව ද අප විසින් තේරුම් ගත යුත්තක් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ එවකට විසූ විශිෂ්ට පඬිවරයකු වූ **යාත්‍රාමුල්ලේ ධම්මාරාම** හිමියන්ගෙන් පාලි භාෂාව උගත් **රීස් ඩේවිඩ්ස්** පඬිතුමා එංගලන්තයේ **පාලි මූලාශ්‍රය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සංගමය**(Pali Text Society) පිහිටුවා අද දක්වා පමණක් නො ව අනාගතයේ ද මුළු ලෝකයාට ම පාලි භාෂාව හා බුද්ධවචනය ආශ්‍රිත ඥාන සම්භාරය ආධ්‍යාත්මගත කිරීමට ඉඩ සලසා තිබීම මෙයට එක් නිදසුනක් පමණකි. මෙහි වටිනාකම මැනවින් හඳුනාගෙන ඇති බටහිර උගත්හු ඉතා උද්‍යෝගයෙන් හා කැපවීමෙන් යුතු ව මීට සම්බන්ධ හැදෑරීම් මේ වන විටත් සිදු කරමින් සිටිති. ත්‍රිපිටක ධර්මයෙහි ඇතුළත් දාර්ශනික සිද්ධාන්ත පමණක් නො ව භාවනාව හා එමගින් සිදු කෙරෙන මානසික සංවර්ධනය මිනිස් ජීවිතයේ ලැබිය හැකි ලෞකික අලෞකික සියලු පුරුෂාර්ථයන් සාධනය කිරීමෙහි ලා මහගු පිටිවහලකි. එහෙත් ශ්‍රී ලාංකික අප මෙබඳු වටිනා ඉගැන්වීමක් හා ධර්ම සාහිත්‍යයක් ළඟ තබා ගනිමින් වර්තමානයෙහි අවිඥ්ඥාණික ව සිටීම බලවත් අභාග්‍යයක සලකුණකි.

ශ්‍රී ලාංකේය සම්බුද්ධ ශාසනය ශෝභමාන කිරීම හා චිරස්ථායී කිරීම සඳහා උගත් බුද්ධිමත් හා ගුණගරුක භික්ෂු භික්ෂුණී පරපුරක් සිටීම අවශ්‍ය වේ. එසේ ම උපාසක, උපාසිකා, ගිහි පිරිස ද ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපන්න විය යුතු ය. මෙම කාර්යය සඳහා නිර්දිෂ්ට මාර්ගය සනිටුහන් වන්නේ පාලි භාෂාවෙන් රචිත ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ මිස අන් කිසිදු තැනක නො වේ. එම මාර්ගය සුරක්ෂිත කිරීමත් විවරණය කිරීමත් සඳහා අතීත ශ්‍රී ලාංකික උතුම් මහ සඟරුවන විසින් ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් ඉටු කරන ලද කාර්යය නමස්කාර පූර්වක ව සිහිපත් කළ යුතු ය. එහෙත් වර්තමාන සඟ පරපුරෙන් එම වගකීම හා කාර්යභාරය ගිළිහී ගොස් ඇති බව උකටලී සිතින් මෙනෙහි කිරීමට සිදු වී ඇති බව ද නොවළහා කිව යුතු ය. ශ්‍රී ලාංකේය ථේරවාද සම්ප්‍රදායට අයත් එය සුරක්ෂිත කිරීමට අවශ්‍ය වන අමුද්‍රිත පාලි ටීකා ප්‍රකරණ ග්‍රන්ථාදියෙහි පුස්කොළ හා අත්පිටපත් සිය දහස් ගණනක් මෙතෙක් කිසිවකුගේ අවධානයට පත් නො වී තිබීමත්, ඒවා ඒ ඒ තැන්හි දිරාපත් වෙමින් තිබීමත්, ඇතැම් විට මුදලට විකිණීමත්, යනාදි කරුණු රාශියක් නිසා අපට අහිමි වෙමින් පවතී. මෙයට එක ම හේතුව වන්නේ පාලි භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් නො තිබීම හා එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිදු වී ඇති විශේෂයෙන් ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ ගැඹුර හා අනේකවිධ වටිනාකම් පිළිබඳ අවබෝධයක් නො තිබීමත් ය.

මෙයට විසඳුම කුමක් ද? එය අන් කිසිවක් නො ව පාලි භාෂාව හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ අනාගත පරපුර ප්‍රවීණයන් කිරීම යි. එය කළ හැකි වන්නේ අනුක්‍රමික ව පාලි භාෂාව ඉගෙනීම සඳහා ආධුනිකයන් පුරුදු පුහුණු කිරීමෙන් හා එය වැඩි දුරටත් ප්‍රගුණ කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යයන් තුළ උත්තේජනයක් ඇති කිරීමෙනි. ලෝකයේ විශිෂ්ටතම සාහිත්‍යය, දර්ශනය හා ජීවිත විද්‍යාව ඇත්තේ පාලි ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ බව පාලි විෂය උගන්වන ගුරුවරයා විසින් මෙන් ම ආධුනිකයා විසින් ද දත යුත්තකි. විශිෂ්ට පර්යේෂණ ක්‍රමයක් හා ගැඹුරු ඥාන සම්භාරයක් අටුවා හා ටීකාවල ඇතුළත් බව ඔවුන් විසින් තේරුම් ගත යුතු ය. ශ්‍රී ලාංකික අපගේ ඉතිහාසය තේරුම් ගත හැක්කේ **මහාවංසය දීපවංසය** ඇතුළු වංසකථා ග්‍රන්ථවලින් හා පාලි අට්ඨකථා ග්‍රන්ථවලිනි. එපමණක් නො ව මෙම සාහිත්‍යයේ **පජ්ජමධු** වැනි කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද, **වුත්තෝදය** වැනි ඡන්දස් ග්‍රන්ථ හා **සුබෝධාලංකාරය** වැනි අලංකාර ග්‍රන්ථ ද, **ජිනවංසදීපමහාකාව්‍ය** වැනි මහාකාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද, **මහානෙක්ඛම්මචම්පු** වැනි චම්පු කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද, **බාලාවතාර, රූපසිද්ධි** වැනි ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථ ද, **අභිධානප්පදීපිකාව** හා **එකක්ඛරකොස** වැනි කෝෂ ග්‍රන්ථ ද, **ධම්මනීති, ලොකනීති** වැනි නීති ග්‍රන්ථ ද, **භෙසජ්ජමඤ්ජුසා** වැනි වෛද්‍ය ග්‍රන්ථ ද, **මිලින්දපඤ්හ** වැනි තර්ක ග්‍රන්ථ ද, **වුත්තමාලාසතක සිරිසුමංගලසතක** වැනි ශතක ග්‍රන්ථ ද, **මහානාගකුලසන්දෙසය** වැනි සන්දේශ ග්‍රන්ථ ද, **කල්‍යාණිසිලාලිපි** වැනි ශිලාලේඛන ද, **චක්කවාළදීපනී** වැනි විශ්වය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ ද, යනාදි වශයෙන් අනේකවිධ විෂයයන් සම්බන්ධයෙන් පාලි භාෂාවෙන් ලියැවුණු බොහෝ කෘති ඇත. මේ නිසා පාලි භාෂාව හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ මනා දැනුමක් ඇති කෙනකු විවිධ ශබ්ද ශාස්ත්‍රයන් පිළිබඳ නිරායාශයෙන් ම අද්විතීය විද්වතකු බවට පත් වේ. එබඳු උගතකු රටක තුන්කාලයට අයත් අගනා වස්තුවක් බව අමුතුවෙන් කිව යුත්තක් නො වේ. තව ද අප විසින් දත යුත්තක් වේ. එනම් කෙනකු තුළ පවතින උගත්කම පමණක් වටිනා අබරණයක් නො වේ. එයට හැදිච්චකම ද එකතු විය යුතු ය. පාලි පොතපත කියවීමෙන් මිනිසකුගේ ආධ්‍යාත්මයෙහි නො සිතිය හැකි තරම් ආලෝකයක් විහිදේ. ඔහු ඉතා උසස් මිනිසකු වේ. තථාගත දේශනාව ඇතුළත් මෙම පොතපත කියවීමෙන් ලැබෙන දැනුම හා හැදියාව විස්මය ජනක වන්නේ එහෙයිනි.

යාවත්කාලීන වීම

මූලික පිරිවෙන් සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ මාලාව ඉහත කී ප්‍රධාන අරමුණු ඉලක්ක කර ගත් කෘති සමුදායකි. ඒවා මැනැවින් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පසු ආධුනිකයකුට පාලි භාෂාවෙන් ලියැවී ඇති කවර කෘතියක් වුව ද කියවා තේරුම් ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික පදනම ලැබෙනු ඇත. එහි සැකසුම හා එය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ පාලි භාෂාව උගන්වනු ලබන ගුරුවරයාට මනා අවබෝධයක් තිබිය යුතු බව මුලින් ම තේරුම් ගන්න. අධ්‍යාපනය යන්න මුළුමනින් ම පාහේ රැ දී ඇත්තේ ගුරුවරයා මත ය. ඔහුගේ කාර්යය වන්නේ නො දන්නා දෙය දන්නා දෙයක් බවට පත් කිරීමත් නො හැක්කා හැකි අයකු බවට පත් කිරීමත් ය. එබැවින් ගුරුවරයා නො දන්නෙක් හෝ හැකියාව නැත්තෙක් නො විය යුතු ය. ගුරුවරයා මුලින් ම පූර්ව සූදානමකින් ශිෂ්‍යයා පුහුණු කිරීමේ කාර්යයෙහි නිරත විය යුතු ය. කිසි විටෙකත් ගුරුවරයා නො දන්නකු හෝ නො හැකියාව ඇත්තකු හෝ බව ශිෂ්‍යයාගේ මනසට සම්ප්‍රේෂණය නො කිරීමට වග බලා ගත යුතු ය. මේ සඳහා ගුරුවරයකුට ඇති ප්‍රබලතම ශක්තිය වන්නේ ඔහු සතු ඥානය හා එම ඥානයෙහි යාවත්කාලීන බව යි. එබැවින් පාලි ගුරුවරයා දිනපතා පාලි භාෂාව සම්බන්ධයෙන් තම දැනුම පෝෂණය කර ගත යුතු අතර ම ඒ සම්බන්ධ අලුතෙන් ම ලියැවෙන පොතපත කියවීම, අලුත් වචන හා එහි සංවර්ධනීය

ලක්ෂණ, නවතම ඉගැන්වීම ක්‍රම යනාදිය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් සිටිය යුතු ය. එය මූලික අවශ්‍යතාවකි.

ඉගැන්වීම් ක්‍රම

ගුරුවරයාගේ ඉගැන්වීමේ කාර්යය සිදු විය යුතු ආකාරය PPP Theory ලෙස වර්තමාන අධ්‍යාපනඥයන් විසින් පෙන්වා දී ඇත. එය 1. Presentation (ප්‍රස්තුතීකරණය), 2. Practice (භාවිතය) 3. Production (නිෂ්පාදනය) යනුවෙන් දක්වා ඇත.

පළමු වන පියවර වන **ප්‍රස්තුතීකරණයේ** දී කෙරෙනුයේ නියමිත පාඩමට අදාළ දත්ත ගෙනහැර දැක්වීම යි. මෙය ගුරුවරයා විසින් කළ යුත්තකි. ඔහු විසින් විවිධ ක්‍රමෝපායන් යොදා ගනිමින් අදාළ පාඩම ශිෂ්‍යයාගේ මනසට කාවදින ලෙස විස්තර කර දිය යුතු ය. ඒ සඳහා අදාළ මාතෘකාව නිර්වචනය කිරීම, විස්තර කිරීම, නිදසුන් දැක්වීම, පුවරුවක පෙන්වීම, උපමා රූපක චිත්‍ර සටහන් ගෙන හැර දැක්වීම, සංයුක්ත තැටි හෝ වීඩියෝ දර්ශන ඉදිරිපත් කිරීම, අතීතකථා ජනකථා වර්තමාන සිද්ධි මගින් තහවුරු කිරීම යනාදි විවිධ ක්‍රියාකාරකම් කළ හැකි ය. මෙකී කවරාකාර විධියකින් හෝ අදාළ ඉදිරිපත් කිරීම චිත්තාකර්ෂණීය ලෙස සිදු කළ යුතු ය. මෙහි දී ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය 90%ක් වන අතර ශිෂ්‍යයාගේ සහභාගිත්වය සිදු වනුයේ 10%කිනි.

දෙවන පියවර වන **භාවිතයේ** දී එකී පාඩමට අදාළ ප්‍රායෝගික භාවිතයන් නැතහොත් පුරුදු පුහුණු කිරීම් ශිෂ්‍යයා ලවා සිදු කරවිය යුතු ය. එහි දී ශිෂ්‍යයාගේ සහභාගිත්වය 60%ක් වන අතර ගුරුවරයා විසින් 40%ක දායකත්වයක් සැපයිය යුතු ය. ප්‍රශ්න කිරීමට හා තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට හා ලියා ගැනීමට අවස්ථාව දීම, සජ්ඣායනා කරවීම, අභ්‍යාස කරවීම යනාදි ක්‍රියාකාරකම් කරවීම මෙහි දී සිදු විය යුතු ය. ගුරුවරයා විසින් මඟ පෙන්වීම කළ යුතු ය. අවසානයේ දී ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යයන්ගේ පොදු වැරදි හඳුනා ගනිමින් ඒවා නිවැරදි කරවිය යුතු ය.

තුන් වන පියවර වන **නිෂ්පාදනයේ** දී ශිෂ්‍යයාගේ අවබෝධය ඔහුගේ ක්‍රියාකාරකම්වලින් ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රමවේද ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. මෙහි 90%ක් ම සිදු කරනු ලබනුයේ ශිෂ්‍යයා විසින් වන අතර, ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය 10%කි. එහි දී ඔහු අදාළ පාඩම සම්බන්ධයෙන් කරුණු දක්වයි. උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරමින් ලිවීම කථා කිරීම නිර්මාණ ගෙනහැර දැක්වීම සිදුකෙරේ.

බෞද්ධ අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයෙහි ඊට වඩා අතිශයින් ම හරවත් අනුක්‍රමයක් දක්වා ඇත. **සුචිපුලිහා මුත්තො කථං පණ්ඩිතො භවෙය්‍ය** යනුවෙන් අර්ථකථාචාරීහු **සු-චි-පු-ලි-හා** යන මෙයින් තොර ව උගතෙකු විය නො හැකි බව කී හ.

සු යන්නෙන් අදහස් වන්නේ **සුණාති** (Listens - අසයි) යන්න යි. ඒ අනුව මුලින් ම ශිෂ්‍යයාට පාඩම අසා ගෙන සිටීමට සැලැස්විය යුතු ය.

චි යන්නෙන් අදහස් වන්නේ **චින්තෙති** (Thinks - සිතයි) යන්න යි. දෙවනු ව ඇසූ පාඩම පිළිබඳ යමක් සිතීමට හා මතකයෙහි රඳවා ගැනීමට ඉඩ සැලසිය යුතු ය.

පු යන්නෙන් අදහස් වන්නේ **පුච්ඡති** (Questions - විමසයි) යන්න යි. ඒ අනුව ශිෂ්‍යයාට යම් යම් දේ තමාගෙන් (ගුරුවරයාගෙන්) ප්‍රශ්න කිරීමට අවස්ථාව සැලසිය යුතු ය.

ලි යන්නෙන් අදහස් වන්නේ **ලිඛති** (Writes - ලියයි) යන්න යි. ලේඛනය යි.

ලිවීම, කියැවීම මෙන්ම අදාළ දත්ත ඒකරාශී කර ගැනීමට ඉඩ සැලසීම මෙයින් අදහස් කෙරේ. එනම් තමා උගත් දේ දීර්ඝකාලීන මතකයක් කරා රැගෙන යාම පිණිස ලියා තබා ගැනීම ඇතුළුව ඉදිරි ප්‍රයෝජනය සඳහා අවශ්‍ය අභ්‍යාස කිරීමට පෙළඹවීම මෙයින් අදහස් කෙරේ.

භා යන්නෙන් අදහස් වන්නේ **භාසති** (speaks/Expresses - ප්‍රකාශ කරයි) යන්න යි. අවසාන වශයෙන් ශිෂ්‍යයාට තමා ඉගෙන ගත්, අවබෝධ කර ගත් දේ වාචික ව හෝ නිර්මාණාත්මක ව හෝ වෙනත් යම් විධියකින් හෝ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට හැකි වෙයි.
මේ අනුව බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය සතු ඉගැන්වීම් ක්‍රම කෙතරම් යාවත්කාලීන ද යන්න මැනැවින් තහවුරු වෙයි. ගුරුවරයකු වශයෙන් ඔබට අපට ම අනන්‍ය වූ මෙම ක්‍රමවේදය අභිමනින් යුතු ව අනුගමනය කළ හැකි ය.

තව ද බුදුන් වහන්සේ හඳුන්වනු ලබන විශේෂණවාචී එක් පර්යාය නාමයක් වන්නේ **සත්ථා** (teacher or instructor) යන්න යි. ඒ අනුව උන්වහන්සේ ද ගුරුවරයෙකි, නැතහොත් උපදේශකයෙකි, එසේත් නැත්නම් මාර්ගය පෙන්වන්නෙකි. උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ක්‍රමවලින් එකක් දැක්වෙන පාඨයක් බොහෝ සූත්‍රාන්ත දේශනාවල දක්නා ලැබේ. එනම් **අහං ආචික්ඛාමි දෙසෙමි පඤ්ඤපෙමි පට්ඨපෙමි විවරාමි විභජාමි උත්තානීකරොමි** යන්න යි. **මම කියමි** (tell) **දේශනා කරමි** (preach) **පණවමි** (declare/appoint) **පිහිටුවමි** (establish) **විවරණය කරමි** (explain) **බෙදා දක්වමි** (analyse) **ගැටලුවෙන් එතෙර කරමි** (make clear) යනු එහි තේරුම යි.

1. **ආචික්ඛති** - ගුරුවරයා පළමු ව පාඩම සම්බන්ධයෙන් සුහදශීලී යමක් කියයි.
2. **දෙසෙති** - තමාගේ කීමට ගරුත්වයක් ආරෝපණය වන පරිදි තම භාෂාව හසුරුවයි. එය දේශනාවක් මෙන් ගැඹුරු පිළිගැනීමක් සහිත වූවකි.
3. **පඤ්ඤාපෙති** - එම පාඩම සම්බන්ධයෙන් වැදගත් ම මූලික සංකල්පයක් දක්වයි. නිදසුනක් ලෙස **සමාස** ගැන යැයි සිතන්න. 'සමාසවලින් පද රාශියක් එකතු කොට කෙටිපදයක් සාදා අදහස් රාශියක් කෙටියෙන් කිව හැකි ය' යනුවෙන් **පැණවීමක් නැතහොත් ස්ථිර මතයක්** දැක්විය හැකි ය. වෙනත් විධියකින් කිවහොත් **සමාසො පද සංඛෙපො** යනුවෙන් පාඩමට ප්‍රවේශයක් ලබාගත හැකි ය.
4. **පට්ඨපෙති** - අදාළ කරුණු දක්වමින් ශිෂ්‍යයා තුළ විශ්වාසය හා රුචිකත්වය ගොඩ නගමින් එකී ඉගැන්වීම තුළ ශිෂ්‍යයා පිහිටුවයි.
5. **විවරති** - විස්තර විවරණ දක්වමින් කරුණ පැහැදිලි කරයි.
6. **විභජති** - විශ්ලේෂණය කරයි. බෙදා දක්වයි. සමාස නම් එහි විග්‍රහ වාක්‍ය **මහන්තො ච සො පුරිසො මහාපුරිසො** (මහත් වූයේත් ඔහු ය පුරුෂයකු වූයේත් ඔහු නුයි මහාපුරුෂ නම් වේ.) යනාදි නයින් විග්‍රහ වාක්‍ය දැක්වීම එයින් දිගු අදහසක් කෙටි වී ඇති ආකාරය, එබඳු පද භාෂාවේ යෙදී ඇති ආකාරය, ඒවා නාමපද මෙන් විභක්තිවල වරනැගෙන ආකාරය, එයින් අර්ථය වෙනස් වන අයුරු, භාෂාව අලංකාරවත් හා ඕජෝ ගුණයෙන් යුක්ත වන ආකාරය යනාදිය පැහැදිලි කරයි. අනතුරු ව සමාස බෙදා දක්වමින් 'බෙදා දක්වා හෙවත් විභජනය කොට' ඒ සම්බන්ධයෙන් පරිසමාප්ත දැනුමක් ලබා දෙයි.
7. **උත්තානීකරොති** - ගැටලුවෙන් නිදහස් කෙරේ. ශිෂ්‍යයා සමාස පිළිබඳ තිබූ සියලු ගැටළුවලින් නිදහස් කෙරේ.

බුදුදහම තුළ පවත්නා මෙවන් සුවිශේෂ ක්‍රමවේද ඕනෑ ම කාලයක කවර ම හෝ විෂයකට කෙතරම් උචිත ද යන්න විමසා බැලීම වටී. තමා උගන්වනු ලබන සෑම පාඩමක දී ම මෙබඳු පැහැදිලි රාමුවක් තුළ හිඳිමින් සැලසුම් සහගත ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම ගුරුවරයා සතු වගකීමකි.

අවධානය රඳවා ගැනීම

ඉගැන්වීම වූ කලී හැම අයුරකින් ම සැලසුම් සහගත, විධිමත් හා යහපත් පරිදි සිදු විය යුතු කාර්යයකි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කරුණු ගෙනහැර දැක්වීමේ ස්වභාවය විවරණය කෙරෙන පද කිහිපයක් පෙළෙහි දක්වා ඇත. එම පද **සං** (යහපත් ලෙස) යන උපසර්ගය පූර්වක වන පරිදි යොදා තිබීම විශේෂයක් වේ.

සන්දස්සෙති - කරුණු මනා ව දක්වයි.

සමාදපෙති - එම කරුණු කෙරෙහි මනා විශ්වාසයක් ගොඩනගයි.

සම්පහංසෙති - ශිෂ්‍යයා තුළ ඉගැන්වූ කරුණු කෙරෙහි සතුටක් ඇති කරවයි.

සමුත්තෙජෙති - ඉගෙනීම කෙරෙහි උත්තේජනයක් ඇති කරවයි.

ගුරුවරයා විසින් කරනු ලබන කාර්යය විධිමත් වූ ද, මානසික සතුට උපදවන්නා වූ ද, ශිෂ්‍යයාට වැඩිදුර හැදෑරීම සඳහා උත්තේජනයක් ඇති කරවන්නා වූ ද, ක්‍රියාවලියක් විය යුතු ම ය. ශිෂ්‍ය අවධානය දිනා ගැනීම කිසි සේත් ඖලාරික පහත් ග්‍රාම්‍ය කථා ආදිය කීමෙන් සිදු නො කළ යුතු ය. එය බෞද්ධ ක්‍රමවේදය නො වේ. එසේ ම එවැනි දෑ තුළ ස්ථිරසාර දීර්ඝකාලීන වටිනාකමක් ද නැත. ගුරුවරයාගේ ශිෂ්ට සම්පන්න බව හා ප්‍රියශීලී හෘදයාංගම භාෂාව, දයාබරිත බව, පාඩමට අදාළ ව ම කරුණු දැක්වීම, පැහැදිලි හා නිරවුල් උච්චාරණය, සරල ඉගැන්වීම් ක්‍රම, ආකර්ෂණීය ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යනාදිය ශිෂ්‍ය අවධානය රඳවා ගැනීමේ හේතු ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ එවන් ආදර්ශමත් ඉගැන්වීමක නිරත වූ ශාස්තෘවරයෙකි.

ව්‍යාකරණය හා පරිවර්තනය

මූලික පිරිවෙන් පාලි විෂය ග්‍රන්ථ මාලාවෙහි සෑම පාඩමක් ම සැකසී ඇත්තේ කිසියම් ව්‍යාකරණාංගයක් ඉගැන්වීමට අදාළ වන පාලි පාඨයක් ප්‍රස්තුත කොට ගනිමිනි. එම පාඨ හුදු පරිවර්තනයක් කිරීම පමණක් අරමුණු කොට ගත් ඒවා නො වේ. බොහෝ විට පාලි ඉගෙනීම සඳහා අනුගමනය කරනුයේ ව්‍යාකරණ ඉගෙනීමත් පරිවර්තනය කිරීමත් යන ක්‍රම දෙක යි. මෙම ක්‍රමය 18 වන සියවස දී පමණ ක්‍රියාත්මක වූ දැනට යල් පැනගිය ක්‍රමයකි. ව්‍යාකරණය හා පර්වර්තනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයෙන් කිසිදු ජීව භාෂාවක් සාර්ථක ව ඉගෙන ගත නො හැකි ය. එහෙයින් සෑම පාඩමක් ම ආරම්භ කෙරෙන පාලි ඡේදය දෙස ඊට වඩා පුළුල් ඇසකින් බැලිය යුතු ය. පළමු වන ශ්‍රේණියේ සිට පස් වන ශ්‍රේණිය දක්වා සෑම පෙළ පොතක් ම සැකසී ඇත්තේ අනිවාර්යයෙන් ම දත යුතු ව්‍යාකරණාංග කිහිපය කෙරේ දැනුම පුළුල් වන පරිදි ය. නිදසුනක් ලෙස සෑම පන්තියකට ම අදාළ ග්‍රන්ථයේ මුල් ම පාඩම වන්නේ පාලි අක්ෂර මාලාව යි. දෙවැන්න නාමපද යි. සෙසු පාඩම් ද එසේ ම ය. ඒවා කිසියම් රටාවකට සැකසී ඇත. එම පාඩම් අනුක්‍රමයෙන් ශිෂ්‍යයාගේ දැනුම දියුණු කිරීම අරමුණු කොට සකසා ඇති බව පාඩම් සැසඳීමෙන් වටහා ගන්න. එය ඒ ඒ පන්තියේ දී තම අවධානය වැඩි වශයෙන් යොමු කළ යුත්තේ කවර විෂය සීමාවක් කෙරෙහි ද යන්න අවබෝධ කර ගැනීමට ඔබට උපකාරී වනු ඇත. එකී සෑම පාලි ඡේදයක් ම මැනවින් උච්චාරණය කිරීම, ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පෙන්වා දීම, එයින් ලැබෙන ජීවිත අවබෝධය සාකච්ඡා කිරීම, කාව්‍යමය හා සාහිත්‍යමය ලක්ෂණ පෙන්වා දෙමින් රසාස්වාදය කිරීම, සමාජ සංස්කෘතික හර පද්ධතීන් විවරණය කිරීම, ආගමික කාර්යයන් සඳහා යොමු කරවීම, නිර්මාණාත්මක වාක්‍ය රටා සෑදීමට යොමු කරවීම යනාදිය ඒ ඒ පන්තියේ ශිෂ්‍යයන්ගේ වයස් මට්ටම් ආදිය කෙරෙහි සැලකිල්ලක් දක්වමින් සිදු කළ හැකි ය. ඒ සඳහා උපකාර වන මග පෙන්වීම් පාඩම

අවසානයේ අභ්‍යාස මගින් පෙන්වා දී ඇත. මෙයින් අපේක්ෂිත කාර්යය වන්නේ අනුක්‍රමික ව ශිෂ්‍යයාගේ දැනුම මෙන් ම හදවත ද පෝෂණය කිරීම යි.

සෑම භාෂාවක ම ව්‍යාකරණය වූ කලී ශිෂ්‍යයන් විසින් ඉතා අපහසු යැයි සලකනු ලබන විෂය පරිපථයක් වේ. එහෙත් එය සත්‍යය නො වේ. භාෂාවේ ඇතැම් රීති අප ඉගෙන ගෙන ඇත්තේ කිසියම් ව්‍යාකරණ කෘතියකින් නො වේ. ඒවා බොහෝ විට ඉගෙන ගන්නේ පොතපතෙහි යෙදී ඇති ආකාරය බහුල වශයෙන් දැකීමෙනි. ඒ අනුව පොතපත වැඩි වශයෙන් කියවීම, නිවැරදි ලෙස උච්චාරණය කිරීම, පරිවර්තනය කිරීම, අරුත් තේරුම් ගැනීම යනාදියෙන් එහි ශෛලිය හා භාෂා රීතිය හඳුනා ගත හැකි ය. ඒ අනුව කෙනකුට ව්‍යාකරණ ඉගෙනීමකින් තොර ව වුව ද භාෂාවක් හැසිරවීමේ ශක්තිය ලැබේ. අනෙක් කිසිදු බුද්ධ දේශනාවක ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පෙන්වා දී නැත. එසේ ම ව්‍යාකරණය ඉගෙනීම සඳහා ශ්‍රාවකයන් දිරිමත් කළ අවස්ථාවක් ද නැත. ව්‍යාකරණයෙහි ප්‍රවීණ වූ කිසියම් ශ්‍රාවකයකු අග තනතුරු දීම් ආදියෙන් ඇගයීමක් කළ බවට ද සාධක නැත. එහෙත් ව්‍යාකරණ හැදෑරීමකින් තොර ව බුද්ධවචනය වටහා ගැනීමෙන් මාර්ග ඵල අවබෝධ කොට ගෙන ඇත. එයින් තහවුරු වන්නේ ව්‍යාකරණය පිළිබඳ අනවශ්‍ය වටිනාකමක් දීමට මුල් කාලීන බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය තුළ උද්‍යෝගයක් නො පැවති බව යි. එබැවින් භාෂාව ඉගැන්වීමේ දී ශිෂ්‍යයා කෙරෙහි ව්‍යාකරණය සම්බන්ධයෙන් අනවශ්‍ය භීතියක් ඇති නො කරවීමට ගුරුවරයා විසින් වග බලාගත යුතු ය.

ඉහත කී අදහස දැඩි ව ගෙන වරදවා වටහා නො ගත යුතු ය. බුද්ධකාලීන ශ්‍රාවකයන් ව්‍යාකරණය නො දත් බවත් එහෙයින් මෙ කල ද ව්‍යාකරණය දැන ගැනීම අවශ්‍ය නො වන බවත් තහවුරු කිරීමට උත්සුක නො විය යුතු වන්නේ ඔවුන් සංස්කෘත භාෂාව දැන සිටි බැවින් පාලි භාෂාවේ භාවිතය ඔවුන්ට වහා වටහා ගත හැකි වූ හෙයිනි. එනිසා ඔවුන්ට ව්‍යාකරණමය දැනුමක් නො තිබූ බව කීම නිවැරැදි නො වේ. අපට ද සංස්කෘත භාෂා ඥානය මැනවින් ඇත්නම් පාලි ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්ත ද ඒ අනුව බොහෝ සෙයින් වටහා ගත හැකි ය. මේ නිසා ව්‍යාකරණය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන අපගේ සාම්පදායික අදහස ද සම්භාවනීයත්වයෙන් පිළිගත යුත්තකි.

යො නිරුත්තිං න ජානාති - ජානාති පිටකත්තයං
පදෙ පදෙ විකංඛෙය්‍ය - වනෙ අන්ධගජො විය

'යමෙක් ව්‍යාකරණය නො දනී ද, පිටකත්‍රය දනී ද, ඔහු වනයෙහි සැරිසරන අන්ධ ඇතකු මෙන් පියවරක් පාසා සැක කරයි' යනු එහි දළ අදහස යි. මෙයින් අදහස් වන්නේ ව්‍යාකරණය නො දනී නම් බුද්ධවචනය හැදෑරීමේ දී නිතර ම ගැටලුවලට මුහුණ පාන බව යි. එයින් ගම්‍ය වන්නේ ව්‍යාකරණ ඥානයෙන් තොර ව බුද්ධවචනය පිළිබඳ නිසි අවබෝධයක් ලැබීම අපහසු බව යි. මේ නිසා ව්‍යාකරණ ඥානය බුද්ධවචනය හැදෑරීමේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වේ. ලෞකික විෂයයන් හැදෑරීම සඳහා අප විසින් යොදා ගනු ලබන ඉංග්‍රීසි සිංහල භාෂාවලට වඩා බුද්ධවචනය ප්‍රකාශ වන පාලි භාෂාව වෙනස් ය. එය කිසි සේත් සෙසු භාෂාවලට සම කළ නො හැකි ය. ඊට හේතුව එය **සාත්ථ සබ්‍යඤ්ජන** ගුණයෙන් යුක්ත වීමත් ශබ්ද ධ්වනි ආශ්‍රිත ශක්ති විශේෂයන් පැවතීමත් නිසා ය. එම නිසා තනි අක්ෂරයක් වුව ද වැදගත් ය. වෙනත් භාෂාවල අක්ෂරයක් වැරදුණු පමණකින් අර්ථයට මහත් හානියක් සිදු නො වේ. එහෙත් පාලියේ අක්ෂරයක් වැරදුණ හොත්

එයින් අර්ථයට සිදු වන හානිය විශාල ය. එබැවින් ආගමික භාෂාවක් වන පාලියේ සියලු භාෂාත්මක ප්‍රයෝග සැලකිල්ලෙන් භාවිත කළ යුතු වේ. පාලි භාෂාවේ දී ව්‍යාකරණය වැදගත් වන්නේ එහෙයිනි. මෙම වචනවල තේරුම බලන්න. **අත්ථි ලිඞ්ගං (ලිංගයක් ඇත) අත්තිලිඞ්ගං (ලිංගත්‍රයක් නැත), මච්චො (මිනිසා) මච්ඡො (මත්ස්‍යයා), අච්චි (ගිනිදැල්) අච්ඡි (ඇස)** යනාදි වශයෙනි. එක් අක්ෂරයක වෙනස නිසා අර්ථමය වශයෙන් සිදුවන වෙනස එයින් පෙනේ. ඇතැම් පද ලියන්නේ එක සමාන ව වුවත් උච්චාරණයෙන් වෙනස පෙන්නුම් කළ යුතු ය. **අජහිතො** යන්නෙහි තේරුම **'අජානං හිතො අජහිතො'** යනුවෙන් තත්පුරිස සමාස පදයක් ලෙස ගෙන **එළුවන්ට හිතවත් වූ තැනැත්තා** යනුවෙන් අර්ථ දැක්විය හැකි ය. එසේම එයට **අජහිතො** යන්නෙහි **අත් නො හළ තැනැත්තා(න ජහිතො)** යනුවෙන් ද අරුත් කිව හැකි ය. මේ නිසා පාලි-සංස්කෘත වැනි භාෂාවල උච්චාරණ ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියේ හික්මවීමක් ද සිදු කෙරේ. එබැවින් කළයුතු වන්නේ කුමක් ද යන්න ඉතා පැහැදිලි ය. එනම් ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිරවුල් දැනුමක් තිබීම භාෂාවක් හැදෑරීමේ දී අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් බව ශිෂ්‍යයාට අවබෝධ කර දීම හා ඒ සඳහා ඔහු තුළ උත්තේජනයක් ඇති කිරීම යි.

ව්‍යාකරණයේ සරල බව

පාලි භාෂාව මැනවින් හැදෑරීමට අවශ්‍ය වන පාලි ව්‍යාකරණය කෙනකුට වටහා ගත නො හැකි තරමට සංකීර්ණ වූවක් හෝ පුළුල් වූවක් හෝ දුෂ්කර වූවක් හෝ නො වේ. එහි විෂය සීමාව ව්‍යාකරණාංග කිහිපයකට පමණක් සීමා වේ. ඒ අනුව යමකුට අවම වශයෙන් **අක්ෂර මාලාව, නාමපද, සන්ධි, සමාස, තද්ධිත, කාරක, කිතක හා ආඛ්‍යාත** යන ව්‍යාකරණාංග 08 පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් ඇත්නම් ඔහුට පාලි භාෂාව මැනවින් හැසිරවීමේ හැකියාවක් ලැබේ. පාලි විෂය මූලික පිරිවෙන් පොත් පෙළෙහි මෙම ව්‍යාකරණාංග කිහිපය ඉතා විධිමත් ව හා සර්ව සම්පූර්ණ ලෙස ඉගැන්වීමට හැකි වන පරිදි කරුණු පෙළ ගස්වා ඇත. මෙය ගුරුවරයා විසින් මෙන් ම ශිෂ්‍යයා විසින් ද මනා ව තේරුම් ගත යුත්තකි. මේවා ඉගැන්වීමේ දී ගුරුවරයකු වශයෙන් ඔබ තුළ ඉතා පිරිසිදු දැනුමක් තිබීම අතිශය වැදගත් බව තේරුම් ගන්න.

ව්‍යාකරණය ඉගෙනීම යනු භාෂාවක් භාවිත කරන ආකාරය දැන ගැනීම යි. විශේෂයෙන් එහි වාක්‍යයක පද යෙදීමේ රටාව තේරුම් ගැනීම යි. එය ශිෂ්‍යයාට පහසුවෙන් ග්‍රහණය කරගත හැකි වන පරිදි ගොනු කොට දැක්වීමට දක්ෂ ගුරුවරයා සමත් වෙයි. ඔහු ඒ සඳහා විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කරයි. පාඩමක මුලින් ම දක්වා ඇති පාඨයක් ශබ්ද නගා කියැවීම, සජ්ඣායනා කිරීම, පුවරුවෙහි ප්‍රදර්ශනය කිරීම ආදි ක්‍රමවලින් ශිෂ්‍යයා වාග් කෝෂය දියුණු කර ගනී. නිවැරදි උච්චාරණ රටාව හා නිවැරදි ලේඛනය හඳුනා ගනී. තිත් කොමා ආදිය නිසි පරිදි තැබිය යුතු ස්ථාන තේරුම් ගනී. පාඨයේ අර්ථය වටහා ගනී. මෙබඳු ප්‍රයෝජන රාශියක් සිදු වේ. මේවා සියල්ල ම ව්‍යාකරණට අයත් කරුණු ය. ඒ අතර ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල උගන්වනු ලබන ඉහත කී මාතෘකා ගැන ද ගුරුවරයා සිහිපත් කරයි. තමා ඉගෙන ගත් ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්තය එකී පාඨය තුළින් ශිෂ්‍යයා මෙනෙහි කරන අතර එහි අපැහැදිලි බවක් වේ නම් ඔහු විසින් ප්‍රශ්න කරනු ඇත.

ගුරුවරයා වූ කලී සම්පාදකයෙකි (provider). ඔහු සියල්ල සපයන්නෙකි. මෙම කාර්යය වඩා සාර්ථක ව කළ හැකි වන්නේ විෂය පිළිබඳ යාවත්කාලීන දැනුමක් සහිත ව ගුරු භූමිකාවෙහි සිටින කෙනකුට පමණකි. ගුරුවරයා සිතිය යුත්තේ පියෙකු දරුවන් කෙරෙහි සිතන ආකරයට බව

බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළේ එහෙයිනි. එහෙයින් පොතෙහි දී ඇති පාඩමට අදාළ කරුණු පිළිබඳ පමණක් නො ව තත් විෂය සම්බන්ධ අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳ ද විශේෂඥ දැනීමක් තිබීම ගුරුවරයකුට ඉගැන්වීමේ දී අතිශය ප්‍රයෝජනවත් වේ. නිදසුනක් ලෙස ආධුනිකයකු අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ දත යුත්තේ එහි මූලික කරුණු කිහිපයකි. ඒ අනුව ඔහු භාෂාව මැනවින් භාවිත කරයි. එහෙත් ගුරුවරයා අක්ෂර මූලික කොට ගෙන භාෂාවක ශබ්ද විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ද හැදෑරීමට හැකි බව දැන සිටිය යුතු ය. නිදසුනක් ලෙස **චතුහි වාතෙහි අසම්පකම්පියො** යනුවෙන් යෙදිය හැකි පාඨය **චතුබ්භි වාතෙහි අසම්පකම්පියො** යනුවෙන් යොදා ඇත්තේ ශබ්ද විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවක් නිසා ය. එකී යෙදුමෙහි ශබ්ද ධ්වනියක් ඇත. එහෙයින් ම එයින් කාව්‍යමය ගුණයක් ද ප්‍රකාශ වේ. අනෙක් අතින් මෙහි සංස්කෘතයෙහි බලපෑමක් ද විද්‍යමාන වේ. එහෙයින් ම එම ප්‍රයෝගය ඓතිහාසික ව්‍යාකරණය අනුව ද විශ්ලේෂණය කළ හැකි ය. මෙබඳු භාවිතයන් පාලියෙහි සුලබ වන හෙයින් ඒවා අධ්‍යයනය කිරීම ද භාෂාවක් පිළිබඳ ගැඹුරු විඤ්ඤාණයක් ඇති වීමට ඉවහල් වේ. අනෙක් අතින් පාලියේ එක ම තනි අක්ෂරයක වුව ද අරුත් කිහිපයක් ඇත. 'ඛ' යන අක්ෂරය **අහස, හිස්** යන අර්ථ ද්වයක් දෙයි. ඒ අනුව **ඛෙ (අහසෙහි), ඛග (කුරුල්ලා), ඛයං (ක්ෂය වීම හෝ නිවන)** යනාදි විවිධ වචන නිර්මාණය වේ. මේ නිසා ආධුනිකයකුට ඉගැන්වීමෙහි නිරත වන ගුරුවරයාට ශිෂ්‍යයා ඉදිරියෙහි තම දැනුම ප්‍රකාශ කිරීමට එයින් මහත් පිටිවහලක් ලැබේ.

ගුරුවරයා විෂය ප්‍රවීණයකු වේ නම් ඔහුට අදාළ පාඩමට ඇතුළත් විය යුතු කරුණු මනා ව පෙළගස්වා ශිෂ්‍යයාට වැඩිදුර ඉගෙනීමට මංපෙත් විවර කර දිය හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස පාලියෙහි **කාරක විභක්ති** ප්‍රයෝග භාවිතය දෙස බලන්න. එහි දක්වා ඇත්තේ විභක්තියට අදාළ රීති කිහිපයක් පමණකි. **සමග** යන අර්ථය දීමට යොදන **සහ, සද්ධිං** යන නිපාත පද තතියා විභක්ති නාම පද සමග යෙදිය යුතු ය යන්න රීතියකි. එසේ ම **අතුරෙන්/අතරින්/අතර** යන අදහස පැවසීමට නාම පදය ඡට්ඨී හෝ සත්තමී බහුවචනයෙන් යෙදිය යුතු බව කාරක ප්‍රයෝගයකි. ඒ අනුව **ප්‍රඥාවන්තයන් අතුරෙන්** යැයි පැවසිය යුතු විට **පඤ්ඤාවන්තානං** හෝ **පඤ්ඤාවන්තෙසු** යැයි යෙදිය යුතු ය. මෙම දැනුම තරමක් වැඩුණු දැනුමක් සහිත ශිෂ්‍යයකු විසින් දැන ගෙන තිබීම ප්‍රමාණවත් ය. එහෙත් ගුරුවරයකු විසින් තම දැනුම මීට ද වඩා පුළුල් කොට ගෙන තිබිය යුතු ය. **සබ්බං රසං ධම්මරසො ජිනාති** යන්නෙහි තේරුම **'සියලු රස අතුරෙන් ධර්ම රසය ජය ගනියි'** යන්න යි. එම වාක්‍යයෙහි ඡට්ඨී හෝ සත්තමී රීතිය ක්‍රියාත්මක වී ඇද්ද? නැත. එයින් පෙනෙනුයේ එහි **අතුරෙන්** යන අදහස ප්‍රකාශ කිරීමට **දුතියා** විභක්තිය ද යෙදී ඇති බව යි. ගුරුවරයා මෙය දනී නම් ඔහුට ඉගැන්වීමේ කාර්යයේ දී වඩාත් ආත්ම විශ්වාසයෙන් යුතු ව අදාළ ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්තය ඉගැන්විය හැකි ය. ශිෂ්‍යයකු යම් අවස්ථාවක එබඳු ගැටලු ගැන ප්‍රශ්න කළ හොත් නිවැරදි පිළිතුරක් සැපයීමට හැකි වීම, ගුරුවරයාගේ සුවිශේෂ දැනුම තුළින් ශිෂ්‍යයා වැඩිදුර සෙවීමට පෙළඹවීම, අතිරේක පොතපත කියවීමට පෙළඹවීම, විශ්ලේෂණ විමර්ශන හා චින්තන ශක්තිය දියුණු කිරීම, අදාළ පාඩම සිහි කල්පනාවෙන් නැවත නැවතත් අධ්‍යයනය කිරීමට උත්තේජනයක් ඇති වීම ආදි ප්‍රයෝජන රාශියක් එයින් ලැබේ.

මෙපමණක් නො ව ගුරුවරයා තම පුළුල් දැනුමෙන් ශිෂ්‍යයාගේ අවබෝධය පුළුල් කිරීමේ උපාය මාර්ගය ද යොදයි. නිදසුනක් ලෙස ඔබ ශිෂ්‍යයකුගෙන් **එදා** යන්න පාලියෙන් කිව හැක්කේ කෙසේ දැයි ප්‍රශ්න කළහොත් ඔහු වහා **තදා** යැයි පිළිතුරු දෙනු ඇත. එහෙත් දක්ෂ ගුරුවරයා එම අදහස පැවසිය හැකි වෙනත් ආකාර ද පෙන්වා දීමෙන් භාෂාව වඩාත් පහසු ලෙස හා විධිමත් ලෙස භාවිත කිරීමට ශිෂ්‍යයාට මඟ පෙන්වයි. පහත දැක්වෙන නිදසුන් බලන්න.

එදා/එදවස	- තදා	(තදා අරඤ්ඤෙ එකො තාපසො අහොසි.)
	තස්මිං දිවසෙ	(තස්මිං දිවසෙ මනුස්සා දීඝායුකා අහෙසුං)
	තස්මිං සමයෙ	(තස්මිං සමයෙ ත්වං කුහිං විහාසි?)
	තෙන ඛො පන සමයෙන	(තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා එවං දෙසෙසි.)
එක් දවසක	- එකදා	(එකදා අහං ජම්බුදීපෙ වසිං)
	එකස්මිං දිවසෙ	(එකස්මිං අහං දිවසෙ ජම්බුදීපෙ අචරිං)
	එකස්මිං කාලෙ	(එකස්මිං කාලෙ අහං ජම්බුදීපෙ උග්ගඤ්ඡිං)
	එකං සමයං	(එකස්මිං සමයෙ අහං ජම්බුදීපෙ විහාසිං)
හොඳයි/මැනවි	- සාධු	(සාධු සාධු මහාකච්චාන)
	භද්දං	(භද්දං තෙ දස්සනං)
	කල්‍යාණං	(කල්‍යාණං තවාගමනං)
	අභික්කන්තං	(අභික්කන්තං භො ගොතම)
	යන්නූන	(යන්නූන ත්වං මෙත්තං චිත්තං භාවෙය්‍යාසි)
නම් වූ	- නාම	(සන්තින්ද්‍රියො නමා සාමණෙරො)
	නාමො	(සුමනපාලො නාමො මහාසයො)
	සමඤ්ඤො	(සුමනො සමඤ්ඤො සමණො අහොසි.)
	අභිධානො	(හික්කඩුවේ සිරි සුමංගලාභිධානො නායකත්ථෙරො.)
	ආඛ්‍යො	(හත්ථිසෙලපුරාඛ්‍යො නගරෙ)
	අව්හයො	(ධම්මප්පියව්හයා භික්ඛුනී සීලවතී හොති.)

මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ එක ම අදහස විවිධ අයුරින් පැවසිය හැකි බව යි. මෙසේ එක ම අදහස පැවසිය හැකි ක්‍රම හඳුනා ගැනීමෙන් ශිෂ්‍යයා තම අදහස ඉතා ව්‍යක්ත ආකාරයෙන් පාලියෙන් පැවසීමේ කුශලතාව වර්ධනය කර ගනී. මෙබඳු ක්‍රම ශිෂ්‍යයාගේ මනසට මැනවින් තහවුරු වූ කල්හි පන්තියේ කරනු ලබන පරිවර්තනවල දී පාඨ ග්‍රන්ථ කියවීමේ දී හා සූත්‍ර සජ්ඣායනයේ දී ඔහු ඒ බව ස්මරණය කොට ලේඛනයේ දී පෙන්නුම් කරයි.

එපමණක් නො ව ඇතැම් යෙදුම් මතකයේ තබා ගත හැකි නම් අපට වඩාත් ව්‍යක්ත ලෙස වාක්‍ය ලිවීමටත් භාෂාව කථා කිරීමටත් හැකි වේ. නිදසුනක් ලෙස **කච්චි තෙ කස්සප ඛමනීයං? (කාශ්‍යපය, ඔබට ඉවසන්ට පුළුවන් ද?)** යන මෙම ප්‍රකාශය බලන්න. මෙම පාඨය මතකයේ ඇති ශිෂ්‍යයකුට **කච්චි තෙ ආවුසො ගමනීයං? (අවැත්නි ඔබට යන්ට පුළුවන් ද?)**
කච්චි තෙ උපාසිකෙ පචනීයං? (උපාසිකාවෙනි, ඔබට උයන්ට පුළුවන් ද?)
කච්චි තෙ මහාසය, අජ්ජ කරණීයමිදං කම්මං? (මහත්තයෝ අද මේ වැඩේ කරන්ට පුළුවන් ද?)
යනාදි වශයෙන් බොහෝ විවිධ වාක්‍ය නිර්මාණය කළ හැකි ය. මෙබඳු වාක්‍ය මෙම පොත් පෙළෙහි විවිධ තැන්වල යෙදී තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

නිදසුන් -

මා රොදසීති මාතා ඔවදි. (හඬන්න එපා කියලා අම්මා අවවාද කළා. - 2 ශ්‍රේණිය, 5 පාඩම)

උත්තරදිසායං දමිළා, දක්ඛිණපස්සෙ ගොථසමුද්දො, කථං සුඛෙනාහං සයාමි?
(උතුරු පැත්තේ දෙමළු, දකුණු පැත්තේ ගොළු මුහුද, මං කොහොම සැප සේ නිදන්න ද?
2 ශ්‍රේණිය, 6 පාඩම)

තං කිං මඤ්ඤසි මහාරාජ? (මහරජතුමෙනි, ඔබ ඒ ගැන මොකද හිතන්නෙ? - 3 ශ්‍රේණිය, 11 පාඩම)

අත්ථංගතෙ සූරියෙ සායමාසං භුඤ්ජිත්වා (හිරු බැස ගිය කල්හි රාත්‍රී ආහාරය අනුභව කොට - 4 ශ්‍රේණිය, 8 පාඩම)

බුද්දපුත්තාම්හි සමණ පොස මං (ශ්‍රමණය, මම කුඩා දරුවකු ඇත්තියක් වෙමි. මා පෝෂණය කරන්න. - 5 ශ්‍රේණිය, 16 පාඩම)

ඉහත වාක්‍යවල කිසියම් භාෂා රීතියක් දක්නට ඇත. එම වාක්‍ය ශිෂ්‍යයාට මතකයේ දරා ගත හැකි නම් ඔහුට එම ශෛලියෙන් ම එබඳු සිය දහස් ගණනක් වාක්‍ය නිර්මාණය කළ හැකි ය. එබැවින් ඉගැන්වීමේ දී එබඳු වාක්‍ය ශිෂ්‍යයාගේ මතකයෙහි රඳවාලීමට ගුරුවරයා සමත්විය යුතු ය.

පාඨ විවරණය

සෑම පාඩමක් ම කිසියම් පාඨයකින් ආරම්භ වීම මෙම ග්‍රන්ථවල මූලික ලක්ෂණයක් බව මුලින් කියන ලදී. එම පාඨ පරිවර්තනය කිරීම, ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පෙන්වා දීම, අලුත් වචන හඳුනා ගැනීම පමණක් නො ව එම පාඨයෙන් කියැවෙන ආගමික සාමාජික සාහිත්‍යාත්මක හා ඓතිහාසික ආදි කරුණු විවරණය කොට දීම ද ඒවායින් අපේක්ෂිත කාර්යය වේ. මෙය පැහැදිලි කිරීම සඳහා මූලික පිරිවෙණ 3 ශ්‍රේණිය පොතෙහි 08 වන පාඩම ගනිමු.

> 'මන්දාර පර්වතයෙහි දුර්දාන්ත නමින් එක් සිංහයෙක් විසී ය. ඌ විසින් දිනපතා බොහෝ සිවුපාවුන් මරන ලද බැවින් කැලෑවේ සිවුපාවෝ රැස් වී 'අප අතරින් එකකු දිනපතා ඔබගේ සමීපයට එවන්නෙමු' යි කී හ. ඔහු 'ඉතා මැනවැ' යි එය පිළිගති. දිනක් මහලු හාවකුගේ වාරය පැමිණියේ ය. ඔහු 'කෙසේ නම් මරණයෙන් මිදෙන්නෙම් දැ'යි සිතමින් උපායක් සිතමින් තැන තැන කල් යවමින් සිංහයා වෙතට පැමිණියේ ය. බඩගින්නෙන් පෙළුණු සිංහයා කෝපාවිෂ්ට ව 'තෝ කුමක් නිසා පරක්කු වී ආවේ දැ'යි ඇසී ය. 'ස්වාමීනි, මගේ වරදක් නැත. අතරමග දී වෙනත් සිංහයකු විසින් මම නවත්වන ලද්දෙමි. මම ඔබතුමාගේ ළඟට අවුත් නැවත එමි යි කියන තුරු මට එන්නට නො දුන්නේ යැ'යි හාවා කී ය. එයින් අතිශය කෝපයට පත් සිංහයා 'මට වහා ඒ උඩඟු සිංහයා පෙන්වව'යි කියමින් ඔහු සමීපයට යන්නට නික්මිණි. ඉක්බිති සාවා ඔහු ඉතා ගැඹුරු ළිඳක් ළඟට පමුණුවා 'බලන්න ස්වාමීනි, ඒ දුෂ්ටයා මේ ළිඳ ඇතුළේ වෙසේ යැ'යි කියමින් ළිං ජලයෙහි පෙනෙන ඔහුගේ ම ඡායාව පෙන්වී ය. උඩඟු වූ සිංහයා මහත් හඬින් ගොරවමින් ළිඳට පැන එහි ම මළේ ය.'

ඉහත දැක්වෙන ඉතා කුඩා කථා වස්තුව රසවත් කිරීම සඳහා සාහිත්‍යකරුවා උපක්‍රම කිහිපයක් යොදයි. සිංහයා සහ හාවා අතර සංවාදය ඉන් එකකි. අවස්ථා නිරූපණය තවත් උපක්‍රමයකි. භාෂා ශෛලිය තවෙකකි. ඊට අමතර ව කථාවෙන් නො කියැවෙන බොහෝ දේ ඉස්මතු කිරීමට සංකේතාත්මක භාෂාව ද භාවිත කරයි. නිදසුනක් ලෙස මෙහි කථා නායකයාට සිංහයා යොදා

ගැනීමෙන් සමාජයේ කවරාකාර උසස් යැයි සම්මත කෙනකුට වුව ද මෙහි දැක්වෙන සිද්ධි දාමය අදාළ වන බව සංකේතවත් කෙරේ. එසේ ම මෙහි සිංහයා නො හික්මුණු දඩබ්බර කෙනකු බව වචනයකිනුදු නො කියැවේ. එහෙත් ඔහු හිතුවක්කාරයෙක් බව හැඟවේ. එය සංකේතවත් කෙරෙනුයේ ඔහු හඳුන්වනු ලබන නාමයෙනි. එනම් **දුර්දාන්ත** (දුද්දන්ත) යන්නෙනි. එයින් අදහස් කෙරෙනුයේ කිසි දමනයක් නැති අසංවර චණ්ඩ කෙනකු බව යි. **වුද්ධසසක** (මහලු සාවා) යන්නෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ මුහුකුරා ගිය චින්තන ශක්තිය යි. ළිං ජලයෙහි ඡායාවෙන් අදහස් වන්නේ මායාව යි. මෙබඳු සංකේතාත්මක අදහස් පැවසීමක් මෙම කථා වස්තුවෙහි භාවිත පදවල දක්නා ලැබේ. අනෙක් අතින් මෙයින් ලැබෙන සමාජ විඥානය ද පුළුල් ය. තරුණකම, ශක්තිය හා බලවත්කම යනාදිය සැම විට ම ජීවිතයක් ගෙවීමේ දී ප්‍රබලතම සාධක නො වේ. ඇතැම් විට සමාජ මට්ටමෙන් කුඩා කෙනකුට වුවත් ඔහුට වයසින් මුහුකුරා ගිය බුද්ධියක් ඇත්නම් උපායශීලී ව ඇතැම් ගැටලු විසඳා ගත හැකි ය. අනෙක් අතින් අවිඥානික ජන සමාජයක දුබලයා හැමවිට ම ප්‍රබලයාගේ ගොදුරක් බවට පත් වන බව ද උපන්‍යාසයකි. මහලු සාවාගේ උපායශීලිත්වයෙන් අපට උගන්වනු ලබන පාඩම එය යි. එබැවින් මහල්ලන්ට ගැරහීම තරුණ ප්‍රජාව විසින් කිසි විටෙකත් නො කළ යුත්තක් ය යන උපදේශය ලැබේ. මෙසේ මෙම කථා වස්තු පිළිබඳ විග්‍රහයක් කිරීමෙන් ද ශිෂ්‍යයාගේ ජීවිත විඥානය හා රසාස්වාද ශක්තිය පුළුල් කළ හැකි ය.

ඉහත දැක්වූ කරුණු අනුව ඉගැන්වීමේ කාර්යයේ දී ගුරුවරයකුට වගකීම් හා කාර්යභාරයන් රාශියක් ඇත. ශිෂ්‍යයා තම ගුරුවරයාගේ ඥාන ශක්තියේ ගැඹුර හා පිරිසිදුභාවය දැකීමෙන් බොහෝ දෑ ඉගෙන ගනී. ඉගැන්වීම යනු ගුරුවරයාගේ ඇඳුම, පැළඳුම, ගමනබිමන, ගතිගුණ, කතාබහ, හැසිරීම, භාෂා පරිහරණය, කරුණු දැක්වීම, රිද්මයානුකූල අවයව චලනය ආදී ශරීරයේ සියලු ඉරියව් මගින් කරනු ලබන මග පෙන්වීමකි. එක් අතකින් ගුරුවරයා ශිෂ්‍යයාගේ දකුණ අත වැනි ය. කෙනකුගේ ජවය, ශක්තිය, හැකියාව සඳහා දකුණු අත බලපාන ආකාරය ඔබ දනී. ශිෂ්‍යයා ද පසුකාලීන ව සමාජයට බොහෝ දෑ කරනු ලබන්නේ ගුරුවරයාගෙන් ලද පන්නරය නිසා ය. බුදුන් වහන්සේ විසිනුදු **ආචරියා දක්ඛිණා දිසා** යනුවෙන් ප්‍රකාශ කිරීම ද සලකා බලන්න. පාලි භාෂාව ත්‍රිපිටක භාෂාව බව අපි දනිමු. මෙම භාෂාව ඉගෙනීමෙන් ශිෂ්‍යයාට දැනුම ලබා දීම නූතන අධ්‍යාපනයේ මූලික අරමුණ වුවත් බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය තුළ ඊට සමගාමී ලෙස ශිෂ්‍යයාගේ හදවත පෝෂණය කිරීම ද අපේක්ෂා කෙරෙන බව තේරුම් ගන්න. සමාජයට බුද්ධිමත් මෙන් ම ගුණගරුක මිනිසකු ප්‍රදානය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. විශේෂයෙන් පාලි භාෂාව බහුල වශයෙන් හදාරනු ලබනුයේ සාමණේර භික්ෂූන් වහන්සේලා විසින් හෙයින් උන්වහන්සේලාගේ ශ්‍රමණ සාරූප්‍ය ගුණය වර්ධනය වන මානසික ඒකාග්‍රතාවට තුඩු දෙන දැනුම් සම්භාරයක් ද, නිර්වාණගාමී මාර්ගය කෙරෙහි ප්‍රවණතාවක් හා උත්තේජනයක් ද, ඇති වන පරිදි ඉගැන්වීමේ කාර්යය සිදු විය යුතු බව ගුරුවරයා අවබෝධ කර ගත යුතු ය.

මහාචාර්ය මකුරුප්පේ ධම්මානන්ද හිමි
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය,
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය,
කැලණිය.

පටුන

	පිටු අංකය
ගුරු අධ්‍යාපන අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය	iii
අධ්‍යාපන ලේකම්තුමාගේ පණිවිඩය	iv
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	v
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	vi
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	vii
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂගේ පණිවිඩය	viii
විෂයමාලා කමිටුව හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදක මණ්ඩලය	ix
ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය සඳහා උපදෙස්	xii
පටුන	xxii
ජාතික අරමුණු	xxiii
මූලික නිපුණතා	xxiv
විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු	xxvi
විෂය නිර්දේශය වාර වශයෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජිත සැලැස්ම	xxvii
විෂය නිර්දේශය	xxviii
පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් සංවිධානය	xxxii
ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	1
පාඩම 1 - පාලි අක්ෂරමාලාව I	4
පාඩම 2 - පාලි අක්ෂරමාලාව II	7
පාඩම 3 - නාම වරනැගීම	12
පාඩම 4 - ආඛ්‍යාත වරනැගීම	19
පාඩම 5 - වාක්‍ය රචනය	25
පාඩම 6 - වාක්‍ය පරිවර්තනය	30
පාඩම 7 - පාලි පාඨ හා වරනැගීම් වාචෝද්ගත කිරීම	35
පාඩම 8 - සන්ධි	40
පදාවලි	43
තක්සේරුව සහ ඇගයීම	62

ජාතික අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟා වීම සඳහා පුද්ගලයන්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහාය විය යුතු ය.

වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබී ය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟා කරගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම අරමුණු සපුරාගැනීම අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

i. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික ඍජු ගුණය, ජාතික සමඟිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකීය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම

ii. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගවලට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැඟි දායාද හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම

iii. මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම සහ හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මත සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම

iv. පුද්ගලයින් ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත සහ මානව අගයවලට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම

v. සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම

vi. පුද්ගලයා ගේ සහ ජාතියේ ජීව ගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්ය සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම

vii. ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩ ගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සූදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවලට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම

viii. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම

(උපුටා ගැනීම - 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා පෙර සඳහන් ජාතික අරමුණු මුදුන්පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(i) **සන්නිවේදන නිපුණතා**

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ හතරක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව : සාවධානව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලි ව කතා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම. ඵලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ, අවකාශය හා කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය.

රූපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගළපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය: පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිශ්‍රයන් තුළ දී ද පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

(ii) **පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා**

- නිර්මාණශීලී බව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලී හා විග්‍රාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වාර්ගීය කුසලතා
- ඍජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම වැනි අගයයන්, චිත්තවේගී බුද්ධිය

(iii) **පරිසරයට අදාළ නිපුණතා**

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයන්ට අදාළ වේ.

සමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික චර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදායයන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

ජෛව පරිසරය : සජීවී ලෝකය, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස්වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය- ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා

භෞතික පරිසරය : අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මළපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුසලතාව. ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

(iv) **වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා**
ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම.
තම වෘත්තීය ලැදියා සහ අභියෝගතා හඳුනා ගැනීම.
හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා තිරසාර ජීවනෝපායක නිරත වීම යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා

(v) **ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා**
පුද්ගයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාරධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය

(vi) **ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා**
සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්

(vii) **"ඉගෙනීමට ඉගෙනීම" පිළිබඳ නිපුණතා**
ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන, සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් මගින් වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීනව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින් හට ශක්තිය ලබාදීම

(උපුටා ගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු

01. පාලි භාෂාව නිවැරැදිව උච්චාරණය කිරීමේ හා ලිවීමේ හැකියාව ඇති කිරීම

02. පාලි භාෂාවේ අක්ෂර වින්‍යාසය, විවිධ පද, විවිධ වාක්‍ය රටා හා රචනය හුරු කිරීම

03. පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ මාතෘභාෂාවටත්, මාතෘ භාෂාවෙන් පාලි භාෂාවටත් පරිවර්තනය කිරීමේ හැකියාව ඇති කිරීම

04. පාලි සාහිත්‍යය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දීම හා එහි එන ජීවන දර්ශනය උපයෝගී කර ගනිමින් පෞරුෂේය චරිතයක් බිහිකිරීම

05. ත්‍රිපිටකාගත හරධර්ම චරිතායනය කෙරෙන ආදර්ශවත් හා මනා පෞරුෂයක් සහිත භික්ෂු පිරිසක් රටට දායාද කිරීම

06. පාලි භාෂාව පිළිබඳ දැනුම සිංහල භාෂාඥානයේ ප්‍රවීණත්වය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් බව තහවුරු කිරීම

07. පාලි භාෂාව තමාගේ මෙන්ම ජාතියේ ද සියරටේ ද උරුමයක් බව තහවුරු කිරීම

08. ත්‍රිපිටකය හැදෑරීම සඳහා පාලි භාෂාව මූලික අවශ්‍යතාවක් බව අවධාරණය කිරීම

09. ත්‍රිපිටකය හා අටුවා පරිශීලනය කරමින් ධර්මය නිවැරැදිව අර්ථකථනය කරන භික්ෂු පිරිසක් ශාසනයට දායක කිරීම

10. ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනය නිවැරදිව ග්‍රහණය කිරීම පිණිස ඇති ඒකායන මාර්ගය පාලි භාෂාව ඉගෙනීම බව පසක් කිරීම

11. ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනය ඉදිරියට පවත්වාගෙන යෑමට ප්‍රතිබල සම්පන්න පිරිසක් බිහිකිරීම

12. මහාවිහාරීය භික්ෂු සම්ප්‍රදාය විසින් සුරක්ෂිත විශිෂ්ට ඥාණ සම්භාරය නොනසා ආරක්ෂා කිරීම

13. ජාත්‍යන්තර භාෂාවක් වශයෙන් පාලි භාෂාව භාවිත කිරීම සඳහා සිසුන් යොමු කිරීම

14. පාලි භාෂාව ඉගෙනීමෙන් තමන්ටත් සිව්පසය සපයන දායක පිරිසටත් මෙලොව පරලොව සුභසිද්ධිය ළඟා කරවා ගත හැකි බව තහවුරු කිරීම

පාලි භාෂාව
විෂය නිර්දේශය පිරිවෙන් වාර වශයෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජිත සැලැස්ම

ශ්‍රේණිය	වාරය	නිපුණතා මට්ටම්	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
02	**I**	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 4.1, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4	60
	II	2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.2, 5.1, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4	60
	III	4.3, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.2, 7.3	55
		එකතුව	175

පාලි භාෂාව - විෂය නිර්දේශය

2 ශ්‍රේණිය

2 ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - පාලි භාෂාව

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
1.0 පාලි අක්ෂරමාලාව ප්‍රභේද ගතකර භාවිත කරයි.	1.0 1.1 පාලි අක්ෂරමාලාව පිළිවෙළින් ලියා දක්වයි. 1.2 එ කාරයේ හා ඔ කාරයේ නිවැරදි භාවිතය පෙන්වා දෙයි. 1.3 ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේද නම් කර, ඒ ඒ ප්‍රභේදයට අයත් අක්ෂර ලියා දක්වයි.	1.0 • අක්ෂර 41 • එ කාර ඔ කාර භාවිතය • වර්ගාක්ෂර • වර්ගාන්තාක්ෂර • අවර්ගාක්ෂර • නිග්ගහීතය	1.0 • පාලි අක්ෂර මාලාව නිවැරදි ව පිළිවෙළින් ලියයි. • පාලි අක්ෂර මාලාවේ ස්වර ව්‍යඤ්ජන වෙන්කර ලියයි. • එ කාරයේ හා ඔ කාරයේ නිවැරදි ලේඛනය හා උච්චාරණය දක්වයි. • එ කාරය හා ඔ කාරය හ්‍රස්ව ව යෙදුණු වචන ලියයි. • එ කාරය හා ඔ කාරය දීර්ඝ ව යෙදුණු වචන ලියයි. • ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේද නම් කරයි. • ඒ ඒ ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේදය හඳුන්වයි. • ඒ ඒ ප්‍රභේදයට අයත් අක්ෂර ලියා දක්වයි. • නම් කරනු ලබන අක්ෂරයක හෝ කිහිපයක ස්වර හෝ ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේදය ලියා දක්වයි. • නිග්ගහීතය යෙදුණු වචන ලියා දක්වයි.	25
2.0. පාලි නාමපද විභක්ත්‍යර්ථ පිළිබඳ අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.	2.0 2.1 ශබ්දාන්ත වශයෙන් නාම වරනැගීම වෙනස්වන බව පෙන්වා දෙයි. 2.2 ලිංගභේදය අනුව නාම වරනැගීම් වෙනස් වන බව පැහැදිලි කරයි. 2.3 ඇතැම් අකාරාන්ත ශබ්ද විශේෂ ලෙස වරනැගෙන බව පෙන්වා දෙයි.	2.0 • පුල්ලිංග - අත්ත - රාජ - අග්ගි - භික්ඛු ශබ්ද • ඉත්ථිලිංග - නදී ශබ්දය • නපුංසකලිංග - චිත්ත ශබ්දය	2.0 • නිර්දිෂ්ට ශබ්ද නිවැරදිව මතකයෙන් වරනගයි. • නිර්දිෂ්ට ශබ්ද මතකයෙන් වරනගයි. • නිර්දිෂ්ට ශබ්දවල පදගත විභක්තිය හා වචනය ලියයි. • ඒ ඒ පදවල අර්ථය මාධ්‍ය භාෂාවෙන් පැහැදිලි කරයි. • විශේෂ අකාරාන්ත ශබ්ද බුද්ධ ශබ්දය හා සසඳමින් වරනගයි.	25

2 ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - පාලි භාෂාව

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
5.0 නිවැරදි වියරණ විධි සහිතව පරිවර්තන කාර්යයේ යෙදෙයි.	5.0 5.1 උක්තය, කර්මය හා ආඛ්‍යාතය සහිත වාක්‍ය මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි. 5.2 මාධ්‍ය භාෂාගත කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය පාලි භාෂාවට නගයි. 5.3 වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවා අර්ථ ගන්වයි.	5.0 • වර්තමාන කාල කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය • අනාගත කාල කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය • අතීත කාල කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය	5.0 • සරල පාලි වාක්‍ය මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි. • මාධ්‍ය භාෂාගත සරල වාක්‍ය පාලි භාෂාවට නගයි. • සරල පාලි වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවා ලියා දක්වා මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි.	25

6.0 නිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ හා වරනැගීම් වාචෝද්ගත කරයි.	6.0
	6.1 නිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ, ගාථා හා සූත්‍ර වාචෝද්ගත කරයි.
	6.2 නිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ, ගාථා හා සූත්‍ර නිවැරදි ව ලියා දක්වයි.
	6.3 නිර්දිෂ්ට ශබ්ද වරනගා නිවැරදි ව ලියා දක්වයි.
	6.4 ගාථා හා සූත්‍ර ගණ සජ්ඣායනය කරයි.
		6.0
		• වරනැගීම
		  • අත්ත, රාජ, ගුණවන්තු, චිත්ත, නදී ශබ්ද යන ශබ්ද
		  • වත්තමානා හා භවිස්සන්ති හා අජ්ජතනී ආඛ්‍යාත
		  • බාලාවතාරය - සඤ්ඤා කාණ්ඩය
		• වාචෝද්ගත කිරීම හා ගණසජ්ඣායනය
		  • ඇණවුම් පිරිත, අංගුලිමාල පිරිත, ජය පිරිත, ජිනපඤ්ජරය
		• ගණසජ්ඣායනය
		  • මිත්තානිසංස පිරිත, කස්සපත්ථෙර බොජ්ඣංග, චුන්දත්ථෙර බොජ්ඣංග, ධජග්ග පිරිත
			6.0
			• නිර්දිෂ්ට පාඨ, සූත්‍ර, පිරිත් හා වරනැගීම් නිවැරදි ව මතකයෙන් කියයි.
			• නිර්දිෂ්ට පාඨ, සූත්‍ර, පිරිත් හා වරනැගීම් නිවැරදි ව ලියා දක්වයි.
			• පිරිත් සූත්‍ර ගණ සජ්ඣායනය කරයි.
				40

2 ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - පාලි භාෂාව

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
3.0 විවිධ ආඛ්‍යාත ප්‍රභේද උචිත පරිදි භාවිත කරයි.	3.0 3.1 පුරුෂ හා වචන භේදය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතුව ආඛ්‍යාත කිහිපයක් වරනගයි. 3.2 ලේඛනයේ දී ආඛ්‍යාත පද නිවැරදිව භාවිත කරයි. 3.3 ආඛ්‍යාත කිහිපයක් උභය පදයෙහි වරනගයි. 3.4 පුරුෂ හා වචන භේදයට අනුකූලව ආඛ්‍යාත පදවල අර්ථ ලියයි.	3.0 • වත්තමාන ආඛ්‍යාතය • භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාතය • අජ්ජතනී ආඛ්‍යාතය • පඤ්චමී ආඛ්‍යාතය	3.0 • නියමිත ආඛ්‍යාතවල ප්‍රත්‍යය මාලා ලියා දක්වයි. • නියමිත ආඛ්‍යාත කාල, පද, පුරුෂ හා වචන වශයෙන් වගුගත කර දක්වයි. • ඒ ඒ ආඛ්‍යාත පදවල අරුත සිංහල භාෂාවෙන් ප්‍රකාශ කරයි. • වාක්‍යවල ආඛ්‍යාතය වෙනස් කරමින් කාලත්‍රයට හරවයි. • නියමිත ආඛ්‍යාත උභය පදයෙහි වරනගයි. • ආඛ්‍යාතපද නිවැරදිව යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.	25
4.0 පාලි භාෂා රීතියට අනුව වාක්‍ය රචනා කරයි.	4.0 4.1 සරල පාලි වාක්‍යවල උක්තාඛ්‍යාත සම්බන්ධය පැහැදිලි කරයි. 4.2 කර්තෘ, කර්ම හා ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය ලියයි. 4.3 සරල වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවයි.	4.0 • පඨමා, දුතියා විභක්ත්‍යර්ථ • ත්‍රෛකාලික ක්‍රියා • උක්තාඛ්‍යාත පද සම්බන්ධය	4.0 • උක්ත සහ ආඛ්‍යාත පමණක් ඇති සරල පාලි වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි. • කර්ම පද එක් කරමින් වාක්‍ය දිගු කොට ලියයි. • වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවා ලියයි. • උක්තාඛ්‍යාත සහිත ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයට හරවයි.	30

2 ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - පාලි භාෂාව

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
7.0 පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් යුතු ව භාවිත කරයි.	7.0 7.1 පාලි භාෂාවේ සන්ධි හඳුන්වා දෙයි. 7.2 සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි. 7.3 නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථවල ඇති සන්ධි පද උපුටා දක්වයි.	7.0 • සන්ධි හඳුනා ගැනීම • ස්වර සන්ධි • ව්‍යඤ්ජන සන්ධි • නිග්ගහීත සන්ධි	7.0 • සන්ධි යනු කවරේ දැයි හඳුන්වයි. • පාලි සන්ධි පද උපුටා දක්වයි. • සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි. • නිර්දිෂ්ට කෘතිවලින් සන්ධි පද උපුටා ලියයි.	25

නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථ හා පරිශීලනීය ග්‍රන්ථ

- පාලි නාමාඛ්‍යාත වරනැගිල්ල
- චතුභාණවාර පාළි
- පාලි ව්‍යාකරණ විවරණය
- පාලි ව්‍යාකරණය හා රචනා
- පාලි රචනා 1 - බද්දේගම විමලවංස හිමි
- පාලි භාෂාවතරණය 1 සහ 11
- පාලි පාඨ මඤ්ජරී 1 සහ 11
- පාලි කථාමඤ්ජුසා
- ධම්මපදය
- කච්චායන ධාතු මඤ්ජුසාව
- අභිදානප්පදීපිකාව
- පාලි රචනා 1 සහ 11
- බාලාවතාරදීපනී
- පාලි සාහිත්‍යය
- උදාන පාළි
- ධම්මපදට්ඨ කතා
- අපදාන පාළි
- මහා වංසය
- පාලි පාඨාවලී
- පාලි භාෂාව පිරිවෙන් පෙළපොත්
- පාලි පාඨ මඤ්ජුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පාසල් ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩ සටහන් සංවිධානය

සම්භාව්‍ය භාෂාවක් මෙන් ම ආගමික භාෂාවක් ද වශයෙන් පාලි භාෂාව ශ්‍රී ලංකාවේත්, ලොව විවිධ රටවලත්, පුරාතනයේ සිට අද දක්වා හැදෑරීම සහ භාවිතය සිදු වේ. තාක්ෂණික අංශයෙන් දියුණු වී විශ්ව ගම්මානයක් වූ ලෝක ප්‍රජාව ගේ ශාස්ත්‍රීය හා නිර්මාණාත්මක සංවර්ධනයට පෙරටත් වඩා පරිපූර්ණ දායකත්වයක් පාලි භාෂාවෙන් ලබා ගත හැකි ය.

දැනුම ගවේෂණය කරන ක්‍රියාකාරී පුද්ගලයකු ලෙස පන්ති කාමරයට පමණක් කොටු වී ලබන අධ්‍යාපනයෙන් බැහැර ව පිරිවෙන් තුළත්, ඉන් බැහැර වත්, විවිධ වැඩසටහන් සංවිධාන කළ යුතු යි. පිරිවෙන් සංස්කෘතියට ගැළපෙන පරිදි සහ පිරිවෙනෙහි පවත්නා මානව හා භෞතික සම්පත් අනුව විෂය නිර්දේශයේ සඳහන් නිපුණතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා මෙම වැඩසටහන් සංවිධානය විය යුතු ව ඇත. ඒ සඳහා නිදසුන් කිහිපයක් පහත දක්වේ.

01. පාලි භාෂා දින සුවිශේෂ වැඩ සටහන් සංවිධානය කිරීම
02. කණ්ඩායම් සංවාද හා කෙටි නාට්‍ය නිර්මාණය
03. ගාථා හා සූත්‍ර ගායනා තරග සංවිධානය කිරීම
04. පාලි කථික තරග සංවිධානය කිරීම
05. බිත්ති පුවත්පතක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
06. රාජ්‍ය ආයතන, පාසල් ආදියේ භාවිත උපදෙස් පාඨ රැස් කිරීම
07. පාලි භාෂා සාහිත්‍යය පිළිබඳ ගවේෂණාත්මක ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරවීම
08. පාලි සමිතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඇගැයීම් හා තක්සේරු කාර්යය

පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ පිරිවෙන්වලට ද අදාළ ය. ඒ යටතේ එක් එක් වාරය සඳහා නියමිත නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන පරිදි ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් උපකරණ නිර්මාණාත්මක ව පිළියෙළ කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම අපේක්ෂිත ය.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කාර්යයේ දී ශිෂ්‍යයා අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ අත්පත් කරගෙන ඇති ඉගෙනුම් පලවල ගුණාත්මක බව සොයා බැලීමට තක්සේරුව හා ඇගයීම අවශ්‍ය වේ.

නිපුණතා මට්ටම් ඔස්සේ අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් පලවලට ළඟා වන ආකාරය හඳුනා ගැනීම තක්සේරුවේ දී සිදු වේ. මුල දී තීරණය කර ගත් නිර්ණායක සමග සසඳා බලමින් අදාළ නිපුණතා කවර මට්ටමකින් ශිෂ්‍යයා සාක්ෂාත් කරගෙන තිබේ දැයි පරීක්ෂා කළ යුතු ය. ඒ අනුව ප්‍රබලතා සහ දුබලතා හඳුනාගෙන ප්‍රතිපෝෂණ සහ ඉදිරි පෝෂණ වැඩ සටහන් සංවිධාන කළ යුතු ය. ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර දී කණ්ඩායම් ගවේෂණය, ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්, ඉදිරිපත් කිරීම යන අවස්ථාවල තක්සේරු කාර්යය මැනවින් කළ හැකි ය.

තක්සේරු කාර්යයට අමතර ව ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ යනු ශිෂ්‍යයා ගේ ප්‍රවීණතා මට්ටම තීරණය කිරීම ය. ප්‍රවීණතා මට්ටම විනිශ්චයේ දී සිසුන් හිමි කර ගත් ශ්‍රේණි, ලකුණු ආදිය සසඳා ඔවුන් ගේ ප්‍රගතිය සොයා බැලිය යුතු ය.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය

පාලි භාෂාව පිළිබඳ මූලික පිරිවෙන් අවසාන නව විෂය නිර්දේශය සකස් කොට ඇත්තේ නිපුණතා පාදක කර ගෙනය. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී ශිෂ්‍ය කාර්යය ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී. අද වන විට විශේෂයෙන් පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ක්‍රමය සකස් වී ඇත්තේ දේශන ක්‍රමය කේන්ද්‍ර කර ගත් සම්ප්‍රේෂණ භූමිකාවක ගුරුවරයා සිටින ආකාරයෙනි. එහෙත් නව නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී පැරණි සම්ප්‍රේෂණ භූමිකාව හැරදමා ගුරුවරයා සිසුන් ගවේෂණයට යොමු කරන මාර්ගෝපදේශකයෙකු විය යුතු ය. මෙහි දී පාලි භාෂාවේ සුවිශේෂ අධ්‍යාපන ක්‍රම හා නවීන ක්‍රම ශිල්ප කිහිපයක් යොදාගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ කෙටියෙන් සඳහන් කරමු.

බුදුරජාණන් වහන්සේ මාර්ග දර්ශකයාණෝ ය. ගුරුවරයා විසින් පාලි භාෂාව ඉගැන්වීමේ දී බුදුරදුන් අනුගමනය කළ ක්‍රමවේදය උපයෝග කර ගැනීම වඩාත් සුදුසු ය. එබැවින් නූතන ගුරුවරයා මනෝ මූලික හා විෂය මූලික සාධක ඔස්සේ පූර්ව විනිශ්චවලට නොඑළඹ ශිෂ්‍යයා ගවේෂකයෙකු හා නවෝත්පාදකයෙකු කිරීමට මාර්ගෝපදේශ සැපයීම මැනවි.

1 ක්‍රමය

'සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙ කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං' (මහාවග්ගපාළි)

ආදිකල්‍යාණං	-	පාඩමක ආරම්භය ශිෂ්‍යයා පොළඹවන, සිත්ගන්නාසුලු චමත්කාරජනක අත්දැකීම් ඇසුරින් ඉදිරිපත් විය යුතු ය.
මජ්ඣෙ කල්‍යාණං	-	පාඩමෙහි මැද සාරවත් කරුණු අන්තර්ගත විය යුතුවා සේම පැහැදිලි හා නිරවුල් ද විය යුතු ය. තව දුරටත් ශිෂ්‍යයා මාතෘකාවට පොළඹවන, ගවේෂකයෙකු කරවන ක්‍රියාවලියක් විය යුතු ය.
පරියොසානකල්‍යාණං	-	පාඩමේ අවසානය ශිෂ්‍යයා ප්‍රාප්ති මට්ටමකට පමුණුවා ශිෂ්‍යයාගේ චර්යාත්මක වෙනසක් ඇති කිරීමට සමත් විය යුතු ය.
සාත්ථං	-	පාඩම සරල සුගම හා අර්ථවත් කරුණුවලින් සමන්විත විය යුතු ය.
සබ්‍යඤ්ජනං	-	යොදා ගන්නා වාග්මාලාව අරුත් ප්‍රකට කරවන අදහස් නිවැරදිව සන්නිවේදනය කරවන්නක් විය යුතු ය.
පරිසුද්ධං	-	පාඩම අසභ්‍ය හා ග්‍රාම්‍ය ව්‍යවහාරයෙන් තොර විය යුතුය.
කේවලපරිපුණ්ණං	-	පාඩම ඌණතාවලින් තොරව භාෂණය, ලේඛනය, චින්තනය, චරිතායනය කර ගැනීමට හැකිවන අංගයන්ගෙන් සමුපලක්ෂිත විය යුතු ය.

මෙම ලක්ෂණවලින් යුතුව පාඩමක් මෙහෙයවීමෙන් ශිෂ්‍යයා නිපුණතාවට ළංවන අතර ශිෂ්‍යයාගේ චර්යාත්මක වෙනසක් ද ඇති කළ හැකි ය.

2 ක්‍රමය

ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විවරණා විභජනා උත්තානිකම්මං (සච්චවිභංග සුත්ත - මජ්ඣිමනිකාය)

ආචික්ඛනා	-	පාඩමට අදාළව අපේක්ෂිත කරුණු කෙටියෙන් කීම
දෙසනා	-	උචිත භාෂාව යොදා ගනිමින් කෙටියෙන් කී කරුණු ගුරුවරයා කෙරෙහි ප්‍රාමාණික විශ්වාසයක් ඇති වන පරිදි ධර්මානුකූලව විස්තර කිරීම
පඤ්ඤපනා	-	ශිෂ්‍යයාගේ බුද්ධියට හා ප්‍රඥාවට යෝග්‍ය ලෙස කරුණු පෙළ ගැස්වීම
පට්ඨපනා	-	අපේක්ෂිත අරමුණෙහි ශිෂ්‍යයා පිහිටුවීම
විවරණා	-	වසා තිබූවක් විවෘත කරන්නාක් සේ හේතුඵලවාදී ව කරුණු විවරණය කිරීම
විභජනා	-	කරුණු විශ්ලේෂණය කොට කුඩා අනුකුඩා කොටස්වලට බෙදා විග්‍රහ කිරීම
උත්තානිකම්මං	-	සංයුක්ත සංකල්ප නිදසුන් වශයෙන් ගෙනහැර දක්වමින් ශ්‍රාවක බුද්ධියට ගෝචරවන ලෙස මතුකර දැක්වීම හා ශිෂ්‍යයා ගැටලුවෙන් නිදහස් කිරීම

3 ක්‍රමය

ශිෂ්‍යයාගේ අවබෝධය දියුණු කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රමය අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවයි.

ශිෂ්‍යයාට අලුත් අත්දකීම් ලබා දෙන විට එය ඔහුගේ අතීත අත්දකීම්වලට සම්බන්ධ දෙයක්වීම වැදගත් වේ. ශිෂ්‍යයා ආස්වාදිත දෙයෙහි සිට නොදන්නා සත්‍යය කරා යොමු කරවීම මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ පිළිවෙළයි.

සද්ධාජාතො උපසංකමති	-	ශ්‍රද්ධාව ඇතිකර ගැනීමයි. එසේ ගුරුවරයා කෙරේ ශිෂ්‍යයාගේ විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ශිෂ්‍යයා ගුරුවරයා වෙත එළඹෙයි.
පයිරුපාසති	-	විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ශිෂ්‍යයා ගුරු ඇසුර ලැබීමට ප්‍රිය කරයි.
සොතං ඔදහති	-	පාඩමට සාවධාන ව හා අවික්ෂිප්ත ව ඇහුම්කන් දෙයි.
සුත්වා ධාරෙති	-	ඇසූ පාඩම සිතේ දරා ගනියි.
අත්ථං උපපරික්ඛති	-	දරාගත් කරුණුවල අර්ථය නුවණින් පරීක්ෂා කර බලයි.
ධම්මා නිජ්ඣානං ඛමන්ති	-	කරුණු නුවණින් සලකා බලා වටහා ගනියි.
ඡන්දො ජායති	-	කරුණු වටහා ගැනීම නිසා ගුරුවරයාගේ පාඩමට රුචියක් ඇති වෙයි.
උස්සහති	-	පාඩමේ කරුණුවල ප්‍රාප්ති මට්ටමට ළඟාවීමට උත්සාහ කරයි.
තුලෙති	-	වෙනත් කරුණු හා තුලනය කර බලයි.
පදහති	-	සංසන්දනය කොට නිපුණතා මට්ටමට යාමට වීර්ය කරයි.
සච්චං සච්ඡිකරොති	-	සත්‍ය වූ තත්ත්වය අවබෝධ සාක්ෂාත් කර ගනියි.
පඤ්ඤාය ච නං පටිවිජ්ඣ පස්සති	-	නුවණින් ද එය විනිවිද දකී. (කීටාගිරි සුත්ත - මජ්ඣිමනිකාය)

සරල අවස්ථාවේ සිට අනුක්‍රමයෙන් ගැඹුරට යන ආකාරයේ පිළිවෙළක් මෙහි දක්නට ඇත. පාලි භාෂාව විෂයෙහි ශිෂ්‍ය නිපුණතාව ඇති කිරීමේ දී මෙම ඉගැන්වීම් ක්‍රම උපයෝග කර ගත හැකි ය. මෙබඳු ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රම රාශියක් පාලි සාහිත්‍යයේ අඩංගු ය.

පාලි භාෂාවේ නව විෂය නිර්දේශය ඉගැන්වීමට සරල සුගම ක්‍රමවේදයක් මෙහිලා දක්වමු. (ආශ්‍රය - පාලි භාෂාව 9 - 10 අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, 1984)

i. පියවර - නිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ හා ඡේද උස් හඬින් ගුරුවරයා විසින් කියවීම, පාලි විෂයේ ආරම්භක ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට එම භාෂාව කනට හුරු කරවීම මෙයින් අපේක්ෂා කෙරේ. පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය දරුවන්ගේ ඇසට, කනට හුරු කරවීමට මෙම ක්‍රමය යෝග්‍ය වේ.

ii. පියවර - අනතුරුව ගුරුවරයා විසින් කළ යුත්තේ එකී කොටස අර්ථවත් ලෙස භාවාර්ථ පැහැදිලි වන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීමයි. එමගින් පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය හා රීතිය ශිෂ්‍යයාගේ ඉන්ද්‍රියයන්ට හුරුවනු ඇත.

iii. පියවර - කාලවේලාව අනුව පාලි උද්ධෘතය ශිෂ්‍යයන් ලවා සාමූහික ව හෝ වෙන් වෙන් වශයෙන් හෝ නිවැරදි උච්චාරණය සහිත ව කියවීම ප්‍රයොජනවත් ය.

iv. පියවර - පාලි උද්ධෘතයන්හි අර්ථය අවබෝධ කර ගැනීමට ගුරුවරයා සිසුන්ට උදව් කළ යුතු ය.

v. පියවර - උද්ධෘත ඡේදවල වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ හුණුපුවරුවේ ලියා එම යෙදුම් රටාව ශිෂ්‍යයාට පැහැදිලි කළ යුතු ය.

vi. පියවර - උද්ධෘත ඡේදවල ඇතුළත් පද හා වාක්‍යවල ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කළ යුතු ය. මෙය සරල ක්‍රමවේදවලින් පටන් ගෙන සංකීර්ණ ක්‍රම දක්වා වැඩි කිරීම සුදුසු ය.

vii. පියවර - වැදගත් ගාථා හා ඡේද වනපොත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ශිෂ්‍යයන්ට ඒත්තු ගැන්වීම අවශ්‍ය වෙයි.

මෙම ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීම මගින් ශිෂ්‍යයන් අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට ළඟාවනු ඇත. සිසුන් කරුණු හා තොරතුරු ගවේෂණයට යොමු කළ යුතු ය. ගවේෂිත කරුණු අධීක්ෂණය ගුරුවරයා විසින් කළ යුතු ය. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා නොකොට බාහිර ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි ද යොමු කිරීම ගුරුවරයාගේ යුතුකමකි. සිසු දරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ නිරතුරු අවධානයෙන් සිටීමෙන් ඇගයීම හා තක්සේරුව ද විනිවිදභාවයකින් යුතුව කිරීමට ගුරුවරයාට ඉඩකඩ සැලසේ. මෙම නව විෂයමාලා සංශෝධනයේ අපේක්ෂාව ගුරුවරයාත් ශිෂ්‍යයාත් අතර වූ සම්ප්‍රේෂණ අධ්‍යාපන ක්‍රමය සංවර්ධනය කර ක්‍රියාකාරී ගවේෂණාත්මක අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයකට යොමු කිරීම හා එමගින් සිසුන්ගේ නිපුණතාව ඉහළ නංවා සමාජයට රටට යෝග්‍ය පුරවැසියන් බිහි කිරීමයි.

පාඩම 1 - පාලි අක්ෂරමාලාව 1

නිපුණතාව : 1.0 පාලි අක්ෂර මාලාව ප්‍රභේදගත කර භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 1.1 පාලි අක්ෂර මාලාව පිළිවෙළින් ලියා දක්වයි.
1.2 එ කාරයේ හා ඔ කාරයේ නිවැරදි භාවිතය පෙන්වා දෙයි.

කාලච්ඡේද : 15 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- පාලි අක්ෂර මාලාව නිවැරදි ව පිළිවෙළින් ලියයි.
- පාලි අක්ෂර මාලාවේ ස්වර ව්‍යඤ්ජන වෙන්කර ලියයි.
- එ කාරයේ හා ඔ කාරයේ නිවැරදි ලේඛනය හා උච්චාරණය දක්වයි.
- එ කාරය හා ඔ කාරය හ්‍රස්ව ව යෙදුණු වචන ලියයි.
- එ කාරය හා ඔ කාරය දීර්ඝ ව යෙදුණු වචන ලියයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයː

- පෙළ පොතේ පාලි අක්ෂර මාලාව වෙත සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- පාලි අක්ෂර මාලාව සම්බන්ධ පෙර දැනුම විමසන්න.
- 'නවත්වන්න... කියන්න...' යන ගුරු විධානයට අනුව පන්තියේ එක් කෙළවරක සිට අරඹා පාලි අක්ෂර මාලාවේ කොටසින් කොටස මතකයෙන් කීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.

පාඩම සංවර්ධනයː

පියවර 1

- පාලි අක්ෂර මාලාවේ ස්වර අටක් ඇති බවත්, ව්‍යඤ්ජන 33ක් ඇති බවත් පෙන්වා දෙන්න.
- පළමුවන ශ්‍රේණියේ දැනුම සිහි කරවමින් පාලි අක්ෂර මාලාව මතකයෙන් නිවැරදිව ලිවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- එ, ඔ ස්වර දෙක උපුටා දක්වා, එම අක්ෂර ඒ, ඕ ලෙස දීර්ඝ ව නොලියන බව පෙන්වා දෙන්න.
- ඒ, ඕ ස්වර දෙක දීර්ඝ ස්වර යටතේ ගැනෙන බවත් එහෙත් යම් යම් අවස්ථාවල දී එ, ඔ හ්‍රස්ව ව යෙදෙන බවත් පෙළ පොත ඇසුරෙන් පෙන්වා දෙන්න.
- පහත දැක්වෙන නිදසුනේ පරිදි අයුරින් එ, ඔ ස්වර දෙක යෙදුණු වචන 10 ක් පුවරුවේ ලියන්න.
  නිදː
  එවං, එකං, එත්ථ, දෙවො, කාලෙන, ඔතරති, ඔට්ඨො, මොග්ගල්ලාන, සොත්ථි, පොසෙති
- පුවරුවේ ලියන ලද වචන කියවීමට සිසුන් යොමු කරන්න. මෙම වචන උච්චාරණය කරන විට එ, ඔ දෙකෙහි උච්චාරණ වෙනස පෙන්වා දෙන්න.

පියවර 2

- බැඳි අකුරු පිළිබඳ සිසුන්ගේ පෙර දැනුම විමසන්න.
- බැඳි අකුරකට හෙවත් සංයුත්තාක්ෂරයකට මුලින් එ, ඔ යෙදෙන විට හ්‍රස්ව ලෙස උච්චාරණය වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- පොට්ඨපාද, එත්ථ, මොග්ගල්ලාන, සෙය්‍යො, සොත්ථි වැනි වචනවල එ, ඔ හ්‍රස්ව ලෙස යෙදී ඇති අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- බැඳි අකුරු හෙවත් සංයුක්තාක්ෂර පහත දැක්වෙන අයුරින් පුවරුවේ ලියා පෙන්වන්න.

ක් + ක = කක,	ත් + ථ = ත්ථ,	ක් + ඛ = කඛ,
ක් + ඛෙ = කෙඛ,	ක් + ඛො = කොඛ,	ට් + ඨො = ට්ඨො,

- එ, ඔ ස්වර දෙක බැඳි අකුරකට මුලින් නො යෙදුණු කල්හි ඒවා දීර්ඝ ලෙස උච්චාරණය වන බව පෙන්වා දෙන්න.
  නිදෘ **එවං, එකං, කාලෙන, පොසෙති**
- ඇමුණුම 01 හි සඳහන් අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- පාලි අක්ෂර මාලාවේ අක්ෂර 41, ස්වර අක්ෂර අට හා ව්‍යඤ්ජන අක්ෂර 33 මතකයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම
- පාලි අක්ෂර මාලාව නිවැරදි ව මතකයෙන් ලිවීම
- සංයුක්තාක්ෂර යනු මොනවාදැයි පැහැදිලි කිරීම
- සංයුක්තාක්ෂර නිවැරදි ව ලිවීම
- එ, ඔ හ්‍රස්ව ලෙස සහ දීර්ඝ ලෙස උච්චාරණය වන අවස්ථා පැහැදිලි කිරීම
- එ, ඔ හ්‍රස්ව ලෙස සහ දීර්ඝ ලෙස යෙදෙන වචනවලට නිදසුන් ඉදිරිපත් කිරීම

ගුණාත්මක යෙදැවුම් :

- ඇමුණුම 01
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 1

1. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය නිවැරදි නම් ✓ ලකුණ ද වැරදි නම් × ලකුණ ද යොදන්න.

1. ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර තනිව උච්චාරණය කළ හැකි ය. ( )
2. පාලි වර්ණමාලාවේ හ්‍රස්ව ස්වර සංඛ්‍යාව 3 කි. ( )
3. **කම්මස්සකො'ම්හි** යන පදයේ ඔ කාරය හ්‍රස්වයකි. ( )
4. සංයෝගාක්ෂරයකට මුලින් එ, ඔ හ්‍රස්ව ලෙස උච්චාරණය වේ. ( )
5. සංයෝගාක්ෂර යනු බැඳි අකුරු යි. ( )
6. ශබ්දාන්ත එ කාරය හා ඔ කාරය දීර්ඝ ලෙස උච්චාරණය නො වේ. ( )
7. එ කාරය හෝ ඔ කාරය වචනයක මැද නො යෙදේ. ( )
8. එ කාරය හා ඔ කාරය සහිත වචනවල එ කාරය හා ඔ කාරය හල්කර දැක්විය යුතු ය. ( )
9. සංයෝගාක්ෂරයකට පසුව යෙදෙන එ කාරය හා ඔ කාරය දීර්ඝ වේ. ( )
10. සංයෝගාක්ෂරයකට මුලින් යෙදෙන එ කාර සහ ඔ කාර දීර්ඝ වූ තැන් ද දක්නට ලැබේ. ( )

02. පහත දැක්වෙන වචනවල ස්වර සහ ව්‍යඤ්ජන වෙන් කරන්න.

1. සිස්සො
2. අක්ඛරඵලකෙ
3. ලෙඛනියො
4. සෙය්‍යො
5. අඞ්ගණං
6. උග්ගණ්හාම
7. වෙත්තෙන
8. පන්තියො
9. අත්‍රාගච්ඡන්තු
10. උදයව්‍යයං

03. පහත දැක්වෙන හල් අකුරු සහිත වචන බැඳ ලියන්න.

1. කම්මස්සකො'ම්හි
2. මඤ්ඤෙත්වං
3. බ්‍යඤ්ජනං
4. අන්ධකාරො
5. තත්‍රාභිරතිං
6. බ්‍රූහි
7. ජච්චන්ධො
8. අභිසමෙච්ච
9. මොග්ගල්ලාන
10. කොණ්ඩඤ්ඤො

04. පහත සඳහන් පද ස්වරාරූඪ කොට ලියන්න.

01. න් + අ + ර් + අ ....
02. ස් + ඊ + හ් + අ ....
03. ම් + ඉ + ග් + අ ....
04. ද් + එ + ව් +අ ....
05. ක් + අ +ඤ් + ඤ් + ආ ....
06. ය් + උ + ව් + අ + ත් + ඊ ....
07. ක් + අ + ර් + උ + ණ් + ආ ....
08. ද් + අ + ය් + ආ ....
09. න් + ආ + ර් + අ + ද් + අ ....
10. ල් + එ + ඛ් + අ + න් + ඊ ....

පාඩම 2 - පාලි අක්ෂරමාලාව 11

නිපුණතාව : 1.0 පාලි අක්ෂර මාලාව ප්‍රභේදගත කර භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 1.3 ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේද නම් කර, ඒ ඒ ප්‍රභේදයට අයත් අක්ෂර ලියා දක්වයි.

කාලච්ඡේද : 10 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේද නම් කරයි.
- ඒ ඒ ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේදය හඳුන්වයි.
- ඒ ඒ ප්‍රභේදයට අයත් අක්ෂර ලියා දක්වයි.
- නම් කරනු ලබන අක්ෂරයක හෝ කිහිපයක ස්වර හෝ ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේදය ලියා දක්වයි.
- නිග්ගහීතය යෙදුණු වචන ලියා දක්වයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයඃ

- සුදුසු පරිදි සිසුන් කණ්ඩායම් කර ඇමුණුම අංක 1 හි අඩංගු ආකෘති 5 ඔවුන්ට පවරමින් චාට් සටහන් සකස් කරවන්න.
- එම චාට් සටහන් පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

පාඩම සංවර්ධනයඃ

- සිසුන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද චාට් සටහන් සහ පෙළපොත කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරමින් ව්‍යඤ්ජන අකුරු ප්‍රභේද කොට ඇති අයුරු සාකච්ඡා කරන්න.
- එම ව්‍යඤ්ජන අක්ෂර සිසුන් සමඟ හඬ නගා කියවන්න.
- වර්ගාක්ෂර කොටස් පහකට බෙදෙන අයුරු (ක වර්ගය, ච වර්ගය, ට වර්ගය, ත වර්ගය, වර්ගය) පෙන්වා දෙන්න.
- **ක, ච, ට, ත, ප** යන අකුරු පහ වර්ගයන්ගේ මුල් අකුරු වන බවත් වර්ගයන්ගේ අවසාන අකුරු පහ වර්ගාන්තාක්ෂර වන බවත් පෙන්වා දෙන්න.
- වර්ගාක්ෂර හැර සෙසු අක්ෂර අවර්ගාක්ෂර වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- ආකෘති 5 යටතේ එන ඒ ඒ ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර යෙදුණු වෙනත් වචන සොයා ලියවන්න.
- නිග්ගහීතය සෑම විටම ස්වරයකට පසුව යෙදෙන අයුරු නිදසුන් මගින් පෙන්වා දෙන්න. නිදඃ තං - ත් (ව්‍යඤ්ජනය) + අ **(ස්වරය)** + ං (නිග්ගහීතය)
- ආකෘතිය 5 ඇසුරෙන් නිග්ගහීතය වචනයක මැද හෝ අවසානයෙහි යෙදෙන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේද 04 ට අයත් වචන මතකයෙන් ලිවීම සඳහා පෙළ පොතේ අභ්‍යාස සහ ඇමුණුම 02 හි සඳහන් අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් සංකල්ප

- **වර්ගාක්‍ෂර** : ක සිට ම දක්වා ඇති අක්‍ෂර 25 වර්ගාක්‍ෂර වේ. මෙම අක්‍ෂර උත්පත්ති ස්ථාන මනාව ස්පර්ශ කරමින් උපදී.
- **වර්ගාන්තාක්‍ෂර** : වර්ගයන්ගේ අවසාන අක්‍ෂර පහ (ඞ, ඤ, ණ, න, ම) වර්ගාන්තාක්‍ෂර වේ.
- **අවර්ගාක්‍ෂර** : වර්ගාක්‍ෂරයන්ට අයත් නොවන සෙසු අක්‍ෂර අට අවර්ගාක්‍ෂර වේ.
- **නිග්ගහීතය** : (අං) මෙහි බිංදුව නිග්ගහීතය වේ. නිග්ගහීතය සෑම විටම යෙදෙන්නේ ස්වරයකට පසුව ය.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- ව්‍යඤ්ජන අක්‍ෂර 33 චාට් සටහන්වලින් දැක්වීම
- ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේදවලට අයත් අක්‍ෂර වෙන වෙනම මතකයෙන් නිවැරදිව ලිවීම
- ව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේදවලට අයත් වචන මතකයෙන් ලිවීම

ගුණාත්මක යෙදැවුම් :

- ඇමුණුම අංක 01 සහ 02
- පෙළ පොත
- චාට් සටහන් නිර්මාණයට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 1

ආකෘතිය 01

ප්‍රභේදය - වර්ගාක්ෂර

අක්ෂර	එම අක්ෂරය යෙදී ඇති වචන
01. ක	කරණීය
02. ඛ	ඛග
03. ග	ගගන
04. ඝ	ඝට
05. ඞ	ලඞ්කා
06. ච	චතු
07. ඡ	ඡත්තපාණි
08. ජ	ජලචර
09. ඣ	ඣාන
10. ඤ	ඤත්වා
11. ට	ටීකා
12. ඨ	ඨපෙති
13. ඩ	ඩංස
14. ඪ	වඩ්ඪති
15. ණ	කරණීය
16. ත	තත්ථ
17. ථ	ථෙර
18. ද	දණ්ඩ
19. ධ	ධජ
20. න	නාග
21. ප	පදීප
22. ඵ	ඵන්දනං
23. බ	බලං
24. භ	භගවා
25. ම	මනුස්ස

ආකෘතිය 02 **ප්‍රභේදය - වර්ගාන්තාක්‍ෂර**

අක්‍ෂර	**එම අක්‍ෂරය යෙදී ඇති වචන**
01. ඞ	ලඞ්කා
02. ඤ	ඤාතිධම්ම
03. ණ	මණ්ඩූක
04. න	නකුල
05. ම	මාතා

ආකෘතිය 03 ප්‍රභේදය - අන්තස්ථාක්‍ෂර

අක්‍ෂර	**එම අක්‍ෂරය යෙදී ඇති වචන**
01. ය	යථාකාරි
02. ර	රක්ඛති
03. ල	ලජ්ජා
04. ව	වත

ආකෘතිය 04 **ප්‍රභේදය - ඌෂ්මාක්‍ෂර**

අක්‍ෂර	**එම අක්‍ෂරය යෙදී ඇති වචන**
01. ස	සකුණ
02. හ	හසති

ආකෘතිය 05 **mf/Neh - ksay;Sh - වචනයක මැද නිග්ගහීතය යෙදීම**

ධම්මං	චරෙ	ධම්මඤ්චරෙ
තං	සණං	තඞ්සණං
ජුතිං	ධරො	ජුතින්ධරො
සං	මතො	සම්මතො
තං	ධනං	තන්ධනං
රණං	ජහො	රණඤ්ජහො
තණ්හං	කරො	තණ්හඞ්කරො
සං	ගතො	සඞ්ගතො

ආකෘතිය 05 ප්‍රභේදය - නිග්ගහීතය - වචනයක අග නිග්ගහීතය යෙදීම

01. බුද්ධ	ං	බුද්ධං
02. මුනි	ං	මුනිං
03. චිත්ත	ං	චිත්තං
04. ඵල	ං	ඵලං
05. ගුරු	ං	ගුරුං
06. වන	ං	වනං
07. මන	ං	මනං
08. නගර	ං	නගරං
09. ඛෙත්ත	ං	ඛෙත්තං
10. සිර	ං	සිරං

ඇමුණුම 02

01. පහත දැක්වෙන වචනවල ඇති නිග්ගහීතයට නියමිත වර්ගාන්තාක්ෂර ආදේශ කර ලියන්න.

1. සංජාත
2. සංඝ
3. පංචම
4. අලංකාර
5. සංමාන

02. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ නිවැරදි කොට නැවත ලියන්න.

1. පාලි භාෂාවේ ස්වර නිසිත නමින් හැඳින්වේ.
2. ව්‍යඤ්ජන අක්ෂරයක් උච්චාරණය කිරීමට ගතවන කාලය එක් මාත්‍රාවකි.
3. අනුනාසිකාක්ෂර නමින් හැඳින්වෙන්නේ වර්ගාන්තාක්ෂරයි.
4. ඇතැම් වචන නිග්ගහීතයකින් ආරම්භ වේ.
5. නිග්ගහීතය නපුංසකලිංග ශබ්දවල බහුවචනවල බහුලව දක්නා ලැබේ.
6. වචනයක මැද යෙදී තිබෙන නිග්ගහීතයට වර්ගාක්ෂර ආදේශ වේ.
7. නාසිකාක්ෂර නමින් හැඳින්වෙන්නේ බින්දුවයි.
8. හ්‍රස්ව ස්වරයක උච්චාරණ කාලය අර්ධ මාත්‍රාවකි.
9. පාලි භාෂාවේ ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර 41 කි.
10. ක සිට ම දක්වා ඇති අකුරු 25 වර්ගාන්තාක්ෂරයි.

පාඩම 3 - නාම වරනැගීම

නිපුණතාව : 2.0 පාලි නාම පද විභක්ත්‍යර්ථ පිළිබඳ අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 2.1 ශබ්දාන්ත වශයෙන් නාම වරනැගීම වෙනස්වන බව පෙන්වා දෙයි.
2.2 ලිංගභේදය අනුව නාම වරනැගීම් වෙනස් වන බව පැහැදිලි කරයි.
2.3 ඇතැම් අකාරාන්ත ශබ්ද විශේෂ ලෙස වරනැගෙන බව පෙන්වා දෙයි.

කාලච්ඡේද : 25 යි.

ඉගෙනුම් පල :
- නිර්දිෂ්ට ශබ්ද මතකයෙන් වරනගයි.
- නිර්දිෂ්ට ශබ්දවල පදගත විභක්තිය හා වචනය ලියයි.
- ඒ ඒ පදවල අර්ථය මාධ්‍ය භාෂාවෙන් පැහැදිලි කරයි.
- විශේෂ අකාරාන්ත ශබ්ද බුද්ධ ශබ්දය හා සසඳමින් වරනගයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයඃ
- සිසුන් එළිමහනට රැස් කරන්න.
- අවට ඇති පුද්ගල, සත්ව, වස්තු, ද්‍රව්‍ය ආදිය පාලි භාෂාවෙන් නම් කරන්නට අවස්ථාව දෙන්න.
- සිසු පෙර දැනුම උපයෝග කර ගනිමින් එම පද පුරුෂලිංග, ස්ත්‍රීලිංග, නපුංසක ලිංග යන ලිංගත්‍රයට වෙන් කරවන්න.

පාඩම සංවර්ධනයඃ

පියවර 1
- පරිසරයේ දැක සාකච්ඡා කළ නාමපද යොදා ඇමුණුම 01 වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
- ශබ්දාන්ත අනුව ඒවා වගුගත කරන්න.
- පුල්ලිංග, ස්ත්‍රීලිංග, නපුංසකලිංග වශයෙන් වෙන් කරන්න.

පියවර 2
- පෙර දැනුමට අනුව අකාරාන්ත පුල්ලිංග බුද්ධ ශබ්දය හෝ සමාන ශබ්දයක් වරනගා අර්ථ ගන්වන්නට අවස්ථාව දෙන්න.
- ඒ ඒ විභක්ත්‍යර්ථ විමසමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- **බුද්ධ, අග්ගි,** ගරු වැනි අන්තය වෙනස් වූ ශබ්ද එක සමානව වරනොනැගෙන බව පෙන්වා දෙන්න.
- **බුද්ධ, කඤ්ඤා,** ඵල යන නිදසුන් ඇසුරෙන් ලිංගභේදය අනුව ද ශබ්ද වරනැගීම් වෙනස් වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- ඇමුණුම 2 පරිදි පුල්ලිංග **අත්ත, රාජ, අග්ගි, භික්ඛු** ශබ්දවලත් ඉත්ථිලිංග **කඤ්ඤා,** ශබ්දයේත් නපුංසක ලිංග චිත්ත ශබ්දයේත් වරනැගීම්වලට සිසුන් යොමු කරන්න.
- එම වරනැගීම් වාචෝද්ගත කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.
- ඒ ඒ ශබ්ද විභක්ත්‍යර්ථ පැහැදිලි කරන්න.
- අහඹු ලෙස කිසියම් පදයක් ඉදිරිපත් කර ඒ ඒ පදයට අදාළ විභක්තිය ප්‍රකාශ කිරීමට හැකිදැයි විමසා බැලීමට තරගයක් පවත්වන්න.
- ඇමුණුම 3 හි ඇතුළත් පද යෝජනා කරමින් ඒවාට සිංහලාර්ථ සැපයීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- නියමිත ශබ්ද සිසුන් ලවා මතකයෙන් ලියවා අර්ථ ගන්වන්න.

පියවර 3

- ඇමුණුම 4 සිසුන්ට ලබා දෙන්න.
- බුද්ධ, අත්ත, රාජ යන අකාරාන්ත ශබ්ද එකිනෙකෙහි පඨමා විභක්තියෙහි වරනැගීම්වල වෙනස සාකච්ඡා කරන්න.
- බුද්ධ, අත්ත, රාජ යන ශබ්ද අකාරාන්ත පුල්ලිංග ශබ්ද බව පෙන්වා දෙන්න.
- අත්ත, රාජ ශබ්ද බුද්ධ ශබ්දයට වඩා වෙනස්ව වරනැගෙන බව වටහා දෙන්න.
- අත්ත, රාජ, ශබ්ද විශේෂ අකාරාන්ත ශබ්ද ලෙස හැඳින්වෙන බව පෙන්වා දෙන්න.
- අත්ත, රාජ ශබ්ද වරනැගීමේ දී සංස්කෘත ආත්මන්, රාජන්, ශබ්දවල සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න.
- 2 ශ්‍රේණියට අදාළ විශේෂ අකාරාන්ත ශබ්ද පෙළ පොතේ දක්වෙන අයුරින් සියලුම විභක්තිවල වරනගා අර්ථ ගන්වන්න.
- එකී ශබ්ද විභක්තියෙන් විභක්තියටත්, වචනයෙන් වචනයටත් බුද්ධ ශබ්දය හා සමවිසම වන තැන් පෙන්වා දෙන්න.
- සිංහලාර්ථ ගැන්වීමේ දී ශබ්දාන්තයේ බලපෑම වැදගත් නොවන බවත්, වරනැගීම සඳහා පමණක් වෙනස බලපාන බවත් පෙන්වා දෙන්න.
- ඇමුණුම 4 හි දක්වෙන පරිදි ශබ්ද තුනම එකම වගුවක වරනගා සමවිසමතා පෙන්වා දෙන්න.
- ශබ්ද තුනම වාචෝද්ගත කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.
- ශබ්ද තුන වෙන වෙනම මතකයෙන් ලියවන්න.
- නියමිත ශබ්දවල විභක්තිය පැවසූ විට අදාළ පදය ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- කිසියම් ශබ්දයක විභක්තියකට අදාළ ඒකවචන බහුවචන විමසූ විට එහි පාලි වචනය ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- ඉහත ශබ්දවල පදගත අර්ථ මාධ්‍ය භාෂාවෙන් ලියා දක්වීමට හුරු කරන්න.
- ඇමුණුම 5 හි සඳහන් අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් සංකල්පය

- නාමඃ විභක්ති අන්ත නොවූ අර්ථවත් ශබ්ද මූලයකි.
- නාම වරනැගීම : නාමයට යෝග්‍ය පරිදි විභක්ති ප්‍රත්‍යය ආරූඪ කිරීමයි.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- ස්වරාන්ත ශබ්ද නම් කිරීම
- ශබ්දාන්තය අනුව ශබ්ද වගුගත කර දැක්වීම
- නාමවල ලිංග භේදය ගෙනහැර දක්වීම
- ලිංගභේදය අනුව නාම වරනැගීම
- නිර්දිෂ්ට ශබ්ද වගුගත කොට මතකයෙන් ලියා දැක්වීම
- කිසියම් පදයක විභක්තිය නම්කර අර්ථ ගැන්වීම
- නියමිත ශබ්දයන්හි පදවලට මාධ්‍ය භාෂාවෙන් අර්ථ ලිවීම
- විභක්තිය සහ ශබ්දය නම් කළ විට ඊට අදාළ පදයත්, එහි අර්ථයත් ප්‍රකාශ කිරීම
- නියමිත ශබ්ද හා සමානව වරනැගෙන ශබ්ද වරනගා අර්ථ ගැන්වීම
- විශේෂ අකාරාන්ත ශබ්ද නම් කිරීම
- නියමිත ශබ්ද මතකයෙන් වගුගත කොට ලියා අර්ථ ගැන්වීම
- නියමිත ශබ්ද ඒ ඒ විභක්තියට අනුව වරනගා අර්ථ ගැන්වීම
- මාධ්‍ය භාෂාගත වචනයට අනුව පාලි වචනය ලිවීම
- ඒ ඒ පාලි වචනයට මාධ්‍ය භාෂාගත වචනය ලියා දැක්වීම
- ඒකවචන පද බහුවචනයෙන් ලියා අර්ථ ගැන්වීම

ගුණාත්මක යෙදවුම් :

- පිරිවෙන් පරිශ්‍රය
- පෙළ පොත
- ඇමුණුම් 01, 02, 03, 04 සහ 05
- පාලි වරනැගිල්ල (නිර්දිෂ්ට ශබ්ද)

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 1

	පුල්ලිංග			ස්ත්‍රීලිංග			නපුංසකලිංග	
	ඒකවචන	බහුවචන		ඒකවචන	බහුවචන		ඒකවචන	බහුවචන
1	බුද්ධො	බුද්ධා	11	කඤ්ඤා	කඤ්ඤායො	21	ඵලං	ඵලානි
2	සුනඛො	සුනඛා	12	රත්ති	රත්තියො	22	චිත්තං	චිත්තානි
3	මිගො	මිගා	13	නදී	නදියො	23	නයනං	නයනානි
4			14			24		
5			15			25		
6			16			26		
7			17			27		
8			18			28		
9			19			29		
10			20			30		

ඇමුණුම 2

අත්ත ශබ්දය

විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	අත්තා	අත්තානො
ආලපන	(හෙ) අත්ත, අත්තා	(භවන්තො) අත්තානො
දුතියා	අත්තානං, අත්තං	අත්තානො
තතියා	අත්තෙන, අත්තනා	අත්තනෙහි, අත්තනෙභි
කරණ	අත්තෙන, අත්තනා	අත්තනෙහි, අත්තනෙභි
චතුත්ථී	අත්තනො	අත්තානං
පංචමී	අත්තනා, අත්තම්හා, අත්තස්මා	අත්තනෙහි, අත්තනෙභි
ඡට්ඨී	අත්තනො	අත්තානං
සත්තමී	අත්තනි	අත්තනෙසු

රාජ ශබ්දය

විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	රාජා	රාජානො
ආලපන	(හෙ) රාජ, රාජා	(භවන්තො) රාජානො
දුතියා	රාජානං, රාජං	රාජානො
තතියා	රඤ්ඤා, රාජෙන	රාජූහි, රාජූභි, රාජෙහි, රාජෙභි
කරණ	රඤ්ඤා, රාජෙන	රාජූහි, රාජූභි, රාජෙහි, රාජෙභි
චතුත්ථී	රඤ්ඤො, රාජිනො	රඤ්ඤං, රාජූනං, රාජානං
පංචමී	රඤ්ඤො, රාජිනො, රාජම්හා, රාජස්මා	රාජූහි, රාජූභි, රාජෙහි, රාජෙභි
ඡට්ඨී	රඤ්ඤො, රාජිනො	රඤ්ඤං, රාජූනං, රාජානං
සත්තමී	රඤ්ඤෙ, රාජිනි, රාජම්හි, රාජස්මිං	රාජූසු, රාජෙසු

අග්ගි ශබ්දය

විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	අග්ගි	අග්ගී, අග්ගයො
ආලපන	(හෙ) අග්ගි	(භවන්තො) අග්ගී, අග්ගයො
දුතියා	අග්ගිං	අග්ගී, අග්ගයො
තතියා	අග්ගිනා	අග්ගීභි, අග්ගීහි
කරණ	අග්ගිනා	අග්ගීභි, අග්ගීහි
චතුත්ථී	අග්ගනො, අග්ගිස්ස	අග්ගීනං
පංචමී	අග්ගනා, අග්ගිම්හා, අග්ගිස්මා	අග්ගීභි, අග්ගිහි
ඡට්ඨී	අග්ගිනො, අග්ගිස්ස	අග්ගීනං
සත්තමී	අග්ගිනි, අග්ගිම්හි, අග්ගිස්මිං	අග්ගිසු, අග්ගීසු

(භික්ඛු, පඤ්ඤා, චිත්ත ශබ්ද වගුගත කරවන්න)

ඇමුණුම 03

ශබ්දාන්තය	පුල්ලිංග	ස්ත්‍රීලිංග	නපුංසකලිංග
අකාරාන්ත	බුද්ධ	-	චිත්ත
ආකාරාන්ත	සා	සද්ධා	අස්සද්ධා
ඉකාරාන්ත	අග්ගි	රත්ති	අට්ඨි
ඊකාරාන්ත	දණ්ඩී	නදී	සුඛකාමී
උකාරාන්ත	ගරු	මාතු	ආයු
ඌකාරාන්ත	අභිභූ	වධූ	ගොත්‍රභූ
එකාරාන්ත	-	-	-
ඔකාරාන්ත	ගො	ගො	චිත්තගො

ඇමුණුම 04

ශබ්ද	බුද්ධ ශබ්දය		අත්ත ශබ්දය		රාජ ශබ්දය	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	බුද්ධො	බුද්ධා	අත්තා	අත්තානො	රාජා	රාජානො
දුතියා						
තතියා						
කරණ						
චතුත්‍ථී						
පඤ්චමි						
ඡට්ඨී						
සත්තමි						
ආලපන						

ඇමුණුම 05

01. පහත දැක්වෙන වචනවල ශබ්දාන්තය ලියා දක්වන්න.

1. වානරො
2. වනෙ
3. ඵලානි
4. සරීරෙසු
5. නදී
6. නයන
7. කරුණා
8. ගුණවන්තු
9. ආනන්ද
10. එතානි

02. සුදුසු වචන යෝජනා කරමින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	ජාතිනාම	ද්‍රව්‍යනාම	ගුණනාම	සංඥානාම
1.	වානර	පීඨ	දීඝ	සුබෝධි
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

03. පහත දැක්වෙන නාම පඨමා විභක්ති ඒකවචන, බහුවචන දෙකෙහි වරනඟා අර්ථ ගන්වන්න.

නාමය	පඨමා ඒකවචන		පඨමා බහුවචන	
සුර	සුරො	දෙවියා	සුරා	දෙවියෝ
ඉසි				
පාණී				
වෙළු				
බන්ධු				
ඵල				
නාරි				
අත්ත				
රාජ				
කඤ්ඤා				

පාඩම 4 - ආඛ්‍යාත වරනැඟීම

නිපුණතාව : 3.0 විවිධ ආඛ්‍යාත ප්‍රභේද උචිත පරිදි භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 3.1 පුරුෂ හා වචන භේදය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතුව ආඛ්‍යාත කිහිපයක් වරනගයි.
3.2 ලේඛනයේ දී ආඛ්‍යාත පද නිවැරදිව භාවිත කරයි.
3.3 ආඛ්‍යාත කිහිපයක් උභය පදයෙහි වරනගයි.
3.4 පුරුෂ හා වචන භේදයට අනුකූලව ආඛ්‍යාත පදවල අර්ථ ලියයි.

කාලච්ඡේද : 25 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- නියමිත ආඛ්‍යාතවල ප්‍රත්‍යය මාලා ලියා දක්වයි.
- නියමිත ආඛ්‍යාත කාල, පද, පුරුෂ හා වචන වශයෙන් වගුගත කර දක්වයි.
- ඒ ඒ ආඛ්‍යාත පදවල අරුත සිංහල භාෂාවෙන් ප්‍රකාශ කරයි.
- වාක්‍යවල ආඛ්‍යාතය වෙනස් කරමින් කාලත්‍රයට හරවයි.
- නියමිත ආඛ්‍යාත උභය පදයෙහි වරනගයි.
- ආඛ්‍යාතපද නිවැරදිව යොදා වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයඃ

- වර්තමාන කාල පරස්සපද හා අත්තනොපද ප්‍රත්‍යය දොළොස පැහැදිලි ලොකු අකුරින් පුවරුවෙහි ලියා ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- සිසුන් ගේ පෙර දැනුම අවදි වන සේ ආඛ්‍යාත පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.

පාඩම සංවර්ධනය

- පෙළ පොත ඇසුරෙන් වත්තමානා ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය මාලාව වගුගත කොට දක්වන්න.
- භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය මාලාව වගුගත කොට දක්වන්න.
- වත්තමානා හා භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත උභය පදයේ ප්‍රත්‍යය මාලාව සිසුන් සමඟ ශබ්ද නගා කියවන්න.
- නියමිත ආඛ්‍යාත උභය පදයේ ප්‍රත්‍යය මාලා එක් එක් ශිෂ්‍යයා ලවා තනි තනිව ශබ්ද නගා කියවන්න.
- වත්තමාන ආඛ්‍යාත පද කීපයක් උභය පදයේ පුරුෂ වචන පිළිබිඹු වන අයුරින් වගුගත කොට දක්වන්න.
- වර්තමාන කාල අර්ථය ප්‍රකාශ කිරීමට වත්තමානා ආඛ්‍යාතය භාවිත කරන බව උදාහරණ සහිතව කියා දෙන්න.
- භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත පද කීපයක් උභය පදයේ පුරුෂ හා වචන පිළිබිඹු වන අයුරින් වගුගත කොට දක්වන්න.
- අනාගත කාල අර්ථය ප්‍රකාශ කිරීමට භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාතය භාවිත කරන බව උදාහරණ සහිතව කියා දෙන්න.
- උච්චාරණයේ දී වත්තමානා හා භවිස්සන්ති අඛ්‍යාත පදවල ඇති සමාන අසමානතා සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- වත්තමානා හා භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත පද වරනැගීමේ දී සමාන අසමානතා මොනවා දැයි පෙන්වා දෙන්න.

- ඇමුණුම 1 යොදා ගනිමින් වර්තමාන කාල ආඛ්‍යාතයක් අනාගත කාලයටත් අනාගතකාල ආඛ්‍යාතයක් වර්තමාන කාලයටත් හරවා ලියන කියවන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.

පියවර 02

- පහත සඳහන් බාලාවතාර පාඨ හා ඊට අදාළ ආඛ්‍යාත පද සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
  සමීපෙජ්ජතනී - අද පටන් වූ අතීතය
  උදා : අභවි, භවි (විය)/අපචී පචී - (පිසුවේ ය)
  ආණත්‍යාසිට්ඨෙනුත්තකාලෙ පඤ්චමී - අණකිරීම/ආශිර්වාද කිරීම
  උදා : පචතු - (පිසාවා) භවතු - (වේවා)
- අජ්ජතනී ආඛ්‍යාතය පිළිබඳ විස්තරයක් කරමින් සිසුන් දැනුවත් කරන්න.
- අජ්ජතනී ආඛ්‍යාතයේ ප්‍රත්‍යය මාලාව උභය පදයෙහි වගුගත කොට දක්වන්න.
- අජජතනී ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය මාලාව සිසුන් සමග ශබ්දනගා කියවන්න.
- අජ්ජතනී ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය හඳුන්වා ඇති බාලාවතාර සූත්‍ර සිසුන්ට කියා දෙන්න.
- අජ්ජතනී ආඛ්‍යාත පද කිහිපයක් උභය පදයේ පුරුෂ, පද, වචන පිළිබිඹු වන පරිදි වරනඟා පෙන්වන්න.
- පෙළ පොතේ අඩංගු අජ්ජතනී ආඛ්‍යාත පද තේරීමට සිසුන් යොමු කරවන්න.
- වර්තමාන, අනාගත කාල ආඛ්‍යාත පද අජ්ජතනියෙන් ලියන ආකාරය සිසුන්ට කියා දෙන්න.
- පඤ්චමී ආඛ්‍යාතය පිළිබඳ විස්තරයක් කොට, එහි ප්‍රත්‍යය මාලාව උභය පදයේ වගුගත කොට දක්වන්න.
- පඤ්චමී ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය මාලාව සිසුන් සමග ශබ්දනඟා කියවන්න.
- පඤ්චමී ආඛ්‍යාතය හඳුන්වා දී ඇති බාලාවතාර සූත්‍ර පාඨය සිසුන්ට කියා දෙන්න.
- පඤ්චමී ආඛ්‍යාත පද කිහිපයක් උභය පදයේ පුරුෂ, පද හා වචන පිළිබිඹු වන පරිදි වරනඟා පෙන්වන්න.
- පෙළ පොතේ අඩංගු පඤ්චමී ආඛ්‍යාත පද තේරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ආඛ්‍යාත පදයක් පඤ්චමී ආඛ්‍යාතයෙන් ලියන ආකාරය සිසුන්ට පැහැදිලි කර දෙන්න.
- අජ්ජතනී හා පඤ්චමී ආඛ්‍යාතවල ඇති සමාන අසමානතා පෙන්වා දෙන්න.

පියවර 03

- **වත්තමානා භවිස්සන්ති අජ්ජතනී පඤ්චමී** ආඛ්‍යාත පිළිබඳ සිහි කැඳවීමක් කරන්න.
- වර්තමානකාල වාක්‍ය කිහිපයක් ලබා දී ඒවා භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාතපද යොදා ලියන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- අනාගතකාල වාක්‍ය කිහිපයක් ලබා දී ඒවාට වත්තමානා ආඛ්‍යාතපද යොදන අයුරු පෙන්වන්න.
- වර්තමාන කාල වාක්‍ය කිහිපයක් ලබා දී ඒවාට අජ්ජතනී ආඛ්‍යාතපද යොදා අතීතයට හරවන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- අණකිරීමක්, ආශිර්වාද කිරීමක් හැඟවෙන වාක්‍ය කිහිපයක් මාධ්‍ය භාෂාවෙන් ලබා දී ඒවාට පඤ්චමී ආඛ්‍යාතපද යොදා පාලියෙන් ලියන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- වර්තමාන කාල වාක්‍ය අතීතයටත් අනාගතයත් හරවන අයුරු උදාහරණ සහිතව පෙන්වා දෙන්න.
- අතීත, අනාගත කාල වාක්‍ය වර්තමාන කාලයට හරවන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- නියමිත ආඛ්‍යාතවලට සිංහල භාෂාවෙන් අර්ථ ගන්වන අයුරු කියා දෙන්න.
- පෙළ පොතේ අඩංගු ආඛ්‍යාත පද තෝරා ඒවා කාලත්‍රයට වෙන් කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.
- සිංහල භාෂාවෙන් කාලත්‍රයට අදාළ ආඛ්‍යාතපද ලබා දී ඒ සඳහා පාලි ආඛ්‍යාත පද ලිවීමට සිසුන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- පෙළ පොතේ අඩංගු නියමිත ආඛ්‍යාත පද ඇතුළත් කුඩා වාක්‍ය උපුටා ලිවීමට මග පෙන්වන්න.
- ඇමුණුම 2 හි ඇති අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් සංකල්පඃ

- **ආඛ්‍යාත**
  කිසියම් වීමක් හෝ කිරීමක් දක්වෙන ක්‍රියා පද පාලියේ ආඛ්‍යාත නම් වේ. ඒකවචන හා බහුවචන යැයි වචන දෙකක් ඇති, ලිංග භේදයක් නොමැති, ක්‍රියා අර්ථයක් පවසන පද යි.

- **වත්තමානා**
  ආරම්භ වී අවසන් නොවූ කාලය වත්තමාන නම් වේ. බාලාවතාරයට අනුව (**වත්තමානා පච්චුප්පන්නෙ**) දැන් පවත්නා කාලය ලෙස ද හඳුන්වා ඇත.
  වත්තමානා ප්‍රත්‍යය මාලාව (පරස්සපද - **ති, අන්ති, සි, ථ, මි, ම,** අත්තනොපද - **තෙ, අන්තෙ, සෙ, විහෙ, එ, මිහෙ)**

- **භවිස්සන්ති**
  අනාගත කාලික ක්‍රියාර්ථයක් පැවසීම සඳහා භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාතය භාවිත වේ. (**අනාගතෙ භවිස්සන්ති**)
  (පරස්සපද - **ස්සති, ස්සන්ති, ස්සසි, සසථ, ස්සාමි, ස්සාම,** අත්තනොපද - **ස්සතෙ, ස්සන්තෙ, ස්සසෙ, ස්සව්හෙ, ස්සං, ස්සාම්හෙ)**

- **අජ්ජතනී**
  අද දවසේ අතීත කාලයේ පටන් ආසන්න අතීත කාලයේ ක්‍රියාවක් ප්‍රකාශ කිරීමට අජ්ජතනී ආඛ්‍යාතය යෙදේ. (**සමීපෙ'ජ්ජතනී**)
  ප්‍රත්‍යය මාලාව (පරස්සපද - **ඊ, උං, ඔ, ත්ථ, ඉං, ම්හා,** අත්තනොපද - **ආ, ඌ, සෙ, ව්හං, අ, ම්හෙ)**

- **පඤ්චමී**
  අණකිරීමක් හෝ ආශිර්වාදයක් පැවසීමට පඤ්චමී ආඛ්‍යාතය යෙදේ.
  (ආණාත්‍යාසිට්ඨෙ'නුත්තකාලෙ පඤ්චමී)
  ප්‍රත්‍යය මාලාව (පරස්සපද - **තු, අන්තු, හි, ථ, මි, ම,** අත්තනොපද - **තං, අන්තං, ස්සු, විහො, එ, ආමසෙ)**

- **උභය පදය යනු**
  ක්‍රියාවෙන් උපන් ඵලය තමා වෙත නොපැමිණ අනෙකකු කෙරෙහි පැමිණේ නම් එය පරස්සපදය වේ.
  ක්‍රියාවේ ඵලය තමා වෙත පැමිණේ නම් එය අත්තනොපද නම් වේ.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- වත්තමානා ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය මාලාව වගුගත කොට දැක්වීම
- භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය මාලාව වගුගත කොට දැක්වීම
- වර්තමානකාල ආඛ්‍යාත උභය පදයේ ප්‍රත්‍යය මාලාව ශබ්ද නගා කියවීම
- සිංහල වර්තමාන කාල ක්‍රියාපදවලට වර්තමානකාල පාලි ආඛ්‍යාත පද ලිවීම
- සිංහල අනාගතකාල ක්‍රියාපදවලට භවිස්සන්ති පාලි ආඛ්‍යාත පද ලිවීම
- වර්තමානකාල ආඛ්‍යාත පද, පුරුෂ, වචන, හඳුනාගෙන උභය පදයේ වරනැගීම
- වර්තමාන කාල ආඛ්‍යාත පද ලිවීමට හා කියවීමට වත්තමානා ආඛ්‍යාතය භවිත කිරීම
- අනාගත කාල ආඛ්‍යාත පද ලිවීමට හා කියවීමට භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාතය භවිත කිරීම
- උච්චාරණයේ දී වත්තමානා හා භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත පද නිවැරදිව කියවීම
- නියමිත ආඛ්‍යාත පද පාඩමෙන් උපුටා වගුගත කිරීම
- නියමිත ආඛ්‍යාත පද වරනැගීමේ දී ඇති සමාන අසමානතා පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලිවීම
- අජ්ජතනී හා පඤ්චමී ආඛ්‍යාතය පිළිබඳ විස්තර කිරීම
- අජ්ජතනී හා පඤ්චමී ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍යය නිවැරදි වගුගත කිරීම
- නියමිත ආඛ්‍යාත උභයපද ප්‍රත්‍යය මාලා නිවැරදි ව ශබ්ද නගා උච්චාරණය කිරීම
- නියමිත ආඛ්‍යාත හැඳින්වීමට යොදා ගන්නා බාලාවතාර සූත්‍ර තෝරා ලිවීම
- අජ්ජතනී හා පඤ්චමී ආඛ්‍යාතපද කිහිපයක් පුරුෂ, වචන, පද වගුගත කිරීම
- අජ්ජතනී හා පඤ්චමී ආඛ්‍යාතපද වර්තමාන හා අනාගත කාලයට හරවා ලිවීම
- නියමිත ආඛ්‍යාතපද උභය පදයේ වරනැගීම
- නියමිත ආඛ්‍යාතවල සමාන අසමානතා කියවීම/ලිවීම

- නියමිත ආඛ්‍යාත යොදා වාක්‍ය රචනා කිරීම
- කාලත්‍රයට ගැළපෙන පරිදි වාක්‍යවල ආඛ්‍යාත පද ලිවීම
- නියමිත ආඛ්‍යාත පදවලට සිංහල අරුත් කියවීම හා ලිවීම
- ආඛ්‍යාත පදවල පුරුෂ, වචන පද හඳුනා ගෙන වාක්‍යවල යෙදීම
- නිර්දිෂ්ට කෘතිවල ආඛ්‍යාත පද උපුටා දක්වා කාලත්‍රයට අනුව වර්ග කිරීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- ඇමුණුම 01 සහ 02
- පෙළ පොත
- නාමාඛ්‍යාත වරනැගිල්ල
- බාලාවතාරය
- පාලි රචනා 02

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 01

වත්තමානා ආඛ්‍යාත පද	භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත පද
පචති	පචිස්සති
දදාති	දදිස්සති
ධාවති	ධාවිස්සති
චරති	චරිස්සති
වදති	වදිස්සති
බාදති	බාදිස්සති

ඇමුණුමප 02

01. **පහත වාක්‍ය අනාගත කාලයට හා අතීත කාලයට හරවා තේරුම ලියන්න.**

1. පුරිසො රුක්ඛං ඡින්දති.
2. වාණිජා භණ්ඩානි වික්කිණන්ති.
3. ත්වං පරිවෙණං ගච්ඡසි.
4. අහං පොත්ථකං පඨාමි.
5. තුම්හෙ ලෙඛනං ලිඛථ.
6. ආචරියා පරිවෙණං ආගච්ඡන්ති.
7. මාතා ඔදනං පචති.
8. වානරා රුක්ඛං ආරුහන්ති.
9. අහං මම පුත්තස්ස පොත්ථකං දදාමි.
10. තුම්හෙ ඔදනං භුඤ්ජථ.

02. පහත දැක්වෙන වගු සම්පූර්ණ කරන්න.

ධාතුව	පඨමපුරිස		මජ්ඣිමපුරිස		උත්තමපුරිස	
පච	පචති	පචන්ති	පචසි	පචථ	පචාමි	පචාම
භුජ						
ලිඛ						
පඨ						
ගමු						
හස						
කර						
චුර						
ඛාද						
හර						
මුච						

ධාතුව	පඨමපුරිස		මජ්ඣිමපුරිස		උත්තමපුරිස	
පච	පචිස්සති	පචිස්සන්ති	පචිස්සසි	පචිස්සථ	පචිස්සාමි	පචිස්සාම
භුජ						
ලිඛ						
පඨ						
ගමු						
හස						
කර						
චුර						
ඛාද						
හර						
මුච						

ධාතුව	පඨමපුරිස		මජ්ඣිමපුරිස		උත්තම පුරිස	
පච	අපචි, පචි අපචී, පචී	අපචිංසු, පචිංසු අපචුං, පචුං	අපචො පචො	අපචිත්ථ, පචිත්ථ	අපචිං, පචිං	අපචිම්හ, පචිම්හ අපචිම්හා, පචිම්හා
භුජ						
ලිඛ						
පඨ						
ගමු						
හස						
කර						
චුර						
ඛාද						
හර						
මුච						

පාඩම 5 - වාක්‍ය රචනය

නිපුණතාව : 4.0 පාලි භාෂා රීතියට අනුව වාක්‍ය රචනා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 4.1 සරල පාලි වාක්‍යවල උක්තාඛ්‍යාත සම්බන්ධය පැහැදිලි කරයි.
4.2 කර්තෘ, කර්ම හා ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය ලියයි.
4.3 සරල වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවයි.

කාලච්ඡේද : 30 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- උක්ත සහ ආඛ්‍යාත පමණක් ඇති සරල පාලි වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.
- කර්ම පද එක් කරමින් වාක්‍ය දිගු කොට ලියයි.
- වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවා ලියයි.
- උක්තාඛ්‍යාත සහිත ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයට හරවයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයඃ

- ඇමුණුම 01 සිසුන්ට ලබා දී සුදුසු පද ගළපා වාක්‍ය තැනීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- වාක්‍යයක් යනු භාෂාවේ මූලික ඒකකවලින් එකක් බව පැහැදිලි කරන්න.
- සරල වාක්‍යයක මූලිකාංග වන්නේ උක්තය හා ආඛ්‍යාතය බව වාක්‍ය කීපයක් ඇසුරින් තහවුරු කරන්න.

පාඩම සංවර්ධනයඃ

පියවර 1

- පෙළ පොතේ 10 පාඩමට අනුව පුරුෂ භේදය හා වචන භේදය පදනම් කර ගනිමින් උක්තය හා ආඛ්‍යාතය අතර ගොඩනැගෙන මනා සම්බන්ධය පෙන්වා දෙන්න.
- පෙළ පොතේ ඇති වගුව යොදා ගනිමින් පාලි නාම වරනැගීම් රටාව ලිංග හා ශබ්දාන්ත අනුව වෙනස් වන ආකාරය කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරවන්න.
- ඇමුණුම 2 සිසුන්ට සපයමින් සකර්මක ක්‍රියාවක් පිළිබඳ අදහසක් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා වාක්‍යයකට කර්ම පදයක් අවශ්‍ය වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- කර්මපදය සඳහා දුතියා විභක්තිය යෙදෙන බව පැහැදිලි කර දෙන්න.
- පෙළ පොතෙහි අදාළ පාඩම යොදා ගනිමින් පාලි නාම වරනැගීම් රටාව ලිංග හා අන්ත වශයෙන් වෙනස් වන බව පෙන්වා දී දුතියා විභක්තියෙන් යෙදෙන කර්ම පදය කෙරෙහි සිසුන්ගේ අවධානය යොමු කරවන්න.
- පෙළ පොත ඇසුරින් කර්ම පද සහිත වාක්‍ය නිර්මාණය කරවන්න.
- උක්තය හා ආඛ්‍යාතය පුරිස හා වචන වශයෙන් සමාන විය යුතු වුව ද කර්මපදයට එය අදාළ නොවන බව තහවුරු කරන්න.

පියවර 2

- කර්තෘ, කර්මය සහ ක්‍රියාව සහිත වර්තමාන කාල වාක්‍යයක් ලියා එය අතීත කාලයට හා අනාගත කාලයට හරවා ලිවීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- වාක්‍යයක උක්ත පදය කාල භේදය අනුව වෙනස් නොවුණ ද ක්‍රියාපදය වෙනස් වන බව පැහැදිලි කර දෙන්න.
- වර්තමාන කාල ක්‍රියාපද කීපයක් අජ්ජතනී ආඛ්‍යාත පරස්සපදයේ වරනගන්න.
- අවට පරිසරයේ ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රයෙන් කාලත්‍රයට අයත් වාක්‍ය නිර්මාණය කරවන්න.

- පෙළ පොතේ ඇති නිදසුන් දක්වමින් උක්තාඛ්‍යාත සහිත ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයටත් බහුවචන වාක්‍ය ඒකවචනයටත් හරවන්න.
- ඇමුණුම 3 අභ්‍යාසයෙහි සිසුන් නිරත කරවන්න.

මූලික වදන් සංකල්පः

- **උක්තාඛ්‍යාත සම්බන්ධය** - උක්තය හා ආඛ්‍යාතය අතර පවත්නා සම්බන්ධය යි. එය පුරිස, විභක්ති හා වචන වශයෙන් එකිනෙකට සමාන විය යුතුය.

- **කර්මය** - ක්‍රියාවට යටත් වන පදය යි.

- **සකර්මක ක්‍රියා** - අර්ථය පැහැදිලි කර ගැනීමට කර්ම පදයක් අපේක්‍ෂා කරන ක්‍රියා පද

- **කාලත්‍රය** - අතීත, වර්තමාන හා අනාගත යන කාල තුන
- **අජ්ජතනී ආඛ්‍යාතය** - අතීත කාලය හැඟවීමට යෙදෙන ආඛ්‍යාත විභක්ති අතර බහුල ව භාවිත වන ආඛ්‍යාත විභක්තිය යි. මෙයින් සමීප අතීතය පිළිබඳ කියැවේ.

- **භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාතය** - අනාගත කාලය හැඟවීමට යෙදෙන ආඛ්‍යාත විභක්තිය

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- උක්තාඛ්‍යාත සම්බන්ධය සහිත නිවැරැදි වාක්‍ය නිර්මාණය කිරීම
- ලිංගය හා අන්තය අනුව උක්ත පද (පඨමා) වෙනස් වන අයුරු පෙන්වා දීම
- දුතියා විභක්තියේ මූලික භාවිතය කර්මාර්ථය බව පැහැදිලි කිරීම
- ලිංගය හා අන්තය අනුව කර්ම පද (දුතියා) වෙනස් වන ආකාරය විස්තර කිරීම
- කර්තෘ, කර්ම හා ආඛ්‍යාතය සහිත වාක්‍ය නිර්මාණය කිරීම
- ක්‍රියාපදයක් කාලත්‍රයේ වාක්‍යවල භාවිත කිරීම
- කාලත්‍රයට අයත් ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයට හැරවීම
- කාලත්‍රයට අයත් බහුවචන වාක්‍ය ඒකවචනයට හැරවීම
- වර්තමාන කාල වාක්‍ය අතීත කාලයටත් අනාගත කාලයටත් හරවා ලිවීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්ः

- ඇමුණුම් 01, 02 සහ 03
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 01

උක්තය	ආඛ්‍යාතය
බුද්ධො	උදෙති
දීපො	පතති
සුරියො	රුදති
වාණිජා	ජාලෙති
නදී	ධාවති
දාසො	දෙසෙති
මිගො	සන්දති
නරො	වික්කිණන්ති
වානරො	චරති

ඇමුණුම 02

කර්ම පදය රහිත	කර්ම පදය සහිත
01. ගුණපාලො භුඤ්ජති	ගුණපාලො භත්තං භුඤ්ජති
02. මිගා ධාවන්ති	මිගා වනං ධාවන්ති
03. ලෙඛකො ලිඛති	ලෙඛකො අක්ඛරං ලිඛති
04. කස්සකො වපති	කස්සකො ඛෙත්තං වපති
05. අහං ගච්ඡාමි	අහං පාඨසාලං ගච්ඡාමි
06. සකුණො ඛාදති	සකුණො ඵලං ඛාදති
07. සො පස්සති	සො සීහං පස්සති
08. භික්ඛු දෙසෙති	භික්ඛු ධම්මං දෙසෙති
09. පුත්තො උග්ගණ්හාති	පුත්තො සිප්පං උග්ගණ්හාති
10. චොරො චොරෙති	චොරො ධනං චොරෙති

ඇමුණුම 03

1. A හා B යටතේ දක්වා ඇති උක්ත හා ආඛ්‍යාත පද ගළපා අර්ථවත් වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න. අනතුරුව එම වාක්‍ය අතීත කාලයට හා අනාගත කාලයට හරවා ලියන්න.

A	B
එලානි	කම්පති
කුසුමං	ධාවාම
අස්සුනි	තිට්ඨථ
පුරිසා	රවන්ති
බුද්ධො	පතන්ති
ත්වං	ලිඛාමි
වනිතායො	ලම්බති
අහං	විරොචති
ලතායො	පක්ඛන්දති
මයං	ගච්ඡන්ති
සාඛා	මිලායති
තුලං	ඛාදසි
තුම්හෙ	ධොවන්ති
මණ්ඩුකා	කම්පන්ති
වානරො	දෙසෙති

02. සුදුසු පද යොදා පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.

01. .... බුද්ධං කුසුමෙන
02. වන්‍දාමි.....................................සබ්බං
03. නමාමි.....................................ගුණසාගරන්තං
04. එතෙන සච්චෙන සුවත්‍ථී.....................................
05. අහං.....................................සබ්බදා
06. සබ්බෙ.....................................මරිස්සනති
07. කක්කටා සදා ජලෙ.....................................
08. උපාසකො.....................................ගච්ඡති
09. කස්සකා බීජානි.....................................
10. අහං..................................... ගච්ඡාමි

03. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අතීත කාලයට හා අනාගත කාලයට හරවා ලියන්න.

01. රමණී රූපසම්පන්නා බාලිකා භවති.
02. සා මධුරානි වචනානි භාසති.
03. රමණී, මාතුයා සද්ධිං විහාරං ගච්ඡති.
04. සා බුද්ධං වන්‍දති. පුප්ඵං පූජෙති.
05. රමණී, පොත්‍ථලිකාය සද්ධිං කීළති.

04. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය වර්තමාන කාලයට හා අනාගත කාලයට හරවා ලියන්න.

01. අහං තස්ස පොත්ථකං අදදිං.
02. සො බුද්ධං වන්දි.
03. බාලකා පාඨාලයං ගච්ඡිංසු.
04. මයං බුද්ධස්ස ධමමං සුණිම්හ.
05. ත්වං ගාමං අගච්ඡො.
06. රුක්ඛම්හා ඵලං පති.
07. අස්සො වෙගෙන ධාවි.
08. කස්සකා ඛෙත්තං වපිංසු.
09. දාරකො යාචකස්ස වත්ථං අදාසි.
10. තුම්හෙ රුක්ඛෙ ඡින්දිත්ථ.

05. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය බහුවචනයට හරවා ලියන්න.

01. ත්වං කුහිං ගච්ඡසි.
02. උපාසකො බුද්ධං වන්දති.
03. අහං ධම්මං සුණාමි.
04. යාචකො ධනං අයාචි.
05. කඤ්ඤා විහාරං ගච්ඡි.
06. ගජො වනෙ වසති.
07. ත්වං පරිවෙණං අගච්ඡො.
08. කස්සකො ඛෙත්තං වපති.
09. සො ඵලං ඛාදති.
10. දාරිකා පොත්ථකං පඨති.

පාඩම 6 - වාක්‍ය පරිවර්තනය

නිපුණතාව : 5.0 නිවැරදි ව්‍යාකරණ විධි සහිත ව පරිවර්තන කාර්යයේ යෙදෙයි.

නිපුණතා මට්ටම : 5.1 උක්තය, කර්මය හා ආඛ්‍යාතය සහිත වාක්‍ය මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි.
5.2 මාධ්‍ය භාෂාගත කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය පාලි භාෂාවට නගයි.
5.3 වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවා අර්ථ ගන්වයි.

කාලච්ඡේද : 25 යි.

ඉගෙනුම් පල :
- සරල පාලි වාක්‍ය මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි.
- මාධ්‍ය භාෂාගත සරල වාක්‍ය පාලි භාෂාවට නගයි.
- සරල පාලි වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවා ලියා දක්වා මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයः
- පහත සඳහන් වාක්‍ය සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
  1. සො ගච්ඡති. සො ගාමං ගච්ඡති
  2. අහං පිබාමි. අහං ජලං පිබාමි
  කර්මයකින් තොර වූ අවස්ථාවලට වඩා කර්මයක් ඇති විට දී වඩාත් විස්තරාත්මක ලෙස තොරතුරු ප්‍රකාශ කළ හැකි බව පෙන්වන්න.
- ඉක්බිති පහත ආකාරයට ඒවා මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කර පෙන්වන්න.
  සො ගච්ඡති. (ඔහු යයි) **සො ගාමං ගච්ඡති** (ඔහු ගමට යයි)
  අහං පිබාමි. (මම බොමි) **අහං ජලං පිබාමි** (මම ජලය බොමි)
- අහඹු ලෙස තෝරා ගත් සිසුන් කිහිප දෙනකුට තමා කැමති වාක්‍ය එක් භාෂාවකින් (පාලි හෝ සිංහල) ප්‍රකාශ කරන්නටත්, වෙනත් සිසුන්ට ඒවා අනෙක් භාෂාවට පරිවර්තනය කරන්නටත් අවස්ථාව දෙන්න.
- පාලි භාෂාව යනු බුද්ධ ධර්මය ප්‍රකාශ කෙරෙන භාෂාව වන බැවින් නිවැරදිව පරිවර්තනය කිරීමේ වටිනාකම සහ වගකීම ඉස්මතු කර පෙන්වන්න.

පාඩම සංවර්ධනයः

පියවර 1
- කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත අර්ථවත් පාලි වාක්‍ය කිහිපයක් සිසුන් ලවා හුණු පුවරුවෙහි ලියවන්න.
- ඒවා ඔවුන් ගේ ද සහයෝගය ඇති ව මාධ්‍ය භාෂාවට නගන්න.
- පාලියෙන් පවතින වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනයේ දී සිංහල භාෂානුගත ව්‍යාකරණ රීතිවලට අනුව පරිවර්තනය විය යුතු බවත්, සිංහලෙන් පවතින වාක්‍ය පාලියට පරිවර්තනයේ දී පාලි භාෂානුගත ව්‍යාකරණ රීතිවලට අනුව පරිවර්තනය විය යුතු බවත් අවධාරණය කරමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- ඒ අනුව පාලියෙහි අප්‍රාණවාචී බහුවචන නාමපදයක් උක්තය වශයෙන් යෙදී ඇති විට එය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමේ දී ඒකවචනයෙන් යෙදිය යුතු ආකාරය පහත නිදසුන් ආශ්‍රයෙන් පෙන්වා දෙන්න.

නිදසුන් - ඵලානි පතන්ති. ⟶ ගෙඩි වැටෙයි.
පුප්ඵානි පුප්ඵන්ති. ⟶ මල් පිපෙයි.
නදියො සන්දන්ති. ⟶ ගංගා ගලයි.

පදුමානි විකසන්ති. ⟶ පියුම් විකසිත වෙයි.

පත්තානි පතන්ති. ⟶ කොළ වැටෙයි.

- ඇමුණුම 1 හි ඇති පාලි වාක්‍ය පමණක් සිසුනට සපයා ඒවා මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරවන්න.
- ඇමුණුම 2 සිසුන්ට සපයා සිංහල භාෂා ව්‍යාකරණයෙහි '**උක්ත ඒකවචනය ගෞරවාර්ථ පදයක් වූ විට ආඛ්‍යාතය බහුවචනයෙන් යෙදිය යුතුය**' යන රීතිය පාලි වාක්‍ය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමේ දී සැලකිය යුතු ආකාරය නිදසුන් මගින් තහවුරු කරන්න.
- සිංහල භාෂාගත කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය කිහිපයක් සිසුන්ට සපයන්න.
- ඒවා පාලි භාෂාවට නගමින් සිංහල ව්‍යාකරණ රීති නො ව පාලි භාෂා රීති අනුගමනය කළ යුතු ආකාරය සනිදර්ශන ව පෙන්වන්න.
- ඇමුණුම 1 හි ඇති පාලි වාක්‍ය පමණක් සිසුනට සපයා ඒවා මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරවන්න.

පියවර 02

- කර්තෘ, කර්ම, ක්‍රියා සහිත වර්තමාන කාල සරල පාලි වාක්‍යයක් හුණු පුවරුවෙහි ලියා එය අනාගත හා අතීත කාලවලට හරවන්නට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- ආඛ්‍යාතය වෙනස් කිරීමෙන් එක ම වාක්‍යය විවිධ කාලවලට හැරවිය හැකි බව පෙන්වා දෙන්න.
- ඉක්බිති ව කාලත්‍රයට අයත් වාක්‍ය සිසුන් ලවා ම යෝජනා කරවමින් ඒවා සිංහලට පරිවර්තනය කරවන්න.
- ඇමුණුම 3 සිසුන්ට සපයා එහි ඇති වාක්‍ය කාලත්‍රයෙන් ප්‍රකාශ කර ඇති ආකාරය ගවේෂණයට යොමු කරන්න.
- එහි ඇතුළත් කාලත්‍රයට අයත් පාලි වාක්‍ය කාල භේදය පැහැදිලි වන පරිදි සහ සිංහල භාෂා රීති නිවැරදි ව අනුගමනය කරමින් පරිවර්තනය කිරීමට සිසුන් පොළඹවන්න.
- පාලි වාක්‍ය නිර්මාණයේ දී ආඛ්‍යාතය සඳහා ලිංග භේදය බල නොපාන බවත්, සිංහල ව්‍යාකරණ රීති අනුව ආඛ්‍යාත පදය තුළින් ලිංග භේදය ප්‍රකාශ වන බවත් පහත සඳහන් නිදසුන් මගින් පෙන්වා දෙන්න.

  දාරිකා පුප්ඵානි **ඔචිනි.** (දැරිය මල් කඩා රැස් **කළා ය.**)
  දාරකො පුප්ඵානි **ඔචිනි.** (දරුවා මල් කඩා රැස් **කළේ ය.**)
  සා දානං **අදි.** (ඇය දන් **දුන්නා ය.**)
  සො දානං **අදි.** (ඔහු දන් **දුන්නේ ය.**)
  මානවී ගීතං **ගායිස්සති.** (තරුණිය ගීයක් ගායනා **කරන්නී ය.**)
  මානවො ගීතං **ගායිස්සති.** (තරුණයා ගීයක් ගායනා **කරන්නේ ය.**)
  සා උදකං **ආහරිස්සති.** (ඇය ජලය ගෙන **එන්නී ය.**)
  සො උදකං **ආහරිස්සති.** (ඔහු ජලය ගෙන **එන්නේ ය.**)
- ඇමුණුම 4 අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් සංකල්පඃ

- **ගෞරවාර්ථ පද / ප්‍රත්‍යය** - සිංහල ව්‍යාකරණයෙහි ගෞරවාර්ථය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා 'දෑ, පා, වහන්සේ' ආදී පද මෙන් ම 'ආණ, අණු, අණි' වැනි ප්‍රත්‍ය ද භාවිත වන අතර මෙම පද හෝ ප්‍රත්‍ය සහිත වචන හෝ ගෞරවාර්ථ පද වශයෙන් හැඳින්වේ.
- **ලිංග භේදය** - පුරුෂ, ස්ත්‍රී හා නපුංසක වශයෙන් නාමපදවල ඇති ලිංගත්‍රය, ලිංග භේදය වශයෙන් හැඳින්වේ.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- උක්ත, කර්ම, ආඛ්‍යාත සහිත සරල පාලි වාක්‍ය අර්ථවත් ව සිංහලයට නැගීම
- සිංහල භාෂා රීතිවලට අනුව පාලි වාක්‍ය සිංහලයට පරිවර්තනය කිරීම
- පාලි භාෂා රීතිවලට අනුව සිංහල වාක්‍ය පාලියට පරිවර්තනය කිරීම
- සරල පාලි වාක්‍ය කාලත්‍රයට හරවා ලියා දක්වීම හා මාධ්‍ය භාෂාවට නැගීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- ඇමුණුම 01, 02, 03 සහ 04
- පෙළ පොත
- පාලි භාෂාවතරණය 1

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- පාලි භාෂාවතරණය 1, පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත හිමි
- පාලි රචනා 1, බද්දේගම විමලවංස හිමි
- පාලිපාඨමඤ්ජරී 1

ඇමුණුම 01

- රාජා **නගරං** ගච්ඡති. (රජු **නගරයට** යයි).
- පිතා **පුත්තං** පොසෙති. (පියා **පුතු** පෝෂණය කරයි).
- දාසො **උදකං** ආහරති. (දාසයා **දිය** ගෙන එයි).
- ගොණො **තිණං** ඛාදති. (ගොනා **තණ** කයි).
- භික්ඛු **ධම්මං** දෙසෙති. (භික්ෂුව **දහම්** දෙසයි).
- පුරිසො **කම්මං** කරොති. (පුරුෂයා **වැඩ** කරයි).
- ව්‍යාධා **මිගෙ** මාරෙන්ති. (වැද්දෝ **මුවන්** මරති).
- සප්පුරිසා **ගිලානං** උපට්ඨහන්ති. (සත්පුරුෂයෝ **ගිලනාට** උවටැන් කරති).
- කස්සකා **ඛෙත්තානි** වපන්ති. (ගොවියෝ **කුඹුරු** වපුරති).
- වානරා **ඵලානි** ඛාදන්ති. (වඳුරෝ **ගෙඩි** කති).

ඇමුණුම 02

පාලි වාක්‍ය	සිංහල වාක්‍ය (ගෞරවාර්ථවාචී නිසා බහුවචනයෙන් යෙදේ.)
බුද්ධො විරොචති.	බුදුරජාණන් වහන්සේ බබළති.
භික්ඛු ධම්මං දෙසෙති.	භික්ෂූන් වහන්සේ දහම් දෙසති.
මාතා පුත්තං ලාලෙති.	මෑණියෝ පුතු නළවති.
පිතා පුත්තං පොසෙති.	පියාණෝ පුතු පෝෂණය කරති.
ථෙරො බුද්ධං වන්දති.	තෙරුන් වහන්සේ බුදුන් වඳිති.

ඇමුණුම 02

වර්තමාන කාලය	අනාගත කාලය	අතීත කාලය
රාජා නගරං ගච්ඡති.	රාජා නගරං ගච්ඡිස්සති.	රාජා නගරං ගච්ඡි.
පිතා පුත්තං පොසෙති.	පිතා පුත්තං පොසෙස්සති.	පිතා පුත්තං පොසයි.
දාසො උදකං ආහරති.	දාසො උදකං ආහරිස්සති.	දාසො උදකං ආහරි.
ගොණො තිණං ඛාදති.	ගොණො තිණං ඛාදිස්සති.	ගොණො තිණං ඛාදි.
භික්ඛු ධම්මං දෙසෙති.	භික්ඛු ධම්මං දෙසිස්සති.	භික්ඛු ධම්මං දෙසයි.
පුරිසො කම්මං කරොති.	පුරිසො කම්මං කරිස්සති.	පුරිසො කම්මං කරි.
ව්‍යාධා මිගෙ මාරෙන්ති.	ව්‍යාධා මිගෙ මාරෙස්සන්ති.	ව්‍යාධා මිගෙ මාරයිංසු.
සප්පුරිසා ගිලානං උපට්ඨහන්ති.	සප්පුරිසා ගිලානං උපට්ඨහිස්සන්ති.	සප්පුරිසා ගිලානං උපට්ඨයිංසු.
කස්සකා ඛෙත්තානි වපන්ති.	කස්සකා ඛෙත්තානි වපිස්සන්ති.	කස්සකා ඛෙත්තානි වපිංසු.
වානරා ඵලානි ඛාදන්ති.	වානරා ඵලානි ඛාදිස්සන්ති.	වානරා ඵලානි ඛාදිංසු.

ඇමුණුම 04

01. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලට නගන්න. අනතුරුව පාලි වාක්‍ය බහුවචනයට හරවන්න. බහුවචනයට හැරවූ වාක්‍ය නැවත සිංහලට නගන්න.

01. නදී සන්දති.
02. රුක්ඛො පතති.
03. වාතො වායති.
04. තාරකා විලසති.
05. පුප්ඵං මිලායති.
06. සාඛා කම්පති.
07. කුසුමං විකසති.
08. පොත්ථකං අත්ථි.
09. පත්තං පතති.
10. ලතා රොහති.

02. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය පාලියට නගන්න.

01. මැණියෝ පිසති.
02. බුදුන් වහන්සේ දේශනා කරති. / දේශනා කරන සේක.
03. තෙරුන් වහන්සේ වඩිති.
04. පියාණෝ පැමිණෙති.
05. භික්ෂූන් වහන්සේ වළඳති.
06. ගුරුතුමාණෝ ලියති.
07. බුදුන් වහන්සේ වඩින සේක.
08. පුතණුවෝ කියති.
09. දේශකයාණෝ අමතති.
10. මහරජාණෝ පාලනය කරති.

03. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය කොටස් සිංහලට නගන්න.

01. ළමයාගේ අත
02. ගසේ අත්ත
03. ඔහුගේ මව
04. වැව්වල ජලය
05. ගහෙන් වැටෙයි.
06. ළමයාට දෙයි.
07. සුවසේ ජීවත් වෙති.
08. ගුරුවරයා සමග යයි.
09. ගසට නගියි.
10. පන්දුවෙන් ක්‍රීඩා කරයි.

04. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලට නඟන්න.

01. අ. දාරකො දෙති.
    ආ. දාරකො වත්‍ථං දෙති.
    ඉ. දාරකො යාචකස්ස වත්‍ථං දෙති.
02. අ. අහ*ා ඛෙත්තානි කසන්ති.
    ඉ. කස්සකා නඩිගලෙහි ඛෙත්තානි කසන්ති.
04. අ. ථෙරො දෙසෙති.
    ආ. ථෙරො ධම්මං දෙසෙති.
    ඉ. ථෙරො උපාසකානං ධම්මං දෙසෙති.
05. අ. සා ආහරති.
    ආ. සා ජලං ආහරති.
    ඉ. සා ඝටෙන ජලං ආහරති.
06. අ. මයං ගණ්හාම.
    ආ. මයං පදීපානි ගණ්හාම.
    ඉ. මයං හත්‍ථෙහි පදීපානි ගණ්හාම.
07. අ. වානරො පතති.
    ආ. වානරො භූමිං පතති.
    ඉ. වානරො රුක්ඛම්හා භූමිං පතති.
08. අ. සකුණා චරන්ති.
    ආ. සකුණා ආකාසෙ චරන්ති.
    ඉ. සකුණා නිච්චං ආකාසෙ චරන්ති.
09. අ. බාලකො දදාති.
    ආ. බාලකො පොත්‍ථකං දදාති.
    ඉ. බාලකො මිත්තස්ස පොත්‍ථකං දදාති.
10. අ. සො දෙති.
    ආ. සො දානං දෙති.
    ඉ. සො භික්ඛූනං දානං දෙති.

05. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය පාලියට නගන්න.

01. ළමයා නිදයි.
02. ගොවියෝ සීසාති.
03. මව උයයි.
04. යාචකයෝ ඉල්ලූහ.
05. ගායකයෝ ගයති.
06. කුරුල්ලා ඉගිළෙයි.
07. මම ගියෙමි.
08. වඳුරා ගසට නැංගේය.
09. ළමයි පාසලට යන්නාහ.
10. අපි ගෙවල්වල වසමු.

පාඩම 7 - පාලි පාඨ හා වරනැගීම් වාචෝද්ගත කිරීම

නිපුණතාව : 6.0 නිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ හා වරනැගීම් වාචෝද්ගත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 6.1 නිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ, ගාථා හා සූත්‍ර වාචෝද්ගත කරයි.
6.2 නිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ, ගාථා හා සූත්‍ර නිවැරදි ව ලියා දක්වයි.
6.3 නිර්දිෂ්ට ශබ්ද වරනගා නිවැරදි ව ලියා දක්වයි.
6.4 ගාථා හා සූත්‍ර ගණ සජ්ඣායනය කරයි.

කාලච්ඡේද : 40 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- නිර්දිෂ්ට පාඨ, සූත්‍ර, පිරිත් හා වරනැගීම් නිවැරදි ව මතකයෙන් කියයි.
- නිර්දිෂ්ට පාඨ, සූත්‍ර, පිරිත් හා වරනැගීම් නිවැරදි ව ලියා දක්වයි.
- පිරිත් සූත්‍ර ගණ සජ්ඣායනය කරයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයඃ

- පෙළ පොත යොදා ගනිමින් සිසුන් සමග සාමූහිකව ඇණවුම් පිරිත රිද්මයානුකූලව සහ සම්ප්‍රදායානුකූලව සජ්ඣායනය කරන්න.
- පිරිත් සජ්ඣායනය කිරීමේ දී නිවැරදි උච්චාරණය ඉතා වැදගත් වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- පිරිත්වලින් සිදුවන යහපත ද විවිධ අවස්ථාවල දී පිරිත් සජ්ඣායනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව ද පෙන්වා දෙමින් ඒවා වාචෝද්ගතකරණයේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න.

පාඩම සංවර්ධනයඃ

පියවර 01

- මිත්තානිසංස පිරිත, කස්සපත්ථෙර බොජ්ඣංග පිරිත, චුන්දත්ථෙර බොජ්ඣංග පිරිත, ධජග්ග පිරිත, ඇණවුම් පිරිත, අංගුලිමාල පිරිත, ජය පිරිත සහ ජිනපඤ්ජරය ගණ සජ්ඣායනය සඳහා සුදුසු පරිදි දින වෙන් කර ගන්න.
- අදාළ දිනයේ දී නියමිත පිරිත පෙළ පොත යොදා ගනිමින් රිද්මයානුකූලව සිසුන් සමඟ සාමූහිකව සජ්ඣායනා කරන්න.
- ගණ සජ්ඣායනයේ දී සාමූහික ව (එකිනෙකාගේ හඬ ඉස්මතු නොවන පරිදි) කීම තුළින් එහි ඇති ශ්‍රැතිගෝචරත්වය ඇති වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- පන්තියේ එක් කෙළවරකින් අරඹා අඛණ්ඩව කොටසින් කොටස පිරිත අවසන් වන තුරු සජ්ඣායනා කරන්නට සිසුන් යොමු කරන්න.
- පිරිත් වාචෝද්ගත කරවා මතකයෙන් ලිවීමට යොමු කරන්න.
- නියමිත පිරිත් තනි තනිව සිසුන් ලවා මතකයෙන් කියවන්න.
- ඒ ඒ පිරිත් සූත්‍රවල කොටසක් ලබා දී මතකයෙන් සම්පූර්ණ කිරීමට දෙන්න.

පියවර 02

- නාම වරනැගීම යන දෙවන පාඩමේ දී **අත්ත, රාජ, ගුණවන්තු, චිත්ත, නදී** යන ශබ්ද සියලු විභක්ති ඔස්සේ වරනගන ලද ආකාරය සිසුනට සිහි ගන්වන්න.
- පෙළ පොතේ අදාළ පාඩම කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- ඇමුණුම 01 සිසුනට සපයමින් ඒ ඒ වරනැගීම් යොදා හිස්තැන් පිරවීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- ඒ ඒ ශබ්දවල ඇති වෙනස්කම් පෙන්වා දෙමින් නියමිත ශබ්ද වාචෝද්ගත කරවන්න.

- ඒවා මතකයෙන් ලිවීමට හා කියවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- පන්තිය දෙකොටසකට බෙදා එක් පාර්ශ්වයකින් කියනු ලබන වචනය කවර විභක්තියකට අයත් දැයි අනෙක් පාර්ශ්වය විසින් ක්ෂණිකව ප්‍රකාශ කිරීමේ තරගයක් පවත්වන්න.

පියවර 03

- ආඛ්‍යාත වරනැගීම යන තෙවන පාඩමේ දී **වත්තමානා, භවිස්සන්ති, අජ්ජතනී,** යන ආඛ්‍යාත උභය පදයේ පුරුෂ, පද හා වචන පිළිබිඹු වන පරිදි වරනගන ලද ආකාරය සිසුනට සිහි ගන්වන්න.
- පෙළපොත යොදා ගනිමින් **වත්තමානා, භවිස්සන්ති, අජ්ජතනී,** යන ආඛ්‍යාත වගුගත කොට වරනගන්න.
- එකී ආඛ්‍යාත සිසුන් සමග ශබ්ද නගා කියවමින් වාචෝද්ගත කරවන්න.
- ධාතු කීපයක් ලබා දී ඒ ඒ ආඛ්‍යාතවල වරනැගීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ආඛ්‍යාත වරනැගීම යන තෙවන පාඩමේ දී ලත් පෙර දැනුම අවදි කරවමින් ඒ ඒ ආඛ්‍යාතවල ප්‍රත්‍යය මාලා වගුගත කරවන්න.
- ඒවා හඬනගා කියවමින් වාචෝද්ගත කරවන්න.
- කේවල වශයෙන් ඒවා මතකයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- අහඹු ලෙස පදයක පුරුෂයක්, වචනයක්, හා කාලයක් විමසූ විට දෙනු ලබන ආඛ්‍යාතයෙහි නිවැරදි වරනැගීම ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන්ට මෙහෙයවන්න.
- තෙවන පාඩමේ දී උගත් වත්තමානා, භවිස්සන්ති, අජ්ජතනී සහ පඤ්චමී යන ආඛ්‍යාත සම්බන්ධ බාලාවතාර සූත්‍ර මතකයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන් පොළඹවන්න.
- ඇමුණුම 02 අභ්‍යාසවලට සිසුන් යොමු කරන්න.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- නිර්දිෂ්ට පිරිත් පාඨ හා ගාථා නිවැරදිව උච්චාරණය කරීම, මතකයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම හා ලිවීම
- හිස්තැන් සහිත ව දෙන ලද පිරිත් සූත්‍ර කොටසක හිස්තැන් නිවැරදි ව පිරවීම
- නියමිත පිරිත් සාමූහිකව ගණ සජ්ඣායනය කිරීම
- අදාළ නාම හා ආඛ්‍යාත මතකයෙන් වරනගා වගුගතකර දැක්වීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්

- ඇමුණුම 01 02 සහ 03
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 01

	අත්ත		රාජ		ගුණවන්තු		චිත්ත		නදී	
	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන
පඨමා විභක්තිය	අත්තා	අත්තානො	රාජා	රාජානො	ගුණවා	ගුණවන්තො ගුණවන්තා	චිත්තං	චිත්තා චිත්තානි	නදී	නදී නදියො නජ්ජො
දුතියා										
තතියා										
කරණ										
චතුත්ථී										
පඤ්චමී										
ඡට්ඨී										
සත්තමී										
ආලපන										

ඇමුණුම 02

01. හිස්තැනට සුදුසු වචනය තෝරන්න.

01. භික්ඛු ධම්මං .... (දෙසෙති, දෙසෙන්ති)
02. මයං පාඨසාලං.. (ගච්ඡාමි, ගච්ඡාම)
03. ආචාරියො සිප්පං.. (උග්ගණ්හාති, උග්ගණ්හන්ති)
04. පුරිසො රුක්ඛං .... (ඡින්දිස්සථ, ඡින්දිස්සති)
05. තුම්හෙ පුඤ්ඤානි .... (කරිස්සසි, කරිස්සථ)
06. මයං අනුරාධපුරං.. (ගමිස්සාමි, ගමිස්සාම)
07. මාතා ඔදනං .... (අපචි, අපචිංසු)
08. බාලකො පණ්ණසාලං.. (අගච්ඡ, අගච්ඡි)
09. කස්සකා ඛෙත්තං.. (කසිස්සති, කසිස්සන්ති)
10. සීලවන්තො පුප්ඵං .... (පූජෙති, පූජෙන්ති)

02. පහත දැක්වෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	දෙව		අග්ගි		භික්ඛු		නදී		චිත්ත	
පඨමා	දෙවො	දෙවා	අග්ගි	අග්ගයො	භික්ඛු	භික්ඛවො	නදී	නදියො	චිත්තං	චිත්තානි
දුතියා										
තතියා										
කරණ										
චතුත්ථී										
පඤ්චමි										
ඡට්ඨී										
සත්තමි										
ආලපන										

03. පහත දැක්වෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

පදය	විභක්තිය	වචනය	සිංහලාර්ථය
පුඤ්ඤස්ස			
කුමාරීනං			
ලොචනෙහි			
සීලානි			
නදියා			
භික්ඛුනා			
මච්චුම්හා			
මධූසු			
පාණිම්හි			
නාගා			

04. වර්තමාන ආඛ්‍යාත විභක්ති ප්‍රත්‍යය මාලාව වගුගත කර දක්වන්න.

05. භවිස්සන්ති ආඛ්‍යාත විභක්ති ප්‍රත්‍යය මාලාව වගුගත කර ලියා දක්වන්න.

06. අජ්ජතනී ආඛ්‍යාත විභක්ති ප්‍රත්‍යය මාලාව වගුගත කර ලියා දක්වන්න.

07. **ලිඛ, හස, චුර, හා කර** ධාතු වත්තමාන, භවිස්සන්ති, අජ්ජතනී ආඛ්‍යාත විභක්තිවල වගුගත කොට වෙන වෙනම වරනගා දක්වන්න.

08. A හා B කොටස් යා කරමින් අර්ථවත් බාලාවතාර සූත්‍ර සකසන්න.

A	B
අක්ඛරාපාදයො	මුද්ධජා
ලහුමත්තා	දීඝා
අඤ්ඤෙ	නිග්ගහීතං
සෙසා	කණ්ඨතාලුජා
වග්ගා පඤ්චසො	එකචත්තාළීසං
අං ඉති	ඔට්ඨජා
එ	තාලුජා
උපවග්ගා	මන්තා
ඉචවග්ගයා	බ්‍යඤ්ජනා
ට වග්ගරළා	තයො රස්සා

09. පහත දැක්වෙන පිරිත් සූත්‍ර පාඨ සම්පූර්ණ කරන්න.

01. රාජතො වා චොරතො වා .... ආරක්ඛං ගණ්හන්තු
02. සක්කත්වා සක්කතො හොති.. යො මිත්තානං න දූහති
03. යතො හං හගිනි.. සොත්ථි ගබ්භස්සාති
04. ආකාස පබ්බත වනභූමි.. අවමංගලා විනස්සන්තු
05. භින්දන්තො මාරසෙනං.. භානුලොකෙකනාථො

පාඩම 8 - සන්ධි

නිපුණතාව : 7.0 පාලි භාෂාවේ සන්ධි අවබෝධයෙන් යුතුව භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 7.1 පාලි භාෂාවේ සන්ධි හඳුන්වා දෙයි.
7.2 සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි.
7.3 නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථවල ඇති සන්ධි පද උපුටා දක්වයි.

කාලච්ඡේද : 25 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- සන්ධි යනු කවරේ දැයි හඳුන්වයි.
- පාලි සන්ධි පද උපුටා දක්වයි.
- සන්ධි ප්‍රභේද නම් කරයි.
- නිර්දිෂ්ට කෘතිවලින් සන්ධි පද උපුටා ලියයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශයඃ

- තමතමන්ගේ දකුණතේ වැලමිට හන්දිය පෙන්වන ලෙස සිසුන්ට කියන්න.
- කවර හෙයින් එය එනමින් හැඳින්වේ දැයි සිසුන්ගෙන් විමසමින් එය අතේ උඩු අස්ථිය සහ යටි අස්ථිය බැඳෙන තැන හෙවත් සන්ධි වන ස්ථානය බව ප්‍රකාශ කරන්න.
- භාෂාවේ ද ඒ අයුරින් පද දෙකක් එකට බැඳෙන අවස්ථා සන්ධි යනුවෙන් හඳුන්වන බව පහදන්න.
- **පූජෙමි බුද්ධං කුසුමෙනනෙන** පාඨය සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- මෙහි **කුසුමෙනනෙන** යන සන්ධි පදය **කුසුමෙන + අනෙන = කුසුමෙනනෙන** ලෙස විසන්ධිකර පෙන්වන්න.
- '**කුසුමෙන අනෙන**' යන්නත් '**කුසුමෙනනෙන**' යන්නත් සිසුන් ලවා සාමූහිකව පුනපුනා කියවන්න.
- වඩාත් උච්චාරණය පහසු කවර අවස්ථාවේ දැයි විමසන්න.
- සන්ධිපද නිසා භාෂාවක සුඛොච්චාරණයක් සිදුවන බව පෙන්වා දෙන්න.

පාඩම සංවර්ධනයඃ

පියවර 01

- පෙළ පොත ඇසුරෙන් සන්ධි කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
- පෙළ පොත ඇසුරෙන් සන්ධි කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන නම් කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- වෙන් ව ඇති පද දෙකක පූර්ව වර්ණය හා පර වර්ණය සරල උදාහරණ ඇසුරෙන් පැහැදිලි කර දෙන්න.
- ඇමුණුම 01 සිසුන්ට සපයා ස්වර, ව්‍යඤ්ජන හා නිග්ගහීත යනුවෙන් සන්ධි ප්‍රභේද 03 ක් ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.
- සන්ධි පද විසන්ධි කර එහි පූර්ව වර්ණය සහ පර වර්ණය ඉස්මතු කර පෙන්වන්න.
- නිදසුන් සපයමින් සන්ධි පද විසන්ධි කිරීමටත් විසන්ධි පද සන්ධි කිරීමටත් සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඇමුණුම 02 අභ්‍යාසයෙහි සිසුන් නිරත කරවන්න.

මූලික වදන් සංකල්පඃ

- **සන්ධි** - වෙන් ව ඇති පද දෙකක් එක පදයක් බවට පත් කිරීම සන්ධි නම් වේ.
- **පූර්ව වර්ණය** - සන්ධි වන පද දෙකේ පෙර පදයේ අග අකුර පූර්ව වර්ණය යි.
- **පර වර්ණය** - සන්ධි වන පද දෙකේ පසු පදයේ මුල අකුර පර වර්ණය යි.
- **සන්ධි ප්‍රභේද** - ස්වර සන්ධි, ව්‍යඤ්ජන සන්ධි, නිග්ගහීත සන්ධි

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- සන්ධිය යන්න අර්ථ කථනය කිරීම
- පූර්ව වර්ණය හා පර වර්ණය උපුටා දැක්වීම
- සන්ධි ප්‍රභේදත්‍රය සහ ඒවාට නිදසුන් මතකයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම
- සන්ධි කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන නම් කිරීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්ඃ

- ඇමුණුම 01 සහ 02
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජූසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 01

ස්වර සන්ධිය

ලොක + අග්ගො - ලොකග්ගො
සබ්බෙ + එව - සබ්බේව
බන්ධුස්ස + ඉව - බන්ධුස්සෙව
බුද්ධ + අනුස්සති - බුද්ධානුස්සති
තථා + උපමං - තථූපමං

ව්‍යඤ්ජන සන්ධිය

එසො + ධම්මො - එසධම්මො
ඉධ + පමාදො - ඉධප්පමාදො
චතු + දිසං - චතුද්දිසං
දු + භික්ඛං - දුබ්භික්ඛං
අව + වදති - ඔවදති

නිග්ගහීත සන්ධිය

ධම්මං + චරෙ - ධම්මඤ්චරෙ
තං + එව - තඤ්ඤෙව
ධනං + එව - ධනමෙව
විද්දූනං + අග්ගං - විද්දූනග්ගං

ඇමුණුම 02

01. පහත පද අතුරින් සන්ධිපද උපුටා දක්වන්න.
ජයාසන, සවාහිනිං, නරාසභා, තණ්හඞ්කරාදයො, මුනිස්සරා, ලොචනෙ, ගුණාකරො, නායිකා, මොග්ගල්ලානොසි, කෙසන්තෙ, උභොසුං, ලලාටෙ, සෙසාසීති, ජිනසාවකා, ආකාසච්ඡදනං, චතුකිච්චෙන, ඉච්චෙව, ජිනානුභාවෙන, බොධිමාරුය්හ, දුන්නිමිත්තං

02. පහත දැක්වෙන විසන්ධිපද සන්ධිකර දක්වන්න.

01. ලොක + අන්තරෙ
02. ආනන්‍ද + ථෙරො
03. වි + පවුත්ථො
04. න + අස්ස
05. න + අතිමඤ්ඤෙති
06. කිත්තිං + ච
07. ප + ජලති
08. නිග්‍රොධං + ඉව
09. න + පසහන්ති
10. උදකං + අපි
11. සබ්බං + එව
12. යතො + අහං
13. න + අභිජානාමි
14. ගබ්භස්ස + ඉති
15. සබ්බ + අන්තරාය

03. පහත දැක්වෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

විසන්ධි පදය	පූර්ව වර්ණය	පර වර්ණය	සන්ධිය
ලොක + අග්ගො	අ ස්වරය	අ ස්වරය	ස්වර සන්ධිය
පාථි + ආලයං			
සස + අඞ්කං			
ලොකො + ඉති			
දුක්ඛ + පත්තො			
එවං + එව			
තථා + අපි			
චක්කං + ඉව			
සිද්ධත්ථ +ථෙරො			
එතං + අවොච			

04. 01. සන්ධි ප්‍රභේද 03 නම් කරන්න.

02. සන්ධි කිරීමේ ප්‍රයෝජන ලියා දක්වන්න.

03. ඒ ඒ සන්ධි ප්‍රභේදයේ මූලික ලක්‍ෂණ නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

05. 01. සන්ධි විධි තුනක් ලියා දක්වන්න.

02. සන්ධි පදයක් සාදා ගන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.

03. තථූපමං, චතුද්දිසං, ධම්මඤ්චරෙ, යන සන්ධිපද විසන්ධි කර දක්වන්න.

පදාවලි

01. සිස්සො - ශිෂ්‍යයා	26. වනං - වනය
02. පාඨාලයො - පාසල	27. ඵලං - ගෙඩිය
03. ආචාරියො - ගුරුවරයා	28. දාරකො - දරුවා
04. අට්ඨපන්තියො - පන්ති අටක්	29. මනුස්සො - මිනිසා
05. අක්ඛරඵලකං - අකුරු පුවරුව	30. සාඛා - අත්ත
06. අක්ඛරං - අක්‍ෂරය	31. ජලං - ජලය
07. පොත්ථකං - පොත	32. ව්‍යාධො - වැද්දා
08. පීඨං - පුටුව	33. නඞ්ගුට්ඨං - නගුට
09. හත්ථං - අත	34. සරීරං - සිරුර
10. ලෙඛනි - පෑන	35. ලොමානි - ලෝම
11. අඞ්ගණං - මිදුල	36. සංසාරං - සසර
12. වෙත්තං - වේවැල	37. භයං - භය
13. චන්දො - සඳ	38. භික්ඛු - භික්‍ෂුව
14. රත්ති - රාත්‍රිය	39. සාවකො - ශ්‍රාවකයා
15. නක්ඛත්තං - තරුව	40. මුණ්ඩකො - හිස මුඩුකළ තැනැත්තා
16. රාජා - රජ	41. අගාරං - ගෙය
17. චන්දකිරණං - සඳ කිරණ	42. අනරියො - අනාර්යයා
18. කුමුදං - කුමුදුමල	43. සමණො - ශ්‍රමණයා
19. කලඞ්කං - කැළල	44. වත්ථං - වස්ත්‍රය
20. දෙවො - දෙවියා	45. කෙසමස්සුං - කෙස්රැවුල්
21. පොරාණිකා - පැරැන්නෝ	46. විකාලං - නොකල්
22. විජ්ජාවාදිකා - විද්‍යාඥයෝ	47. බ්‍රහ්මචාරී - බඹසර හැසිරෙන්නා
23. ලොකො - ලෝකය	48. බාලිකා - බාලිකාව
24. සච්චං - සත්‍යය	49. වචනං - වචනය
25. වානරො - වඳුරා	50. මාතා - මව

51. විහාරං - විහාරය	76. සාගරජලං - සාගර ජලය
52. බුද්ධං - බුදුන් වහන්සේ	77. ඛරරසං - ලුණු රස
53. පුප්ඵං - මල	78. ලොණං - ලුණු
54. පිතා - පියා	79. රසං - රසය
55. පොත්ථලිකං - බෝනික්කා	80. සීකරං - පිනිබිඳු
56. සත්තා - සත්වයෝ	81. සමුද්දතීරං - මුහුදු වෙරළ
57. පුත්තො - පුත්‍රයා	82. විනොදං - විනෝදය
58. භාතා - සහෝදරයා	83. අනුදිනං - දිනපතා
59. දමිළො - ද්‍රවිඩයා	84. සායණ්හං - සවස
60. භත්තපිණ්ඩකං - බත්පිඩ	85. ගාමවාසිකා - ගම්වැසියෝ
61. පච්චේකං - එකිනෙකාට	86. කෙවට්ටො - කොවුලා
62. සයනං - යහනට	87. ජීවිකං - ජීවිකාව
63. හත්ථපාදෙ - අත්පා	88. ජම්බුදීපා - දඹදිව
64. උත්තරදිසං - උතුරු දිශාව	89. සිප්පං - ශිල්ප
65. දක්ඛිණපස්සං - දකුණු පස	90. ආචාරියගෙහං - ගුරු ගෙදර
66. සුඛං - සැපය	91. පිසුණාවාචා - කේලාම්
67. සාගරො - සාගරය	92. ගුරුපූජං - ගුරු පූජාව
68. දස්සනං - දර්ශනය/දැකීම	93. අටවි - කැලය
69. ධවලස්සො - සුදු අශ්වයා	94. අඞ්ගුලිං - ඇඟිල්ල
70. තරංගමාලා - රළපෙළ	95. මාලං - මල්මාලාව
71. වෙළං - වෙරළ	96. නිස්සාය - නිසා
72. ඵේණානි - පෙණ	97. රුද්දො - රෞද්‍ර
73. මච්ඡො - මත්ස්‍යා	98. පාකටො - ප්‍රකට
74. කච්ඡපො - ඉබ්බා	99. සුවො - ගිරවා
75. සිප්පි - මුතුබෙල්ලා	100. කීරො - ගිරවා

101. අපරනාමං - වෙනත් නමක්	126. අයොමයං - යකඩ
102. පක්ඛී - පක්‍ෂියා	127. පඤ්ජරං - කූඩුව
103. නරො - මිනිසා	128. මනුඤ්ඤං - මනෝඥ ලෙස
104. පක්ඛපත්තං - පියාපත	129. දයං - දයාව
105. හරිතං - කොළපාට	130. නාලිකෙරං - පොල්
106. පාදං - පාදය	131. කාලවග්ග - කාල වර්ගය
107. දීඝං - දිග	132. ලංකාදීපං - ලක්දිව
108. චඤ්චු - හොටය	133. අවිරලො - විරල නොවේ
109. ලොහිතා - රතුපාට	134. මජ්ඣභාග - මැද කොටස
110. වාලධි - වලිගය	135. වෙළාසන්නපදෙසං - වෙරළාසන්න ප්‍රදේශය
111. අරඤ්ඤං - කැලය	136. උච්චං - උස
112. උත්තුංගරුක්ඛං - උස් ගස	137. පට්ඨාය - පටන්
113. සුසිරං - සිදුර	138. පනස - කොස්
114. මධුරං - මිහිරි	139. ලබුජ - දෙල්
115. වීහිං - වී	140. මොරපිඤ්ජං - මොණරපිල්
116. මංසං - මස්	141. කාලන්තරෙන - කල්යෑමෙන්
117. මරිචං - මිරිස්	142. පරිණත - පැසුණු/මුහුකුරා ගිය
118. පියං - ප්‍රියයි	143. අන්තරායං - අනතුර
119. විසං - විෂ	144. ගෙහච්ඡදනං - ගෙහි වහල
120. වඞ්කා - වක්ය	145. නාරිකෙරඵලං - පොල් ගෙඩිය
121. අතිතික්ඛණං - ඉතා තියුණුය	146. අතිමධුරං - ඉතා මිහිරි
122. ගණගණා - සමූහ සමූහ වූවෝ	147. විනා - නැතිව
123. සණ්ඩසණ්ඩො - රංචු රංචුව	148. සන්තප්ප - තැවුණු
124. ගගනතලං - අහස්තලය	149. තිණ - තෘණ
125. එකතොව - හුදෙකලාව	150. ලතා - වැල්

151. තිරච්ඡානගතා - තිරිසන්	176. කාරුඤ්ඤො - කරුණාවන්තයා
152. කූපං - ළිඳ	177. රක්ඛන්තො - රක්නේ
153. අඤ්ඤං - වෙනත්	178. කාරෙන්තො - කරන්නේ
154. උපායං - උපායක්	179. ලෝකස්ස - ලෝකයාට
155. අසුද්ධජලං - අපිරිසිදු ජලය	180. හිතත්ථාය - හිතවැඩ පිණිස
156. නානාරොගං - නොයෙක් ලෙඩ	181. උදාරජ්ඣාසයො - උදාර අදහස් ඇත්තේ
157. විසූචිකා - කොළරා රෝගය	182. නරනාථො - රජතුමා
158. අතිසාරං - අතීසාරය	183. සංගහවත්‍ථු - සංග්‍රහවස්තු
159. අතීවභයාවහා - අතිශයින් බිය ගෙනදෙන	184. සංගහන්තො - සංග්‍රහ කරන්නේ
160. අනුඤ්ඤාතං - අනුදන්නා ලදී	185. නිච්චමෙව - නිතරම
161. කාළවණ්ණා - කලු පාට	186. පුඤ්ඤං - පින
162. හරිතවණ්ණා - කොළ පාට	187. ධම්මිකො - ධාර්මික
163. එකච්ච - සමහර	188. රජ්ජසුඛං - රජසැප
164. පදෙස - ප්‍රදේශය	189. සීලං - සිල්
165. වාපි - වැව	190. රක්ඛිතුකාමො - රකිනු කැමැත්තේ
166. තාදිසං - එබඳු	191. එකදා - එක්දිනක්
167. දීඝජීවි - බොහෝ කාලයක් ජීවත්වන්නා	192. කස්සචි - කිසිවෙකුට
168. උදරාබාධො - බඩේ අමාරුව	193. විවේකසුඛෙන - විවේක සුවයෙන්
169. කොචි - කිසියම්/කිසිවෙක්	194. පරත්ථකාමො - පරාර්ථකාමී
170. රජ්ජං - රාජ්‍යය	195. භූපාලො - රජතුමා
171. දහරකාලෙ - කුඩා කාලයේ	196. දුග්ගතො - දුගියා
172. මාතුල - මාමා	197. ලබ්භමානං - ලැබෙන
173. සන්තිකෙ - සමීපයේ	198. සහස්සලාභං - දහසක ලාභයක්
174. සත්ථාගමං - ශාස්ත්‍රාගමය	199. සීසං - හිස
175. ගුණවා - ගුණවන්තයා	200. වනසණ්ඩෙ - වනලැහැබෙහි

201. සිගාලො - සිවලා	226. සර - විල
202. වනසමීපෙ - වනය අසල	227. වාසිත - සුවඳවත්
203. තට - ඉවුර	228. හංසනාද - හංස නාදය
204. දුම්මනො - නොසතුටු වූයේ	229. ඉධ - මෙහි
205. දුක්ඛිතො - දුකට පත්වූයේ	230. නිච්චමෙව - නිතරම
206. තදා - එකල්හි	231. මතං - සිත
207. තායං වෙලායං - ඒ වෙලාවේ	232. නීල උප්පලං - නිල් උපුල්
208. වසන්තො - වසන	233. සාරසා - විල්ලිහිණියෝ
209. රුන්දමානො - හඬනු ලබන	234. කූජනං - කුරුළු හඬ
210. කක්කටො - කකුළුවා	235. විසෙසෙන - විශේෂයෙන්
211. භීතො - බියවූයේ	236. සෙතහංසං - සුදු හංසයා
212. පුනදිවසෙ - දෙවන දිනයේ	237. මොදමානා - සතුටු වන
213. අසම්පත්තො - නොපැමිණි	238. විය - මෙන්
214. නිසින්නං - හිඳිනු	239. ඛීරසාගර - කිරි සයුර
215. සඛි - මිත්‍රයා	240. යථා - යම්සේ
216. භො - පින්වත්නි	241. කොමුදි - සඳරැස්
217. ඤාතකො - නෑයා	242. පඞ්කජ - පියුම
218. කථං - කථාව	243. තථා - එසේ
219. විනාසං - විනාශය	244. සරොජනී - විල
220. ඉමායං වාපියං - මේ වැවේ	245. එවං - මෙසේ
221. සන්තිකමෙව - ළඟටම	246. සත්ථා - ශාස්තෘන් වහන්සේ
222. සප්පුරිසො - සත්පුරුෂයා	247. නගරං - නගරය
223. විස්සාසං - විශ්වාසය	248. භික්ඛු - භික්ෂුව
224. සීතවාරි - සීතල ජලය	249. පිණ්ඩං - ආහාරය
225. පූරිත - පිරුණු	250. පුඤ්ඤං - පින

සර්ව නාමපද

පදය	ශබ්දය	සිංහල අර්ථය
01. අහං	අම්හ	මම
02. ඉදං	ඉම	මෙය
03. තස්මිං	ත	එහි/ඔහු කෙරෙහි
04. තස්ස	ත	ඔහුට/ඔහුගේ
05. තං	ත	ඒ/එය/ඔහු
06. තස්මා	ත	ඔහු කෙරෙන් (නිපාත - ඒනිසා)
07. මයං	අම්හ	අපි
08. එතං	එත	මෙය
09. තෙ	තුම්හ	ඔවුහු / ඔබට
10. යෙ	ය	යමෙක්
11. සා	ත (ඉත්‍ථී)	ඕ තොමෝ / ඈ
12. තස්සා	ත (ඉත්‍ථී)	ඇයගේ
13. අම්හාතං	අම්හ	අපගේ / අපට
14. එසො	එත	මේ / මොහු
15. එතෙ	එත	මේ / මොවුහු
16. තෙසං	ත	ඔවුන්ගේ
17. අයං	ඉම	මේ / මොහු
18. අස්මිං	ඉම	මෙහි / මොහු කෙරෙහි
19. ඉමායො	ඉම (ඉත්‍ථී)	මේ/මොවුහු
20. ඉමානි	ඉම (නපුංසක)	මේ
21. සබ්බෙ	සබ්බ	සියලු
22. ඉමෙහි	ඉම	මේ/මේවායින්/මේවා කරණ කොට
23. ත්වං	තුම්හ	තෝ / නුඹ
24. මම	අම්හ	මට / මගේ
25. ඉමායං	ඉම	මේ / මෙහි
26. තුම්හාකං	තුම්හ	තොපගේ / තොපට
27. මං	අම්හ	මට / මා

ආඛ්‍යාත පද

01. ගච්ඡති	යයි
02. විනෙති	හික්මවයි
03. සන්ති	වෙති
04. ලිඛාමි	ලියමි
05. පාඨාම	පාඩම් කරමු
06. විජ්ජන්ති	වෙති/විද්‍යමාන වේ/පෙනේ
07. උග්ගණ්හාම	උගනිමු
08. භවති	වෙයි
09. අත්ථි	ඇත
10. පොථෙති	තළයි
11. කරොමි	කරමි
12. වස්සතු	වසීවා
14. සම්පාදෙථ	රැස්කරව්
15. වන්දාමි	වඳිමි
16. පූජෙමි	පුදමි
17. අධිවාසෙතු	ඉවසාවා
18. උදෙති	උදාවෙයි
19. හොති	වෙයි
20. විකසන්ති	පිපෙයි / පිපෙති
21. විජ්ජොති	බබළයි
22. හායති	පිරිහෙයි
23. වදන්ති	කියති
24. චින්තෙසුං	සිතූහ
25. මඤ්ඤාම	සිතමු/හඟිමු

ආඛ්‍යාත පද

26. මඤ්ඤසි	සිතහි
27. වසති	වසයි
28. ඛාදන්ති	කති
29. පහරති	පහර දෙයි
30. පොසෙන්ති	පෝෂණය කරති
31. ඛාදියතෙ	කනු ලැබේ
32. පතන්ති	වැටෙති / වැටෙයි
33. දදාති	දෙයි
34. දෙන්ති	දෙති
35. ගණ්හාති	ගනියි
36. භායති	බිය වෙයි
37. කරොමි	කරමි
38. පස්සාමි	බලමි
39. දෙසෙති	දේශනා කරයි
40. ධාවති	දුවයි
41. කසන්ති	සීසාති
42. ලිඛන්ති	ලියති
43. භුඤ්ජන්ති	අනුභව කරති
44. නිසීදති	හිඳියි
45. රක්ඛති	රකියි
46. ආරුහති	නගියි
47. කීළන්ති	ක්‍රීඩා කරති
48. භවන්ති	වෙති
49. විවරන්ති	හැසිරෙති/ඇවිදිති
50. වසන්ති	වාසය කරති

ආඛ්‍යාත පද

51. මඤ්ඤන්ති	සිතති
52. කරොන්ති	කරති
53. පරිදහන්ති	පෙරවති
54. ඔතරන්ති	බසිති
55. ඉක්ඛති	බලයි
56. කප්පෙන්ති	කපති/කල්ගෙවති
57. පස්සන්ති	බලති
58. චරති	හැසිරෙයි
59. තිට්ඨන්ති	සිටිති
60. ආරුහන්ති	නගිති
61. ආහරාමි	ගෙනඑමි
62. හරාම	ගෙනයමු
63. වසාම	වසමු
64. භාසති	කියයි
65. පූජෙති	පුදයි
66. අදාසි	දුන්නේය / දුන්නාය
67. කීළති	ක්‍රීඩා කරයි
68. පති	වැටුණේය
69. හවි	වීය/වුවාය
70. රොදි	හැඬුවේය/හැඬුවාය
71. පුච්ඡි	විචාළේය/විචාළාය/ඇසුවේය/ඇසුවාය
72. වදි	කීවේය/කීවාය
73. මරිස්සන්ති	මැරෙන්නාහ
74. ඔවදි	අවවාද කළේය / කළාය
75. භාසති	කියයි

ආඛ්‍යාත පද

76. ඔලොකෙන්ති	බලති
77. කිණන්ති	මිල දී ගනිති
78. සුණාථ	අසව්
79. අකංසු	කළහ
80. යුජ්ඣථ	යුද්ධ කරව්
81. යුජ්ඣිස්සාමි	යුද්ධ කරන්නෙමි
82. භුඤ්ජථ	අනුභව කරව්
83. අදාසි	දුන්නේය/දුන්නාය
84. නිපජ්ජි	හොත්තේය/හුන්නේය
85. සයසි	නිදහි
86. සයාමි	නිදමි
87. චින්තෙසි	සිතුවේය
88. අහෙසුං	වූහ
89. අවදි	කීවේය/කීවාය
90. අකාසි	කළේය
91. චින්තෙසි	සිතුවේය
92. කුජ්ඣි	කිපුණේය
93. පඤ්ඤායි	ප්‍රසිද්ධ විය
94. යුජ්ඣි	යුද්ධ කළේය
95. පාලෙසි	පාලනය කළේය
96. විනාසෙසි	නැසුවේය
97. දහති	දවාලයි
98. පොසෙති	පෝෂණය කරයි
99. පිබති	බොයි
100. කඩ්ඛති	සැක කරයි

ආඛ්‍යාත පද

101. උට්ඨහන්ති	නැගිටිති
102. කූජන්ති	කූජනය කරති
103. විකසන්ති	පිපෙති
104. නමන්ති	වඳිති
105. නිමුජ්ජති	ගිලෙයි
106. චොරෙස්සන්ති	සොරකම් කරන්නාහ
107. වික්කිණිස්සන්ති	විකුණන්නාහ
108. ජාලෙසි	දැල්වීය
109. අතික්කමන්ති	ඉක්මවති
110. පරිවට්ටයන්ති	පෙරළති
111. ජීවන්ති	ජීවත් වෙති
112. නිබ්බත්තෙති	නිපදවයි/උපදවයි
113. වායති	හමයි
114. ජනයති	උපදවයි
115. සන්නිපතන්ති	රැස්වෙති
116. කප්පෙන්ති	කල් ගෙවති
117. ගණ්හි	ගත්තේය
118. දදිත්ථ	දුන්නේහු
119. ධාවි	දිව්වේය
120. හරිංසු	ගෙන ගියහ
121. අචරිං	හැසිරුණෙමි
122. විහාසි	වාසය කළේය
123. අගමි	ගියේය
124. විස්සසති	විශ්වාස කරයි
125. අවොචුං	කීහ

ආඛ්‍යාත පද

126. කුප්පි	කිපුණේය
127. ආණාපෙසි	අණ කළේය
128. ධාරෙති	දරයි
129. මාරෙසි	මැරුවේය
130. ධාවිංසු	දිවූහ
131. නමස්සථ	නමස්කාර කරව්
132. අකාසි	කළේය
133. දෙසෙසුං	දේශනා කළහ
134. විහරන්ති	වාසය කරති
135. උඩ්ඩෙන්ති	ඉගිලෙති
136. භාසන්ති	කතා කරති
137. කරොන්ති	කරති
138. පජ්ජලති	දල්වයි
139. ගරහති	ගරහයි
140. සක්කරොති	සත්කාර කරයි
141. ජාලෙති	දල්වයි
142. භින්දති	බිඳියි
143. අනුබන්ධන්ති	ලුහුබඳිති
144. රූහති	වැඩෙයි
145. වඩ්ඪන්ති	වැඩෙති
146. පවිසන්ති	පිවිසෙති
147. ගායති	ගායනා කරයි
148. භුඞ්කරොති	බුරයි
149. උප්පජ්ජි	උපන්නේය
150. සක්කොම	හැක්කෙමු

ආඛ්‍යාත පද

151. සුස්සන්ති	වේලෙති/වේලෙයි
152. නීයන්ති	ගෙනයති
153. මීයන්ති	මැරෙති
154. ජානන්ති	දනිති
155. ජානෙම	දනිමු
156. දිස්සති	පෙනෙයි
157. සමුට්ඨහති	පැනනැගෙයි
158. පලායන්ති	පලායති
159. පීළෙති	පෙළයි
160. ඉච්ඡති	කැමති වෙයි
161. රොදති	හඬයි
162. යාචති	ඉල්ලයි/සිඟයි
163. ලාලෙන්ති	නළවති
164. කාරෙසි	කරවීය/කළේය
165. අහොසි	වීය
166. පටිපජ්ජි	පිළිපන්නේය
167. අකාසි	කළේය
168. පාවිසි	පිවිසියේය
169. අදාසි	දුන්නේය
170. පරියෙසති	සොයයි
171. අට්ඨාසි	සිටියේය
172. විහරිංසු	වාසය කළහ
173. විහාසි	වාසය කළේය
174. අගමිංසු	ගියහ
175. විචාරෙති	විචාරය කරයි

ආඛ්‍යාත පද

176. විරායති	කල් යවයි
177. ඉච්ඡාම	කැමැත්තෙමු
178. අවදිංසු	කීහ
179. අභාසි	කීවේය
180. අවොචං	කීවෙමි
181. විහරාමි	වාසය කරමි
182. ආපජ්ජිංසු	පැමිණියහ
183. පස්ස	බලන්න
184. පීණයෙ	පිනවන්නේය
185. පීණයෙති	පිනවයි
186. සඤ්චරන්ති	සැරිසරති
187. සන්තරන්ති	එතෙර වෙති
188. ගමිස්සාම	යන්නෙමු
189. එතදවොච	මෙසේ කීවේය
190. ගජ්ජති	ගොරවයි
191. ගණ්හාති	අල්ලා ගනියි
192. ගණෙති	සලකා බලයි
193. ඔක්කමති	බැස ගනියි
194. පක්කාමි	ගියේය
195. චඞ්කමති	සක්මන් කරයි
196. ඩසති	දෂ්ට කරයි
197. රචයති	රචනා කෙරේ
198. වජති	යයි
199. ඨපෙති	තබයි
200. බන්ධති	බඳියි

පූර්ව ක්‍රියා

01. නික්කම්ම	නික්මී
02. ආහරිත්වා	ගෙනවුත්
03. දිස්වා	දැක
04. ආමන්තෙත්වා	අමතා
05. වත්වා	කියා
06. ගහෙත්වා	ගෙන
07. කත්වා	කොට
08. ඛිපිත්වා	දමා/විසිකොට
09. ගන්ත්වා	ගොස්
10. සංකුචිත්වා	හකුළා
11. ලභිත්වා	ලැබ
12. උග්ගන්ත්වා	උඩට නැගී
13. හන්ත්වා	නසා
14. මාරෙත්වා	මරා
15. ඡින්දිත්වා	සිඳ
16. විදාලෙත්වා	පළා
17. මුඤ්චිත්වා	මුදා/මිදී
18. ඛණිත්වා	හාරා
19. පරිස්සාවෙත්වා	පෙරා
20. තාපෙත්වා	උණුකර
21. උග්ගණ්හිත්වා	ඉගෙන
22. ජිගුච්ජිත්වා	පිළිකුල් කොට
23. අනාරොචෙත්වා	නොදන්වා
24. අක්කොසිත්වා	බැණ
25. පරිභාසිත්වා	පරිභව කොට

පූර්ව ක්‍රියා

26. පහාය	හැර
27. ආගන්ත්වා	පැමිණ
28. ධාරෙත්වා	දරා
29. වපිත්වා	වපුරා
30. ආදාය	ගෙන

තුමන්ත ක්‍රියා

01. උග්ගණ්හිතුං	ඉගෙන ගන්නට
02. පූජෙතුං	පුදන්නට
03. ජීවිතුං	ජීවත්වන්නට
04. ලද්ධුං	ලබන්නට
05. පස්සිතුං	බලන්නට/දකින්නට
06. ඤාතුං	දැනගන්නට
07. ඛාදිතුං	කන්නට
08. කාතුං	කරන්නට
09. තරිතුං	තරණය කරන්නට
10. භාසිතුං	කියන්නට

සන්ධි පද

පාඨාලය	පාඨ + ආලය	ස්වර සන්ධි
කලඞ්කම්පි	කලඞ්කං + අපි	නිග්ගහීත සන්ධිය
සසඞ්කොති	සසඞ්කො + ඉති	ස්වර සන්ධි
සසඞ්කොතිපි	සසඞ්කොති + අපි	ස්වර සන්ධි
දෙවොති	දෙවො + ඉති	ස්වර සන්ධි
ලොකොති	ලොකො + ඉති	ස්වර සන්ධි
සච්චන්ති	සච්චං + ඉති	නිග්ගහීත සන්ධිය
ඉක්ඛතීති	ඉක්ඛති + ඉති	ස්වර සන්ධි
භික්ඛතීති	භික්ඛති + ඉති	ස්වර සන්ධි
තථාපි	තථා + අපි	ස්වර සන්ධි
භික්ඛූති	භික්ඛු + ඉති	ස්වර සන්ධිය
බ්‍රහ්මචාරීව	බ්‍රහ්මචාරී + ඉව	ස්වර සන්ධි
කිමත්ථාය	කිං + අත්ථාය	නිග්ගහීත සන්ධිය
රොදසීති	රොදසි + ඉති	ස්වර සන්ධි
මනාති	මනා + ඉති	ස්වර සන්ධි
යුජ්ඣථාති	යුජ්ඣථ + ඉති	ස්වර සන්ධි
භුඤ්ජථාති	භුඤ්ජථ + ඉති	ස්වර සන්ධි
කිමත්ථං	කිං + අත්ථං	නිග්ගහීත සන්ධිය
සයසීති	සයසි + ඉති	ස්වර සන්ධි
සුඛෙනාහං	සුඛෙන + අහං	ස්වර සන්ධි
සයාමීති	සයාමි + ඉති	ස්වර සන්ධිය
යුජ්ඣිස්සාමීති	යුජ්ඣිස්සාමි + ඉති	ස්වර සන්ධිය
වයප්පත්තෙ	වය + පත්තෙ	ව්‍යඤ්ජන සන්ධිය
ගොලාකාරං	ගොල + ආකාරං	ස්වර සන්ධිය
දෙවොති	දෙවො + ඉති	ස්වර සන්ධිය

සන්ධි පද

උදයාචලතො	උදය + අචලතො	ස්වර සන්ධිය
විනොදාවහං	විනොද + ආවහං	ස්වර සන්ධිය
ධවලස්සා	ධවල + අස්සා	ස්වර සන්ධිය
නාතික්කමන්ති	න + අතික්කමන්ති	ස්වර සන්ධිය
බරොදකං	බර + උදකං	ස්වර සන්ධිය
සාගරාසන්න	සාගර + ආසන්න	ස්වර සන්ධිය
ආචරියොපි	ආචරියො + අපි	ස්වර සන්ධිය
අඞ්ගුලිමාලොති	අඞ්ගුලිමාලො + ඉති	ස්වර සන්ධිය
කිරොති	කිරො + ඉති	ස්වර සන්ධිය
තථෙව	තථා + එව	ස්වර සන්ධිය
කදාචිපි	කදාචි + අපි	ස්වර සන්ධිය
දසරතනප්පමාණකො	දසරතන + පමාණකො	ව්‍යඤ්ජන සන්ධිය
ගෙහච්ඡදනං	ගෙහ + ඡදනං	ව්‍යඤ්ජන සන්ධිය
රුක්ඛාපි	රුක්ඛා + අපි	ස්වර සන්ධිය
තථාගතෙනාපි	තථාගතෙන + අපි	ස්වර සන්ධිය
උදරාබාධො	උදර + ආබාධො	ස්වර සන්ධිය
තෙනෙව	තෙන + එව	ස්වර සන්ධිය
පිතාව	පිතා + ඉව	ස්වර සන්ධිය
නිච්චමෙව	නිච්චං + එව	නිග්ගහීත සන්ධිය
වනාසන්තෙ	වන + ආසන්තෙ	ස්වර සන්ධිය
දුම්මනො	දු + මනො	ව්‍යඤ්ජන සන්ධිය
සිගාලොපි	සිගාලො + අපි	ස්වර සන්ධිය
පුනදිවසෙපි	පුනදිවසෙ + අපි	ස්වර සන්ධිය
තත්ථෙව	තත්ථ + එව	ස්වර සන්ධිය
ඉච්ඡාමාති	ඉච්ඡාම + ඉති	ස්වර සන්ධිය

සන්ධි පද

එවමභාසි	එවං + අභාසි	නිග්ගහීත සන්ධිය
කරොථාති	කරොථ + ඉති	ස්වර සන්ධිය
සන්තිකෙමෙව	සන්තිකං + එව	නිග්ගහීත සන්ධිය
ගච්ඡාහීති	ගච්ඡාහි + ඉති	ස්වර සන්ධිය
එකතොව	එකතො + එව	ස්වර සන්ධිය
විහරාමීති	විහරාමි + ඉති	ස්වර සන්ධිය
භවතීති	භවති + ඉති	ස්වර සන්ධිය
සඤ්චරන්ති	සං + චරන්ති	නිග්ගහීත සන්ධිය
සන්තරන්ති	සං + තරන්ති	නිග්ගහීත සන්ධිය

තක්සේරුව සහ ඇගයීම

හැඳින්වීම

පිරිවෙන්වල භාවිතය සඳහා සකස් කරන ලද මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය තුළින් නිපුණතා පාදක විෂය මාලාව හඳුන්වා දීමේ දී **පාසල පදනම් කරගත් තක්සේරුකරණය** පිළිබඳ මේ වන විට ඔබ මනා වැටහීමක් ලබා තිබිය යුතු ය. ඔබගේ පහසුව සඳහා මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ ද එම විස්තර පහත දක්වා ඇත.

ඉගෙනුම, ඉගැන්වීම සහ ඇගයීම අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියේ වැදගත් සංරචක තුනක් බවත්, ඉගෙනුමෙහි සහ ඉගැන්වීමෙහි ප්‍රගතිය දැන ගැනීම පිණිස ඇගයීම යොදා ගත යුතු බවත්, සෑම ගුරුවරයකු විසින් ම දතයුතු පැහැදිලි කරුණකි. ඒවා අන්‍යෝන්‍ය බලපෑමෙන් යුතු ව ක්‍රියා කරන බවත්, එසේම එකිනෙකෙහි සංවර්ධනය කෙරෙහි එම සංරචක බලපාන බවත්, ගුරුවරු දනිති. සන්තතික (නිරන්තරයෙන් සිදු වන) ඇගයීම් මූලධර්ම අනුව ඇගයීම සිදු විය යුත්තේ ඉගෙනීම හා ඉගැන්වීම කෙරෙන අතරතුර දී ය. මෙය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ආරම්භයේ දී හෝ මැද දී හෝ අග දී හෝ යන ඕනෑ ම අවස්ථාවක දී සිදු විය හැකි ය. එලෙස තම සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය ඇගයීමට අපේක්ෂා කරන ගුරුවරයකු ඉගෙනුම ඉගැන්වීම හා සහ ඇගයීම පිළිබඳ සංවිධානාත්මක සැලැස්මක් යොදා ගත යුතු වෙයි.

පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ හුදු විභාග ක්‍රමයක් හෝ පරීක්ෂණ පැවැත්වීමක් නොවේ. එය හඳුන්වනු ලබන්නේ සිසුන් ගේ ඉගෙනීමත්, ගුරුවරුන් ගේ ඉගැන්වීමත්, වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන මැදිහත් වීමක් වශයෙනි. මෙය සිසුන්ට සමීප ව සිටිමින් ඔවුන්ගේ ප්‍රබලතා සහ දුබලතා හඳුනා ගෙන ඒවා දියුණු කරමින් හා පිළියම් යොදමින් සිසුන්ගේ උපරිම වර්ධනය ළඟාකර ගැනීමට යොදාගත හැකි වැඩපිළිවෙළකි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් අනාවරණ ක්‍රියාවලියට සිසුන් යොමු කෙරෙන අතර ගුරුවරයා සිසුන් අතර ගැවසෙමින් ඔවුන් ඉටු කරන කාර්යය නිරීක්ෂණය කරමින් මාර්ගෝපදේශකත්වය සපයමින් කටයුතු කිරීම පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහි දී ශිෂ්‍යයා නිරතුරු ව ඇගයීමට ලක් විය යුතු අතර ශිෂ්‍ය හැකියා සංවර්ධනය අපේක්ෂිත අන්දමින් සිදු වන්නේ ද යි ගුරුවරයා විසින් තහවුරු කරනු ලැබිය යුතු වෙයි.

ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම මගින් සිදුවිය යුත්තේ සිසුනට නිසි අත්දැකීම් ලබා දෙමින් ඒවා සිසුන් විසින් නිසි පරිදි අත්පත් කර ගෙන තිබේ දැයි තහවුරු කර ගැනීමය. ඒ සඳහා නිසි මාර්ගෝපදේශය සැපයීම ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරයයි. ඇගයීමේ (තක්සේරු කිරීමේ) යෙදී සිටින ගුරුවරුන්ට තම සිසුන් සඳහා දෙයාකාරයක මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබා දිය හැකිය. එම මාර්ගෝපදේශ පොදුවේ හඳුන්වන්නේ ප්‍රතිපෝෂණය (Feed Back) හා ඉදිරි පෝෂණය (feed forward) යනුවෙනි. සිසුන්ගේ දුබලතා අනාවරණය කොට ගෙන ඒවාට පිළියම් යෙදීම

ප්‍රතිපෝෂණයෙන් සිදු කෙරෙන අතර, ප්‍රබලතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යම් යම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ඉදිරි පෝෂණයෙන් සිදු කෙරේ.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ සාර්ථකත්වය සඳහා පාඨමාලාවේ අරමුණු අතුරෙන් කවර අරමුණු කවර මට්ටමින් සාක්ෂාත් වුයේ දැ යි අනාවරණය කර ගැනීම අවශ්‍ය වෙයි. ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ ඔස්සේ සිසුන් ළඟා කර ගත් ප්‍රවීණතා මට්ටම් නිශ්චය කිරීම මේ අනුව ගුරුවරුන් ගෙන් බලාපොරොත්තු වන අතර එම තත්ත්වය සිසුන්ට සන්නිවේදනය කිරීමට ගුරුවරුන් යොමු විය යුතු ය. මේ සඳහා පවත්නා හොඳම ක්‍රමය වන්නේ පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම් ක්‍රමයයි. යථෝක්ත අරමුණ සහිත ව ක්‍රියා කරන ගුරුවරුන් විසින් තම ඉගැන්වීම් කාර්යයත්, සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් කාර්යයත්, කාර්යක්ෂම කිරීම පිණිස වඩාත් හොඳ කාර්යක්ෂමතාවෙන් යුක්ත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් සහ ඇගයීම් ක්‍රම යොදා ගත යුතු වෙයි. මේ සම්බන්ධයෙන් සිසුන්ට හා ගුරුවරුන්ට යොදා ගත හැකි ප්‍රවේශ පිළිබඳ ප්‍රභේද කිහිපයක් මතු දැක්වෙයි. මේවා බොහෝ කලක සිට ගුරුවරුන් වෙත විභාග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ද, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් ද, යෝජනා කරන ලද ක්‍රමවේද වෙයි. එහෙයින් ඒවා සම්බන්ධයෙන් පාසල් පද්ධතියේ ගුරුවරුන් හොඳින් දැනුවත් වී ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

1. පැවරුම්
2. ව්‍යාපෘති
3. සමීක්ෂණ
4. ගවේෂණ
5. නිරීක්ෂණ
6. ප්‍රදර්ශන / ඉදිරිපත් කිරීම
7. ක්ෂේත්‍ර චාරිකා
8. කෙටි ලිඛිත පරීක්ෂණ
9. ව්‍යුහගත රචනා
10. විවෘත ග්‍රන්ථ පරීක්ෂණ
11. නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම්
12. ශ්‍රවණ පරීක්ෂණ
13. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්
14. කථනය
15. ස්වනිර්මාණ
16. කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්
17. සංකල්ප සිතියම
18. ද්විත්ව සටහන් ජර්නල
19. බිත්ති පුවත්පත්
20. ප්‍රශ්න විචාරාත්මක වැඩ සටහන්
21. ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු පොත්
22. විවාද
23. සාකච්ඡා මණ්ඩල
24. සම්මන්ත්‍රණ
25. ක්ෂණික කථා
26. භූමිකා රංගන

හඳුන්වා දී ඇති මෙම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රම සෑම එකක්මත්, සෑම විෂයක් සම්බන්ධයෙන්මත්, සෑම විෂය ඒකකයකටමත්, යොදා ගත යුතු යැයි අපේක්ෂා නොකෙරේ. තම විෂයයට, විෂය ඒකකයට ගැළපෙන ප්‍රභේදයක් තෝරා ගැනීමට ගුරුවරුන් දැනුවත් විය යුතු ය. වග බලාගත යුතු ය. එහි දී උචිත නිර්ණායක පදනම් කරගෙන ඇගයීම් ආධාරක සකස් කොට ඇගයීම් කාර්යය සිදු කළ යුතු වේ.

	ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය **Model Paper**
	2 ශ්‍රේණිය /Grade 2
සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි All Rights Reserved	**පාලි භාෂාව** **කාලය : පැය දෙකයි** Pali **විභාග අංකය :**.. Time : Two hours

ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.

01. 1. **තයොදන්තා සරා** අට්ඨ මෙහි තේරුම ලියන්න.
2. **බිඤ්ඤූලාමණාකාරෝ** යන ගාථාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න.
3. ඔට්ඨජ අක්ෂර ලියා දක්වන්න.
4. **ලිඛතු, හසිංසු** යන ආඛ්‍යාත පද යොදා වාක්‍ය දෙකක් සාදන්න.
5. **'ආකාසපබ්බතවනභූමිතටාකගඞ්ගා....'** මෙය අයත් වන්නේ කුමන පිරිතේ ද?
6. **එසධම්මො** යන පදය විසන්ධි කර දක්වන්න.
7. **ගුණවන්තු** ශබ්දයෙහි **ඡට්ඨී විභක්ති බහුවචනය** ලියා දක්වන්න.
8. **ශබ්ද ප්‍රකෘතිය** යනු කුමක් ද?
9. **සරොජනී, පුනදිවස, හිතප්පාය, පනස** යන වචනවල තේරුම් ලියන්න.
10. **සිත දමනය කිරීම මැනවි. හික්මවන ලද සිත සැපගෙන දෙන්නේ ය.** මෙය පාලියෙන් ලියන්න.

(ලකුණු 2x10 =20යි)

02. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.
i. ගොපාලො රක්ඛති. ii. සාමණෙරා පඨන්ති.
iii. මනුස්සා සකුණෙ කිණන්ති. iv. වාණිජස්ස පුත්තා පොත්ථිකෙ වික්කිණන්ති.
v. චොරා මනුස්සානං අස්සෙ චොරෙස්සන්ති. *(ලකුණු 2+2+2+3+3 =12යි)*

03. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය පාලියට නගන්න.
i. මම හිරු දකිමි.
ii. මිත්‍රයෝ සිංහයන් බලති.
iii. නුඹ ගමට ගියෙහි.
iv. අපි දිවයින රකින්නෙමු.
v. මම පාසලට ගොස් ශිල්ප උගත්තෙමි. *(ලකුණු 2+2+2+3+4 =13යි)*

04. අකාරාන්ත නපුංසක ලිඞ්ග **චිත්ත** ශබ්දය සියලු විභක්තිවල වරනගන්න. (වගුව අත්‍යවශ්‍යයි.)
(ලකුණු 15යි)

05. **(අ) චර** ධාතුව **අජ්ජතනී** ආඛ්‍යාතයේ පරස්සපදයේ වරනගන්න. (වගුව අත්‍යවශ්‍යයි.) *(ලකුණු06යි)*
(ආ) ආඛ්‍යාත පදයක ලක්ෂණ 6 ලියා දක්වන්න. *(ලකුණු 04 යි)*

06. පහත සඳහන් පිරිත් පාඨ හා ගාථා සම්පූර්ණ කරන්න.

i. පරිත්තං යං භණන්තස්ස, ... සොත්ථි ගබ්භස්සා'ති.
ii. දුක්ඛරොගභයා වෙරා .... භවන්තු තෙ. *(ලකුණු09+ 06 = 15 යි)*

07. පාලි භාෂා රීති අනුගමනය කරමින් **අහං** යන මාතෘකාව යටතේ වාක්‍ය පහක් ලියන්න.
(ලකුණු 15 යි)

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ නිදර්ශක ආධාරකය

1. වාරය ඃ පළමු වන වාරය

2. ආධාරක අංකය ඃ 01

3. ආවරණය කෙරෙන නිපුණතා මට්ටම ඃ 2.1, 2.2, 2.3 සහ 3.1, 3.2, 3.3

4. ආවරණය කෙරෙන විෂය සන්ධාරය ඃ නිර්දිෂ්ට නාමපද සහ ආඛ්‍යාත වරනැඟීම

5. ආධාරකයේ ස්වභාවය ඃ බිත්ති පුවත් පත

6. ආධාරකයේ අරමුණු ඃ
- නිර්දිෂ්ට ශබ්ද සහ ආඛ්‍යාතවල වරනැඟීම් මතකයෙහි රඳවා ගැනීම
- පදවල අර්ථය මාධ්‍ය භාෂාවෙන් ඉදිරිපත් කිරීමේ හුරුව ලබා ගැනීම

7. ආධාරකය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස්

ගුරු උපදෙස් ඃ
- සිසුන්ට/සිසු කණ්ඩායම්වලට නිර්දිෂ්ට පුල්ලිංග, ඉත්ථිලිංග සහ නපුංසක ලිංග නාම පදත්, කාල-පදපුරුෂ-වචන වශයෙන් වත්තමානා, භවිස්සන්ති, අජ්ජතනී සහ පඤ්චමී ආඛ්‍යාතත්, සුදුසු පරිදි වෙන් කර පවරන්න.
- නිපුණතා 02 සහ 03ට අදාළ ඉගෙනුම්පල සාක්ෂාත් වන පරිදි මැදිහත් වෙමින් බිත්ති පුවත් පතකට සුදුසු ලිපි සැකැසීමට උපදෙස් දෙන්න.
- එක ම ප්‍රමාණයේ කඩදාසිවල අදාළ ලිපි සකස් කරවන්න.
- ලිපිවලට කැමැති පරිදි වර්ණ ගන්වා චිත්තාකර්ෂණීය ලෙස සැකැසීමට නිදහස දෙන්න.
- අදාළ නිර්ණායකයන්ට ලකුණු ලබා දෙන්න.

සිසු උපදෙස් ඃ
- තම කණ්ඩායමට ලැබුණු නාමපද හෝ ආඛ්‍යාත සහ ඊට අදාළ තොරතුරු අඩංගු කරමින් සාරවත් ලෙස ලිපිය සකසන්න.
- වචන හොඳින් ඉස්මතු වී ඇතට පෙනෙන සේ නිවැරැදි වත්, පැහැදිලි වත්, ලියන්න.
- බිත්ති පුවත්පත සකසා පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- නිර්ණායක මැනවින් තේරුම් ගෙන උසස් ලෙස කණ්ඩායමේ කාර්යය සිදු කරන්න.

ලකුණු පරාසය

- ඉතා හොඳයි 04
- හොඳයි 03
- මධ්‍යස්ථ යි 02
- සංවර්ධනය විය යුතු ය 01

මුලින් ලකුණු 20ක් ප්‍රදානය කොට දෙවනු ව එය දෙකෙන් බෙදා අවසාන ලකුණු සටහන් කිරීම නිර්දේශ කෙරේ. ශිෂ්‍යයා ලබා ගත් ලකුණු ඔත්තේ සංඛ්‍යාවක් නම් දෙකෙන් බෙදූ විට ඉතිරියක් වන නිසා එය ධනාත්මක අගයකින් පූර්ණ සංඛ්‍යාවට වටයන්න. මේ ලකුණු ඇසුරෙන් ශිෂ්‍ය නිපුණතා මට්ටම තීරණය කෙරේ.

9-10 විශිෂ්ට මට්ටමේ නිපුණතාව
8 ඉහළ මට්ටමේ නිපුණතාව
6-7 සම්මාන මට්ටමේ නිපුණතාව
4-5 ආසන්න මට්ටමේ නිපුණතාව
5 ට අඩු නිපුණතාවට ළඟා නො වූ

මෙය නිදර්ශක ආධාරකයක් පමණි. ගුරුවරයාට ස්වාධීන ව ආධාරක සැලසුම් සකස් කරගත හැකි ය.

නිර්ණායකය	සිසුන්ගේ නම්							
1. අපේක්ෂිත තොරතුරු තිබීම								
2. ඇතට දර්ශනය වීම								
3. පැහැදිලි/නිරවුල් බව								
4. චිත්තාකර්ෂණීය නිමාව								
5. කණ්ඩායම තුළ සහයෝගය								
එකතුව								